

KÖZTELEK

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI LAP.

AZ ORSZÁGOS MAGYAR GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik minden szerdán és szombaton.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tagjai ingyen kapják.

Nem tagoknak előfizetési díj:
Egész évre 24 korona, félévre 12 korona, negyedévre 6 korona.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tulajdona.

Az egyesületi tanács felügyelete alatt:
Főszerkesztő és kiadásért felelős: Rubinek Gyula az OMGE. Igazgatója.
Felelős szerkesztő: Buday Barna.

Szerkesztőség:

Budapest, IX., Köztelek-utca 8.

Kiadóhivatal:

Budapest (Köztelek), Üllői-út 22. szám.

Kéziratokat a szerkesztőség nem küld vissza.

AZ OMGE. KÖZLEMÉNYEI.

Ülésnapok a Köztelken.

1909. április 25. d. e. 10 órakor. GEOSz. rendkívüli nagygyűlése.
26. d. u. 4 órakor. Földmívelési és növénytermesztési szakosztály ülése.
27. d. u. 4 órakor. Üzemi szakosztály ülése.
28. d. u. 4 órakor. Állategészségügyi és állattenyésztési szakosztály ülése.
29. d. u. 4 órakor. Tejgazdasági bizottság ülése.
30. d. e. 10 órakor. Gazdák Biztosító Szövetkezetének közgyűlése.

Meghívó

a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének f. évi április hó 25-én (vasárnap) d. e. 10 órakor a „Köztelek” székházának nagytermében tartandó rendkívüli nagygyűlésére.

Tárgyak:

- Elnöki megnyitó.
- Jegyzőkönyv hitelesítésére két tag kiküldése.
- Földmívelésügyi miniszter képviselőjének és a szövetségi tagok kiküldötteinek bejelentése.
- Tagsági ügyek.
- A mezőgazdasági érdekképviseltről szóló törvényjavaslat tárgyalására kiküldött országos bizottság javaslata.

Budapest, 1909 április hó 8-án.

Bujanovics Sándor s. k.,
alelnök.

Meghívó

az „Országos Magyar Gazdasági Egyesület” földmívelési és növénytermesztési szakosztályának

1909. évi április hó 26-án (hétfőn) d. u. 4 órakor a „Köztelken” tartandó ülésére.

Tárgyak:

- Gazdasági növények palántázása, sülyesztése és töltögetése.
- Burgonyabetegségek leküzdése. Egészséges magburgonya termesztése. (Előadó: L'huillier István, a m.-óvári gazd. akadémia főkertésze.)

Budapest, 1909 április 17.

Desseuffy Emil gróf s. k.,
szakosztályi alelnök.

Meghívó

az „Országos Magyar Gazdasági Egyesület” üzemi bizottságának

1909. évi április hó 27-én (kedden) d. u. 4 órakor a „Köztelken” tartandó ülésére.

Tárgy:

Ormány János m. kir. gazdasági akadémiai tanár előadása a „Mezőgazdasági számtartás jelentőségéről, elterjedésének szükségességéről és előfeltételeiről”.

Ráthonyi Reusz Henrik s. k.,
elnök.

Meghívó

az „Országos Magyar Gazdasági Egyesület” állategészségügyi és állattenyésztési szakosztályának

1909. évi április hó 28-án (szerdán) d. u. 4 órakor a „Köztelken” tartandó ülésére.

Tárgy:

Védőoltások sertésvész ellen. (Előadó Hutyra Ferencz dr., az állatorvosi főiskola rektora, szakosztályi alelnök.)

Teleki Arvéd gróf s. k.,
szakosztályi elnök.

Meghívó

az „Országos Magyar Gazdasági Egyesület” tejgazdasági bizottságának

1909. évi április hó 29-én (csütörtök) d. u. 4 órakor a „Köztelken” tartandó ülésére.

Tárgyak:

- Jelentés Magyarország tejgazdasági viszonyairól a brüsszeli nemzetközi tejgazdasági szövetség részére.
- Nemzetközi tejgazdasági szövetség átirata a szövetség munkásságának fejlesztése tárgyában.
- Nemzetközi tejgazdasági szövetség átirata a szövetség választmányába való tagkiküldés tárgyában.
- Svájczi Bauernverband felhívása nemzetközi árjegyzés gyűjtése ügyében.
- Tejgazdasági bizottság költségeinek folyósítása.

Budapest, 1909 április hó 20.

Sierbán János s. k.,
bizottsági elnök.

Országos Állatkiállítás.

A husvéti ünnepek után kezdetét veszi az Orsz. Állatkiállítás katalógusának összeállítása. Felkérjük tehát mindazon kiállítókat, akik az állataikra vonatkozó részletes bejelentést még be nem küldték, vagy akik a már bejelentett adatokon változtatásokat, kiegészítéseket eszközölni óhajtanak, hogy erre vonatkozó pontos bejelentéseiket mielőbb, de legkésőbbben május 1-ig

Megjelent
Tavaszi szőlő, kertmívelési és háztartási árjegyzékünk
dus tartalommal.

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete

Budapest, V., Alkotmány-utca 31. szám.

Hasonlóképen megjelent géposztályunk legújabb árjegyzéke.
ADRIANCE aratógépek,
mindennemű
talajmívelő eszközök
legelső minőségben.

hozzánk beküldeni sziveskedjenek. E czélra kérjük az általunk annak idején megküldött bejelentési ivatek felhasználni. Ily bejelentési ivatek kívánatra újból küldünk az eziránt hozzánk fordulónak. Egyes változtatások közlését a lehetőséghez képest május 1-je után is figyelembe vesszük és a katalógusban keresztül viszzük.

Az Országos Állatkiállítás rendező-bizottsága.

Egyről-másról.

(A vetések állása. — Gabonapiaczi szemle. — Egy merész játékos. — Válság a bankkérés körül. — Aláírták a román szerződést. — Tiszta helyzetet a Balkán-szerződés kérdésében! — Zselénski gróf a tőzsde-reformról.)

A mult hét utolsó napján került nyilvánosságra a földmivvelésügyi miniszteriumnak a gazdasági tudósítók jelentése nyomán a vetések állásáról készült kimutatása és bizonyos kimutatást figyelmesen olvasva, arra a meggyőződésre kell jutnunk, hogy az idén ismét baj van a vetések körül; a jelentés a gabonatermő jelentékenyebb vármegyék közül többet sorol fel olyat, amelyekben az őszi vetések eddigi fejlődése egyáltalában nem kielégítő, mint olyat, amelyekben némileg megnyugtató a helyzet. A jelentés közzététele óta pedig a helyzet csak rosszabbodott. A levegő roppant lehült, sőt némely helyen gyenge havazás is volt. Április végén ilyen időjárás semmi biztatást sem jelent. A miniszteriumi jelentés bár százalékszerűen nem említi fel a kiszántások nagyságát, gazdák elbeszéléséből azonban tudjuk, hogy némely vidéken ezek tetemesek voltak. Így például a Tótságban, amely vidék Ausztria közvetlen gabonaszállítója és mint ilyennek külkereskedelmi mérlegünkre jelentékeny befolyása van, nem ritka a 60-70%-os kiszántás. Tekintve azt, hogy a korán beállott téli időjárás miatt a rendesnél nagyobb terület maradt vetetlenül, ez már magában is arra enged következtetni, hogy az idei termés eredmények alkalmával csekélyebb gabonamennyiséggel kell számolnunk.

Az őszi óta tartó nemzetközi gabonapiaczi szilárdaság e héten jelentékenyen vesztett erejéből. Az amerikai piacok argyengülése hatásal volt az európai gabonapiaczi árak alakulására és többé-kevésbé mindenütt áresés volt tapasztalható. Ha a budapesti gabonapiaczi e heti árak alakulását tekintjük, rögtön szembeütni, hogy az áresés legjelentékenyebben az áprilisi búzánál volt tapasztalható, vagyis amelyben a különbözeti játék jelenleg a legerősebb. A hét eleje óta a készáru buza 60 fillérrel, a májusi 90 fillérrel, az áprilisi pedig egy koronával esett. Hogy a határidős jegyzésekben az árhanyatlás fokozódott mértékben jelentkezett, annak az az oka, hogy a hausse-ban érdekelt játékosok nagyrésze felve egy tartósabban vagy nagyobb mértékben bekövetkező árhanyatlástól, lebonyolításokba bocsátkoztak, a kontremin pedig,

vagyis a baisse-re játszó az eladás általi árhanyatlást ugyancsak kínálatukkal erősítették.

Az októberi jegyzésben természetesen nem idézhetett elő még az amerikai áresőkkenés sem hanyatlást. A vetések állásáról szóló jelentés, az azóta fellépett kedvezőtlen időjárás, a kiszántások nagyobb mérvre, az osztrák és amerikai vetésjelentések mind hozzájárultak ahhoz, hogy az októberi buza jegyzése nem hanyatlott, sőt valamivel javult is. A gabonafelhozatal e héten is igen csekély volt. A malmok, bár panaszkodnak a rossz lisztüzlet miatt, a buza kínálatot szívesen felveszik, már csak a jövő bizonytalan helyzetére való tekintettel is.

A világ szeme jelenleg a felszínen lévő számos figyelemreméltó politikai esemény dacára ma nem annyira a politikai kérdések, mint inkább egy rendkívüli merész játékos, Mr. Patten, a chikagói buzaárak műveletei felé fordul, aki ugyszólván kezében tartja a világ gabonapiaczi árak alakulását. Tőle függ, hogy merész lépésekben tovább fognak-e emelkedni a gabonák vagy pedig lényegesebb árhanyatlás áll elő a vilápiaczon. Az e heti árhanyatlást sokan úgy magyarázzák, hogy Mr. Patten nem bírja már tovább a hausse-t kezében tartani, felülkerekedett a kontremin, sokan pedig azt állítják, hogy a derék férfi megelégelte már eddigi nyereségeit és ösztönözött nemesebb érzelmek által, amelyek azt parancsolják, hogy olcsóbb gabonához is engedje a fogyasztást jutni, kieresztette kezéből a gyeplőt, helyét átengedte az eddig háttérbe szorított kontreminnek.

Bár Mr. Patten nemesebb érzelmeiben nem akarunk kételkedni, azt mégsem tételhezjeljük fel róla, hogy egy olyan ember, akinek a pénz a bálvány, szíve szavára hallgat és beszüntette eddigi manővereit, odább áll a zsebre-vágott milliókkal akkor, amidőn kilátása lehet arra, hogy azokat a milliókat gyarapítsa. Valószínűbb, hogy ez az árnyhulás Mr. Patten egy kiszámított manővere, hogy kedvet csináljon a kontreminnek a játékhoz és így később nyeresége még nagyobb legyen. Hiszen kicsiben ilyen manővereket láthatunk nem egyszer a budapesti piacon is, nálunk is előfordulnak nagyobb-szabású spekulációk, amelyeknél szintén nem a nemesebb érzés vezérli a spekulánsokat, sőt a legridegebb és legszenvedélyesebb nyereségvágy, mindenáron nagy összeg pénzhez jutni. Mr. Patten is pénzt akar, mennél többet és mivel a fedezetlen határidősüzleti játékok nagy alaptőkével és kellő szerencsével rendelkezve, a tőzsde mai szervezete mellett az lehetséges, Mr. Patten nem törődik sem a felháborodott közvéleménnyel, sem az amerikai kamarának a tőzsde megrendszabályozására irányuló törekvésével és tovább folytatja kis játékait. Minden-esetre azonban ezzel is csak megerősítést nyer azon vélelem, hogy a különbözeti játék a közre-káros, erköletelen és mint ilyen, az államnak kötelessége lehetetlenné tenni.

A bankkérésben az előre látott válság bekövetkezett, amint azt a napilapok körülményesen előadják. Az országnak a külön nemzetbankhoz való jogát törvény biztosítja, ez kétségtelen; csak az a kérdéses, alkalmasnak tartja-e arra az időt a nemzet képviselője, hogy e jog érvényesítéséért alkotmányos küzdelembe belemenjen? A politikai szempontok mérlegelése nem ide tartozik, csupán egy gazdasági momentumra kívánjuk a figyelmet felhívni. Ez az, hogy 1917-ben bekövetkező és elvileg már elhatározott vámterületi különválást serény gazdasági munkának kell megelőznie, hogy a magyar mezőgazdaság kellőleg megerősödjön, a válságos fordulatot megroppanás nélkül kibírja. Megjegyezzük továbbá, hogy a legutóbbi alkotmányos küzdelem befejezéséig, mintegy négy éven át, a mezőgazdaság törvényhozásilag gondozandó érdekeivel senki sem törődött. Három év óta a szerződéses politika köti le a figyelmet s Darányi ezen a téren is csak a legerélyesebb ellenállás árán tudja megoltalmazni a mezőgazdaság érdekeit az ugynevezett „magasabb politikai szempontok” ellen. És míg az iparpártolásra száz milliókat fektettek, a földmivvelésügyi politika terén inkább csak azokat a szociális reformokat honorálták a tisztelt politikus urak, melyek a mezőgazdaságra nézve végre is csak új terheket jelentenek. Legutóbb mégis csak a gazdákkal akarták megfizettetni a szerb leszerelés árát és még ez az akta síres lezárva. Röviden csak annyit akarunk tehát mondani, hogy immár hét év magasabb tekintetek által teljesen háttérbe tolvá, egyre csak azt várjuk, mikor kerül már a sor a mezőgazdasági élet megerősítésére a nemzeti politika feladatai között. Politizáljanak a tisztelt képviselő urak amennyit jól esik, de ne feledjék, hogy a nemzet ellenálló képességének mégis csak a mezőgazdaság a legfontosabb lábvető pontja és ennek a lábvető pontnak megerősítése nélkül nem lehet elérni valóban értékes eredményeket. Ezt ugyanis lehetne fejezni, hogy a vagyoni erő a megszerezhető legjobb alkotmányjogi biztosíték. Most pedig gyengék és szegények vagyunk.

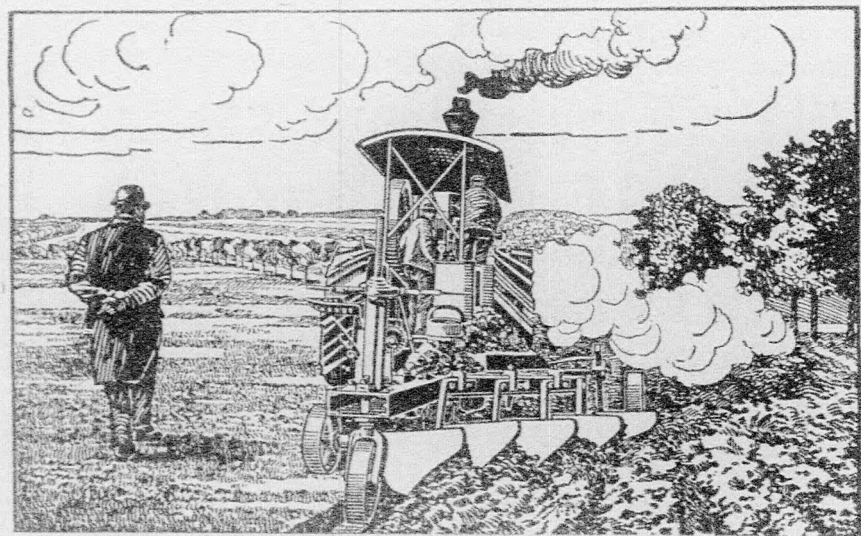
Mire e soraink megjelennek, minden valószínűség szerint aláírta már Szerényi József államtitkár a magyar kormány nevében és megbízásából a Románországgal megkötött kereskedelmi és vámszerződést, amely a jelenlegi válság tisztázódása után alkotmányos letárgyalás és bevizsgálás végett a magyar és osztrák parlamentek elé kerül. Nem szükséges olvasóink előtt felidézni a szerződés létezőitnek előzményeit, felesleges volna újból elősorolnunk ama külkereskedelmi, főképpen pedig politikai szempontokat, amelyek a Románországgal való meg egyeztetést indokoltá tették s amelyeknek a magasabb államérdek szempontjából való mérlegelése után mezőgazdaságunk hivatott szószólói sem gördítettek akadályt a megindult tárgyalások útjába. Kötelességükhöz hiven megjelölve természetesen azokat a határokat, amelyekben túlmenni többé nem a viszonyokat bölcsen

latolható engedélyekkel szemben magyar közgazdasági végzetes öngyilkosoktól állithatjuk, hogy érdekképviselője adta tanujelét, amíg mindig korábbiaknál elől nem tévesztő és pontjain néhez viselkedő magyar mezőgazdasági képviselő — mondhatnók — amelyhez hasonló „szükkeblőség” jelszó örmest és oly brütalista ellenfeleink találatnánk.

Kétségtelen, hogy kiviteli cikkeit nagy mennyeknek nagy és kereskedelem. A kapjuk ajándékba: érvényesült politikai fizet mezőgazdasági süléseink szerint az iver Darányi Ignác ter mezőgazdasági galmas részletekben egyrészt a román közös külügyminiszter képviselte, sok tekintet mezőgazdasági természetű szerződési pontok ki tyázi, annyi mégis behozatali kontingens mánországnak engedélyt a napilap.

Nehéz szívvel lehet bizonyára hátrásadalom ez áldnyomatékosan hang hogy ezzel eljutott határmeggyéjéig, ar tenyészésünk érdeke ne tovább! Mérsékhatjuk és meg is nagy, országos érdekszerződésnek a pa egyidejűleg tiszta hely Balkán-állammal f szerződés tekintetében zódással — a dolgunktimba kívánunk hogy a román sz egyidejűleg ki kell gal mondanunk és is kell azt az elvet, a többi Balkán-állam busbehozatal terén ményt nem teszünk megadása legfeljebb telnek tenné szolgál érdeke Magyarország

Uglátszik, hogy reánk, gazdákra, de is fontos kötelezett utódjára. Értjük a egyezésben Ausztria magunkra vállalt t kuljanak a viszony ez a törleszhetlen számon kérjük a jo hogy mennyire sz spekulációs szerenc

Szántógépek a Jellinek Gőzgépgyár, Budapestban.

Hazánkban és Ausztriában mindenféle talaj- és terepviszonyok között sokszorosan kipróbált

MAGÁNJÁRÓ GŐZEKE

(1 ölet fogó 7-vasu ekével). Egyedüli gyártója

Első Magyar Gazdasági Gépgyár R.-T.

Budapest, V., Váci-ut 19.

Csekély befektetés! Olcsó üzem! Tökéletes munka!

Referenciákkal kívánatra készséggel szolgálunk.

WE
GA
ÉS FEMONT
NAGY

latolható engedékenység, hanem a várható előnyökkel semmiképpen sem ellensúlyozott és magyar közgazdasági szempontból egyenesen végzetes öngyilkos-politika volna. Dicsekvés nélkül állíthatjuk, hogy a magyar mezőgazdaság érdekképviselete ezzel oly áldozatkészségnek adta tanujelét, amely teljesen méltó ugyan a mindig konziliáns, a közérdeket soha szem elől nem tévesztő és a rideg osztályönzés szempontjain nehéz viszonyok között is felülemelkedő magyar mezőgazdasági politika nemes és — mondhatnók — sajátos hagyományaihoz, de amelyhez hasonló önzetlenségre az „agrarius szükkeblőség” jelszavának vesszőparipáján oly örömet és oly bravurosos nyargaló merkantilista ellenfeleink muljtában példát keresve sem találhatnánk.

Kétségtelen, hogy a román szerződésben egyes kiviteli cikkek javára biztosított vámkedvezményeknek nagy hasznát veszi majd az ipar és kereskedelem. Am ezeket az előnyöket nem kapjuk ajándékba: éretjük és a szerződés körül érvényesült politikai szempontokért nagy árt fizet mezőgazdaságunk. Noha megbízható értésléseink szerint azt a szívós kitartást, amelylyel Darányi Ignác dr. földmivelésügyi miniszter mezőgazdaságunk érdekeit a hosszas és izgalmas részletekben bővelkedő tárgyalások során egyrészt a román kormányval, másrészt a bécsi közös külügyminiszteriummal szemben védte és képviselte, sok tekintetben siker koronázta és mezőgazdasági termelésünk érdekeit sikerült a szerződési pontokban kellőképpen körülbástyázni, annyi mégis tény, hogy jelentékeny huszhozott kontingenst voltunk kénytelenek Románországnak engedélyezni; nagyobb, mint aminőről a napilapok hírt adtak.

Nehéz szívvel bár, de hazafias önmérséklettel bizonyára hajlandó lesz a magyar gazdasádalom ez áldozatot meghozni, azonban nyomtatékosan hangsúlyoznunk kell már most, hogy ezzel eljutottunk áldozatkészségünk végső határmegyéjéig, amelynek végében ott áll állatényesztésünk érdekeinek tilalomfája: idáig és ne tovább! Mérsékletünk fejében joggal elvárhatjuk és meg is követeljük a kockánforgó nagy, országos érdekek nevében, hogy a román szerződésnek a parlament elé terjesztésével egyidejűleg tiszta helyzet teremtsék valamennyi Balkán-állammal függőben levő kereskedelmi szerződés tekintetében, amelyeket a román szerződés — a dolog természeténél fogva — junktumba kívánunk hozni. És pedig oly módon, hogy a román szerződés becikkelyezésével egyidejűleg ki kell a legnagyobb határozottsággal mondanunk és feltétlenül érvényesíteniünk is kell azt az elvet, hogy sem Szerbiának, sem a többi Balkán-államnak akár előállat-, akár buszhozottal terén semmiféle további engedményt nem tesszünk, mivel ily kedvezmények megadása legfeljebb az osztrák nagyipari kivitelnek tenne szolgálatot, de semmiesetre sem érdeke Magyarországnak.

Ugyilátszik, hogy a lemondó kormány egyik reánk, gazdákra, de az egész országra nézve is fontos kötelezettségét elintézetlenül hagyja utódjára. Értjük a régóta sürgetett és a ki egyezésben Ausztriával szemben szerződésileg magunkra vállalt tőzsdereformot. Bármint alakuljanak a viszonyok, a Wekerle-kormányt ez a töreszthetetlen tartozását számon tartjuk és számon kérjük a jövő kabinetől, mert hiszen, hogy mennyire szükség van az árutőzsdéi spekulációs szerencsejáték erélyes és gyökeres

megrendszabályozására, arra a budapesti tőzsde napról-napra újabb bizonyítékot szolgáltat. Mostanában tudvalevőleg megint a hausse-spekuláció arat tőzsdénken busás hasznot és diadalt a tulmagas gabonaárakban s nem is késik ezekre az árakra önérzettel reámutatva azt bizonyítgatni a gazdáknak, hogy ime milyen áldás, minő jótétemény reájuk nézve a fedezetlen határidőüzlet, amelynek — saját bevallásuk szerint is — „ezek a magas árak köszönhetőek”. Eltekintve attól, hogy a mai áraknak, megfelelő készlet hiányában, vajmi kevés gazda veszi tényleg hasznát, míg a rövid hausse-időszak után bekövetkezni szokott tartós jellegű, mesterségesen előidézett áresések hatását annál többen sanylik meg: igen helyesen mutatott rá Zselénski Róbert gróf az Aradvármegyei G. E. közgyűlésén mondott beszédében arra a körülményre, hogy a természetellenesen magas gabonaár a gazdák szempontjából sem örvendetes. Már csak azért sem, mert az ilyen árak mellett „szenved a fogyasztó, apad a fogyasztás, kicsi lesz a zsemlye és hiába hanyatlanak utóbb bármi rohamosan az árak, a lisztfogyasztás csak lassan lendül fel ismét, a zsemlye pedig tán sohasem éri el régebbi méreteit”. Majd kimutatja Zselénski gróf, hogy a tulmagas árak másik árnyoldala az importparitás elérése, ami idegen gabona beözönlését és az árak hirtelen letörését idézi elő. A mezőgazdaság érdeke a termelés rentabilitását biztosító jó és lehetőleg szilárd, állandó jellegű gabonaárakulást kíván meg, amit az új vámtarifában kivívott agrárvámvédelem biztosít. Az e színvonalat meghaladó tulmagas, tehát már egészség-telen árakat tulnyomóan a fedezetlen határidőüzleti játéknak tulajdonítja Zselénski gróf, amit úgy magyaráz meg, hogy az áraknak spekuláció előidézte, rendszerint évekig tartó esése következtében senki sem mer készletet gyűjteni s ha egy-két rossz termés következik be, a készlethiány abnormisan felhajtja az árakat, amit még tullicizál a nyomban jelentkező vad hausse-spekuláció. Nemcsak a gazdának, hanem minden fogyasztónak, az egész társadalomnak közös érdeke tehát a tőzsdéi spekuláció káros és veszedelmes visszaéléseinek törvényes szabályozása, aminek nálunk is valóban elérkezett már a legfőbb ideje.

NÖVÉNYTERMESZTÉS.

Rovatvezető: Kerpely Kálmán.

A paprika termesztése Szegeden.

☞ A paprikatermesztésnek nagy jövője van hazánknak különösen szárazabb klímájú vidékein, így első sorban az Alföldön. Indokolatlan az iránta való ellenszenv, melyet éppen a vízben szegény Alföldön táplál az a tudat, hogy tenyészideje alatt sok vizet, többszöri locsolást igényel, holott csak annyiban szorul az öntözökannára, mint például a dohány, mely pedig eléggé otthon van az Alföldön. Ahol tehát nem félnek a dohánynak elültetésakor való öntözésétől, ott bátran meg lehet próbálkozni a paprika termesztésével, melyhez nem kell semmi befektetés, termesztése sem igényel több, sőt inkább kevesebb munkát, értékesítésénél pedig, miután zsinórra fűzve, száraz, szellős helyen egértől és verébtől védve sokáig sértetlen állapotban, változatlan minőségben eláll, megvárhatjuk azt az időpontot, míg a remélhetőleg legmagasabb árat érjük el érte.

Szeged óriási határa jórészt kisebb parcell-

lankint adódik bérbe és így van alkalma a földmivelő szegényebb lakosságnak, hogy földhöz jusson, hogy maga saját magának termeszen. A jólétnek egy bizonyos nemét tapasztaltam itt a szegényebb sorsban élőknel is, ez a magyarázata annak, hogy mikor próbálkoztam egyik-másik kertészt rábeszélni, jöjjön el hozzám felesnek, egy sem vállalkozott, dacára a kilátásba helyezett kedvező feltételeknek. Megélnék ők a saját határukban és ha az egyik rossz esztendő tönkretette őket, mint bérlőket, a másikkban éppen a paprikánál, mint jól megfizetett napszámosok, szereznek és félretesznek annyit, hogy a következő évben újra kezdhetik a vállalkozást.

Miután a palántanevelés és kiültetés hasonló, mint a dohánynál, egy ügyesebb és igyekvő dohányos bizonyára könnyen vállalkozik az első évi próbatermesztésre.

A Szegeden általánosságban termesztett, fűszernek való, vagyis megőrölhető paprika különböző alakjainál csak arra vannak tekintettel, hogy az sima külsejű és 2 erű legyen; az ereknek megfelelőleg ugyanis a külső héjon bemélyedések, gödrök vannak, a több gödrű paprika a port jobban magába veszi és nem is oly husos, mint a 2 gödrű.

Talaj tekintetében a középkötött, jó erőben levő földet szereti, de legalkalmasabb neki a fekete homok, az itt termelt paprika zamatosabb, husosabb, tartósabb és ami fő, jóval sulyosabb is.

Megkívánja a jó erőben levő talajt, de nem zsarolja ki azt. Sőt még annyira sem használja ki, ha különben jó erőben van földje, hogy az utána vetett buza meg nem dülhetne. Alája tehát nem okvetlen kell trágyázni és legjobb helye a vetésforgóban 2 kalászos között van. Bár különben jó előveteménye a buzának, de ezt nem mindig vethetünk utána, mert az érése nem egyszerre történik és így a szedése is lassan, soká végződik, novemberbe is beletnyúlhat. Tehát vagy a késő őszszel is vethető járóbuza, vagy tavaszi árpa következzeik utána.

Talajelőkészítés: őszi mélyszántás, hogy a téli nedvességet összegyűjtse és konzerválja, tavasszal extirpálás, az ültetés előtt pedig sekély szántás.

Ellensége a palántának a drótféreg, mely a föld színe alatt megrázza a tövét, gyakran jelentékeny károkat okoz. A megőrölt paprikába pedig hosszabb állás után az ugynevezett paprikakukac veszi be magát.

A paprika magát márczius közepe táján kerti, tehát hidegágyakba vetik, ezeket a szél és a boromfi kártétele ellen körül kell keríteni. A jó mag 3—4 évig is megtartja csiraképességét, sárgáskrémm színű, éles késsel keresztülvágva, benne a csira tisztán látható. A belül üres mag nem csiraképes.

A mag egy részét márczius közepén szárazon, másikat később, mintegy 2 hétre kicsiráztatva szórjuk el az ágyakra, hogy ültetésekor ne egyszerre, de azért állandóan legyen palántánk, mert ha valamely ok folytán az ültetés, a palántálás nem történhetne oly gyorsan, mint ezt különben e munka természete megkívánja, lesz friss, el nem öregedett, meg nem vénült palántánk, ami azon ismert okból fontos, mert az ilyenek nehezen fogamzanak meg. A mag elszórása után megrostált, érett portrágyát kell szórni az ágyakra, ezzel sekélyen letakarva az elvetett magot.

Az ágyak szélessége 1 lépésnél, vagy 1 méternél nagyobb ne legyen, hogy mindkét oldalról könnyen öntözhető és gyomlálható legyen a

WEISER J. C.

GAZDASÁGI GEPGYÁR, VAS-
ÉS FEMONTÓDE, MALOMÉPÍTÉSZET.

NAGYKANIZSÁN.

„Hollingsworth” szénagyűjtők 27 és 36 foggal

Egyetemes aczélekék

D7M	D8M	D10M	R14M	ZFK	ZFU9
52.-	56.-	59.-	90.-	90.-	108.-

Ekoszerezvények és okealkatrészek. Vetőgépek.
Elsőrangú hazai gyártmány. Tessék árjegyzéket kérni.

kibuvó vetés. 1 kat. holdra szükséges palánta nyeréséhez 3—5 liter száraz magot kell elvetni. Egy liter mag jelenlegi ára 1 korona körül van.

Az ágyak gondozása gyomlálásból és esténkénti megöntözésből áll. Öntözésre egyformán alkalmas az artézi és a közönséges kutviz, csak állott legyen mindkettő, legjobb azonban a folyóvíz, mely tápanyagban gazdagabb. Éjszákára, ha féltünk a hidegtől, gyékényből, nád- vagy czirokszárból, esetleg rossz zsákokból vagy ponyvadarabokból készített takaróval kell lefedni az ágyakat.

A palánták kiültetése május végén, június elején történik, ehhez, mint egyéb növények palántolásánál is, legalkalmasabb a borús idő, amit azonban nem lehet mindig kívárni. Az előzőleg sekélyen felszántott talaj meg lesz boronálva és elsimitva. A sortávolság 18", a növény-távolság 12". Zsinór mellett a kapa fokával jelöljük meg a palánták helyeit, ahova kevés vizet öntünk, hogy az ültetőfával való lyukfurás alkalmával az esetleg száraz föld össze ne folyjon: minden lyukba 2—3 egészséges gyökerű palánta kerül, az ültetőfával a föld a gyökerekhez nyomatik és újra meg lesz locsolva, hogy a földnek a gyökerekhez szimulása, tapadása tökéletesebb legyen. A paprikának csak ezen munkájához kell vizet, mit lajtalt hordunk oda, akár a dohánypalánták ültetésekor. Ha megfogamzott, úgy hosszú és nagy szárazságot kibír, ily időben néha annyira ellankad és lekonyul, hogy szinte kiszáradtnak tűnik fel az egész tábla, de ha eső éri, újból felfrissül és erőre kap. A meg nem eredt palántákat pótolni kell.

A paprika összes munkái közül az ültetés a legfontosabb és legsürgősebb, a jó paprikatermés oly erővel lát hozzá, hogy 2—3 nap alatt azt okvetlenül bevégezze. Ez időben Szegeden és környékén nagyon is magas a női napszám: 4 korona és ellátás. Különben is az ügyes női munkásnak mindig van napszáma a paprikatermés körül, sőt télen, január-februárban, mikor a paprika ereitől meg lesz tisztítva, szárítva és megtörve, még mindig 2 korona a napi munkabér.

Ültetés után mintegy 8—10 napra kapja az első kapálást, 2 hétre a másodikát, a virágzás előtt pedig, esetleg a második kapálással egyidejűleg fel lesz töltögetve. Ez a munka rendszeren július elején be van végezve.

A paprika szereti a száraz meleget, esős, hűvös nyár az érését késlelteti. Szeptember közepén kezdődik a piros hüvelyek szedése, melyeket még aznap fel kell fűzni. Egy-egy fűzér hossza 6 méter. Az éréssel párhuzamosan történik azután a folytatólagos szedése. A tövén megpirosodott paprika képezi az elsőrendű anyagot. Ha a fagy a tövén éri, úgy csaknem értéktelenné válik, ezért mikor már a fagyoktól tartani kell, a kifejtett, de még szint nem kapott hüvelyek is leszedődnek, zsinórra fűzve, lassankint az idővel megpirulnak, bár oly szép színűek nem lesznek, mintha a tövön érhetek volna meg. A többi hüvelyeket is leszedik, ezeket a szegedi paprikatermés potom áron árulja a piaczon.

A felfűzött paprikát száraz, szellős helyen kell felaggatni, üres színek, görék vagy pajták a legalkalmasabbak, ügyelve, hogy a veréb és az egér rá ne kapjon. Ezután már semmi kezelést sem igényel a fűzérés paprika. Szegeden és környékén a házak, görék eresze alatt van felaggatva és aszerint, ahogy, vagy amikor a termelő meg van szorulva pénz dolgában, szükségletéhez képest leaggatja és viszi a fűzereket a malomba eladni, ahol az állandó kereslet tárgya.

Egy 6 méteres fűzér súlya 2—3 kg., azonban nem súlyra, hanem fűzér számra veszik a paprikát. A bevásárlóknak e tekintetben oly gyakorlatosságuk van, hogy kézbe véve, mérés nélkül is meg tudják állapítani, könnyebb vagy nehezebb-e a fűzér az átlagos súlynál, elegendő paprika van-e a zsinórra felfűzve?

Egy kat. holdon közönségesen 250—350 fűzér terem, rossz esztendőben 100 fűzérig is lesüllyed a termés. Az ár épp oly ingadozó, mint pl. a hagymánál, káposztánál, vagy egyéb zöldségféléknél. Jelenleg 3 kor. 60 fill. az I. rendű paprika fűzérje, de volt már 2, viszont 9 kor. is. Miután a jelenlegi általános drágaság idejében nem igen, csak pár bő esztendő nagy termése mellett lehet számítani a terményárak csökkenésére, nagyon is érdemes a paprika termesztése, mert ha átlagul csak 3 kor.-val 300 fűzért számítunk, úgy 1 kat. hold bruttó bevétele 900 kor. A paprika termesztése, úgy miként a dohányé, leginkább felesékekkel üzetik, a gazdának 450 kor. marad a fogatos munka költségeire és a föld haszonbérére, tehát oly magas árban lesz értékesítve ezen esztendő alatt a beültetett földterület, amilyenhez hasonló ily csekély költség mellett vajmi kevés növény termesztésével tudhatunk elérni.

A felesék rendszerint a gazdaságtól lakást, tüzevalót kapnak, pénzfelteget pedig körülbelül a következőképp: A palánta kiültetésekor kat. holdankint 10 kor.-t, a töltögetés bevégezésekor ismét 10 kor.-t, a szedés megkezdésekor újból 10 kor.-t, tehát kat. holdankint 30 kor.-t. Egy kiscsaládu feles 2¹/₂—3 kat. holdnál többet nem tud rendszeren bemunkálni, ez teljesen leköti az ő és családja munkaerőjét, sőt időszakonként kiegészítő napszámokat is kell fogadnia. A fűzérhez való zsinór költséget gazda és feles közösen viselik, az ágyak lefedéséhez pedig a gazdaságtól kapott anyagból a felesék maguk készítik a takarót.

A felfűzött paprika bármily szellős, széljárta helyen is lesz felaggatva, a levegőn nem szárad ki annyira, hogy azt megzuzni és a malomba küldeni lehetne, amiért épp úgy szárítani kell azt, mint pl. a czirokat. Előzőleg azonban a hüvelyek fel lesznek bontva, felszelve, az erek késsel kimetélve. Régebben az erek is meglettek szárítva és megörölve és a legcsipősebb izü, úgynevezett parasztpaprikát szolgáltatatták, ma már azonban ez nem keresett czikk és így az erek a szemétre kerülnek mint hasznavehetetlen anyag. A mag a husos résztől mosással megtisztítatik és a szárító alján ponyván vékonyan elterítve szárítatik meg s közibe

lesz örölve a többinek. Az erektől és magjától megtisztított, darabokra metélt hüvely ismét felfűzetik és a szárítóban lesz felaggatva. A közönséges, egyszerű berendezésű szárító egy lehetőleg ablak nélküli, vagy nagyon jól záródó egyablakos szoba, melynek közepén álló kályhából csövek húzódnak a falak felé, hogy a meleg nagyobb felületen érintkezzen a szoba levegőjével. A hőmérsék 40—50° C-ra lesz hevítve, 1¹/₂—2 napig, míg a felfűzött paprika csontkeménységűvé szárad, amikor is megzuzva, zsákba merve, készen van az őrléshez. A szegedi kertészek jórésze a paprikát fűzérés állapotban nem igen adja el, hanem az őrléshez elkészítve, vámért, vagy pénzért (100 kg. után 10 koronát fizetnek) megörletik és mint kész „szegedi rózsapaprika“-t árulják. Az őrléshez különleges szerkezetű malomköveket használnak és a paprikát az elérni kívánt finomság szerint 3—4-szer is felöntik a garatra.

Különös benyomást tesz az ehhez szokatlan emberre egy paprikagözmalom belseje: a kövek szinte zajtalanul őrlenek, az erős por köhögésre ingerli a torkot, de legfurcsább, hogy a lisztől mindig fehéres-szürkénnek látott és más-kép szinte elképzelhetetlen molnáregények egész ruházata a paprika porától ríktó vörös színű.

Az őrlésnél nagy ügyelettel vannak a tűz-veszélyre, mert a megörölt paprika könnyű gyúlékonyságu; ha valamely kemény tárgy, pl. szeg kerül a kövek közé, annak surlódása folytán melegtől könnyen kigyul a paprika.

Ahol nagyobb mérvben üzik termesztését, főleg ha távolabb vannak a paprikapiacz fő és központjától: Szegedtől, ott érdemes és nagyon kifizeti magát egy pár paprikáról kő beszerzése. Malom csaknem minden uradalomban és nagyobb gazdaságban van, hajtóerő tehát áll rendelkezésre. Ahol czirok- vagy hagymatermesztés üzetik, ott meg szárító is van készen. Igaz, hogy az őrléshez első esztendőben szakértő embert kell hozatnunk, de hisz ha gépszünkben vagy molnárunkban kevés jóakarát és igyekvés van, az őrlés szabályait, a paprika finomságának megítélését és annak osztályozását hamar elsajátíthatja, ahhoz pedig, hogy megörölt paprikáknak piacot szerezzünk, egy kevés kereskedői szellem kell, ami pedig hovatovább a magyar gazdában is meg lesz. Ilyenformán a közvetítő és a malom nagy haszna, kevés befektetés és utánjárás mellett a termelő zsebében marad.

Krói Dénes.

Májusi zabvetés, tekintettel a kiveszett őszi vetésekre.

Van egy régi mondás: „Ha a zabot márcziusban el nem vetheted, hagyj májusra, de áprilisban ne vedd”.

Ez a mondás általánosságban persze hogy nem áll, de kérdés, hogy egyáltalán van-e valami alapja; ezt azok vannak hivatva kideríteni, kik a szorosban vett zab-klima alatt oly értelemben gazdálkodnak, mint a régiek tették.

Kövár statisztika Fényes, leírta az a zabról úgy em köblöknék: a bu viseli. Természet azt, hogy átalaz zabot a gazdaság hol más növényi meg.

Ahol májusi őszi vethető hacsak fagyba jutott májusi a z klima alatt saj cziusban könny menyiségét gaz Megváltozott a kor a zab ára n is elérte.

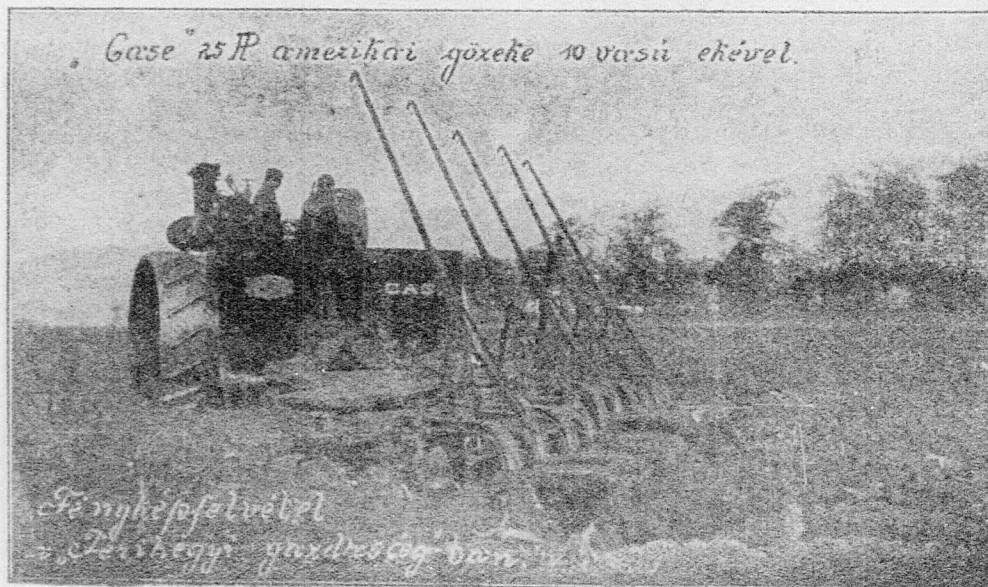
Természetes, és határai kibő kedtek, de meg is, különösen az dance vagy dup amit annak ide havasokba vetett mint önálló fajta.

Ma tehát ha e ságban, hogy a kívánja a korai jó sikerrel vetik április elején es hallja az ember, alul május havá is, mert hisz a biztosít és van a nyek a jobban fe és azok vetését.

Nem is hozta tapasztalataimat, lapokból, hogy az gazdákat csak né sok vidéken a k magy első napja hozhatják; akkor állanak.

Persze hogy a lyeknek tenyész a későbbi vetést nyek közl alig kell vetni aza országban anny mértékbe esik az ges szalmat.

Ebben a tekinteket véve alap haladja az őszi és takarmanya szalmája, igaz, in ezzel szemben, peltelnek, törek nagy és értékes Ezek előreboc tapasztalatom a Van hegyen t kaszálóknak es le egészben, de fők minden évben t mennyit szántalp

!! Csak azt higyük, amit látunk !!

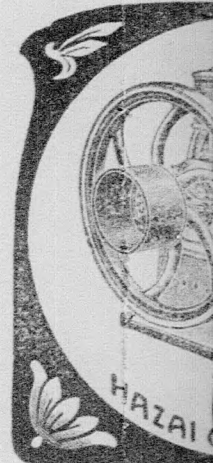
A „Case“ gőzeke

míg a tavaszi szántás tart, üzemen megtekinthető Budapest közvetlen közelében, Ferihegyen.

Értesítésére kocsiról gondoskodik

a magyarországi vezérképviselő: **HAHN ARTHUR** Budapest, VIII., Üllői-ut 52/b.

Sürgőnyczim: „Case Budapest“

Kövény statisztikája 1846-ból, mely épp úgy mint Fényes, leírta az akkori termelési viszonyokat, a zabról úgy emlékszik meg, mint amelynek ára köblőnként a buza árának egy negyedét képviseli. Természetes, hogy ez maga után vonta azt, hogy általánosságban csak ott termesztették zabot a gazdaság saját szükségletének fedezésére, hol más növénynek tenyészfeltételei nem voltak meg.

Ahol más növény alig élt meg, illetőleg ahol őszi vethetők nem voltak, ezeken a helyeken, hacsak fagyba nem akart vetni a gazda, alig jutott májusig a zabvetéshez, akik pedig enyhébb klíma alatt saját szükségletükre vetettek, márciusban könnyen elvetették az aránylag kis mennyiséget gazdaságaikhoz képest.

Megváltozott a zab termesztési területe, mikor a zab ára néha a buza árának magasságát is elérte.

Természetes, hogy ezek után a zabtermesztés határai kibővültek és a területek megnövekedtek, de megváltozott annak művelési módja is, különösen azon oknál fogva, hogy az abundance vagy duppai stb. zab ma nem az, mint amit annak idején a székely, tót vagy oláh havasokba vetettek; másrészt azóta kifejlődött mint önálló fajta a magyar alföldi zab is.

Ma tehát ha elvül meg is tartják általánosságban, hogy a zab nemcsak türi, de meg is kívánja a korai márciusi vetést, azért bizony jó sikerrel vetik az ország legnagyobb részén április elején és közepén is. De legtrikábban hallja az ember, hogy valaki a havasi klímán alul május havában vetné. Ez igen természetes is, mert hisz a korábbi vetés nagyobb termést biztosít és vannak viszont oly növényeink, amelyek a jobban felmelegedett földet megkívánják és azok vetését hagyják későbbre.

Nem is hoztam volna elő májusi zabvetési tapasztalataimat, ha azt nem venném észre a lapokból, hogy az őszi vetés elmaradása olyan, hogy a gazdákat csak némi reményesség tarja még vissza sok vidéken a kiszántástól; de ha e hónap és május első napjai az őszi vetésre nem hozhatják, akkor tömeges kiszántások előtt állanak.

Persze hogy vannak egyéb növényeink, melyeknek tenyészfeltételeik jobban megkívánják a későbbi vetést, mint a zab és más körülmények közt alig is ajánlanám ezt, de számot kell vetni azzal is, hogy a szalmakészlet az országban annyira kifogyott, hogy nagyon is a mérlegbe esik az, hogy mely növény ad tömeges szalmát.

Ebben a tekintetben a zab, az újabb feleségeket véve alapul, nálam már évek óta meghaladja az őszi vetést, még ha osztályozom a korai és a későbbi vetést is. A vastagszalmájú nádzabok szalmája, igaz, inkább csak a lovaknak szolgál, de ezzel szemben, ha kellően száraz időben csépettelnek, török- és polyvamenyiségük is igen nagy és értékes mint takarmány.

Ezek előrebocsátása után aljon itt röviden tapasztalatom a májusi zabvetés körül.

Van hegyen fekvő északi területem, melyet kaszálónak és legelőnek használnak nagyban és egészben, de főképpen a művelés szempontjából minden évben török fel belőle annyi holdat, mennyit szántással meg bírok trágyázni. Rövid

téli napon tudok szánnal négyszer fordulni, sőt lóval ötször is és kettős fogattal 7-8 mázsát kivinni. Tekintettel arra, hogy az őszi mély szántások alá trágyám mind kihordom, előbbi célra csakis az istállóban gyűlt utolsó hetek trágyája áll rendelkezésemre, de különösen ha a szántat hosszú ideig tart, akkor csak a naponként gyűlő. Így volt ez 1907 telén is, mikor a hosszú tél folyamán a földek átmedvedtek és áprilisban is alig akartak kiengedni.

Természetes, hogy jó őszi szántásokon és a kényesebb növények elvetésével indultam neki a munkának s így is alig végeztem árpa-, zab-, len- és répavetésemmel. Ekkor következett volna a fentemlített északi hegyoldal, de ez még a rajta eltergetett éretlen trágyától még mindig egyenlőtlenül volt megszáradva.

Eszembe jutott ekkor a régi mondás, hogy zabot ha nem márciusban, akkor májusban vedd s így előbb bevégeztem a kukoricavetést s azután május 6-tól 11-ig vetettem egy vasárnap közbejöttével a zabot. Rendkívül gyorsan kikelt és dacára, hogy szárazság volt, kitünő 8 mm. termést kaptam. Tavaly ugyanígy jártam el, csak pár nappal korábban, május 2-5-ig vetettem és az eredmény 10 mm. volt. Első évben duppai, tavaly abundance zabot használtam vetőmagul. Az érés mindkét évben 10 nappal esett későbbre, mint a márciusban meleg földekbe vetett zaboknál, de hamarabb volt, mint a bár déli oldalakra márciusban vetett parasztföldeken, de régiféle vetőmagokkal.

Az idén annyiban lesz összehasonlításon, hogy módomban volt ezen földeknek megfelelő zabvetésemet április 6-9-én elvégezni.

Ellenvetésül felhozhatnák, mikor én a zabot kivesztett őszi után ajánlom vetni, hogy ennek szántás kell. Az én nézetem szerint mindennek szántás kell, mit kivesztett őszi után vetünk.

Erre nézve husz éven felüli gazdasági gyakorlatom megtanított, hogy a kivesztett őszi talajába semmit szántás nélkül ne vessék.

Ezt annyira tartom, hogy még a vöröshérét sem szeretem őszibe vetni, mert hisz a rossz őszi igen gyakran annak a jele, hogy az ily föld felső talaja nagyrészt nélkülözi az oldott tápanyagokat, épp rossz fizikai állapotánál fogva, melyet gyökeresen megváltoztatni egyedül az eke képes.

Kísérleteim kiterjedtek az extirpátor, rugósborona stb. használatára után az árpára is, melynek közbevetése ajánlatosnak mutatkozik, mert a búzával tényleg együtt érne, továbbá Viktória-borsóra, szemre és takarmányra, muharra, kölesre, murokra stb., de sehol semmi siker, még ha az idő eléggé is kedvezett.

Erre, tudniillik a rossz őszi vetésre is áll az, amit a rosszul gombolt mellényre mondanak: kigombolni és újra begombolni, vagyis: kiszántani és vetetlen földnek tekinteni.

Én ajánlom, hogy kinek viszonyai közé illik, kíséretre meg zabbal, de semmiesetre se vessen az őszi közé valami sűrűségpótlót, mert biz az semmi jóra nem vezet.

Saját kísérletemnél a májusban vetett zab friss trágyába került, de tekintettel arra, hogy az éretlen volt, nem tekinthetem jobb erőben levő földnek, mint amely őszi vetés volt előkészítve.

A májusban vetett zab sikerének magyarázatát abban vélem megtalálni, hogy a föld meleg, a zab gyorsan kél és megelőzi a gyommagvak kikelését. A már kizöldült gyomokat meg a szántás semmisíti meg.

Ugron Zoltán.

A zabnak késői — májusi — vetése csak a hegyvidékeken lehet indokolt, ahol különösen az északi lejtő oldalain fekvő földek nagyon lassan melegszenek fel s válnak vetésre alkalmasakká. Ilyen kedvezőtlen fekvésekben igényesebb növények gyakran már nem termesztethetők, míg a zab — különösen annak korábban érő újabb fajtái — még mindig kielégítő eredménnyel vethetők. Azt hiszem azonban, hogy a hegyvidék kedvezőbb fekvésű s tavasszal gyorsabban felmelegedő s megszikkadó talajain a zabnak korábbi vetése szintén indokoltabb lesz, mint a késői. Persze ilyen helyeken inkább más, igényesebb növények vetése kerül sorra s így a zab — mint igénytelenebb növény — a kevésbé kedvező fekvésekre szorul, ami azután késői vetését vonja maga után. Az Alföldön és a dombvidéken ellenben a zab korai tavaszi vetése feltétlenül szükséges, mert a késői vetés a gyorsan túlmelegedő és gyakran száraz jellegű tavaszi idő miatt igen bizonytalan. Hiszen még a németeknek is van erre egy közmondásuk „Mai Hafer, Spreu Hafer“, vagyis májusi zab, léha z-b, pedig Németországban a tavaszi időjárás sokkal kedvezőbb a késői vetésekre, mint nálunk. Lehetnek esetek az Alföldön is, hogy a késői tavaszodás miatt elkésünk a zabvetéssel, de normális körülmények között korai vetése feltétlenül biztosabb, mint a késői.

Rovatvezető.

ALLATTENYÉSZTÉS.

Rovatvezető: Kovácsy Béla

Hirneves hazai tenyésztéseink ismertetése.

Kornstein Testvérek p-patai mangolicza sertés-tenyésztése.

Ezen országos hírű tenyésztet Nagyszalonta határában Pata-pusztán van elhelyezve. Utolsó posta és vasútállomás Nagyszalonta.

A tisztavérű szőke kondortenyésztet allandó tenyészállománya 20 kan és 150 kocza. A mai tenyésztet 1893-ban a saját szőke sertésállományból szelekció útján létesült. Az eredeti tenyésztő az 1860-as évekből való, azóta Csáky gróf és Simonyi báró-fele kanokkal volt felfrissítve, a 80-as évek végétől pedig tiszta vérben tenyésztetett.

A koczak évente egyszer, december közepén malacoznak. Az átlagos meddőség 2°/_o és egy kocza átlagban 7 malacot vet. A malacokat ezelőtt 10, most pedig 12 hetes korukban választják le. Árpára 3 hetes korukban kezdik rászoktatni és levalasztáskor darabja már 0-9 kg. árpát eszik. Levalasztás után a malacok bő herelegelőre, majd tarlóra járnak és emellett késő őszi, vagyis a kinevelés stádiumában 1¹/₂ kg. tengerit, vagy árpát esznek darabonként. Ekkor hivatásztják a tenyészanyag javát s a fölős

WOHANKA FELE

NYERSOLAJ-(NEM BENZIN) MOTOROK

és LOKOMOBILON.

NEM TÜZVESZÉLYES, NEM ROBBANÓ!

LEGOLCSÓBB ÜZEM!

TELJES MALOMBERENDEZÉSEK

WOHANKA ÉS TÁRSA.

BUDAPEST, V., VÁCI-KÖRÚT 76.

HAZAI GYÁRTMÁNY!

HAZAI GYÁRTMÁNY!

számu tenyészkanokat $\frac{3}{4}$ — $1\frac{3}{4}$ éves korban darabonként 160 koronáért adják el. A többi kiherélve és kimiskálolva napi $2\frac{1}{2}$ kg. szemes eleségen 13—15 hónapos korig páronként 200 kilóra feljavitják és hizlalóknak helyben a legmagasabb napiáron adják el.

A koczákat legelőször $1\frac{3}{4}$ éves korban bugatják fel és 5—6 éves korukig, míg a kanokat 3—4 éves korukig használják tenyésztésre. Egy kan 8 koczát fedez.

A malacokat orbáncz ellen rendszeresen beoltják. A sertésvész a major nyílt fekvése miatt a vásárosok és a szomszédfalubeliek évente behurcolják, úgy hogy minden évi szaporulat keresztülesik a vérszen és lassanként a véz ellen immunizálódik. Más ragályos betegség nem fordul elő.

A tenyésztésből évente mintegy 150 db $\frac{3}{4}$ — $1\frac{3}{4}$ éves kansüldő kerül eladásra 160 K. darabonkénti árban. Koczákat csak előjegyzés esetén hagynak meg tenyésztésre hasonló árban, bármely mennyiségig.

E tenyésztési sertések kitűnnek erős csontozatukkal, a nyugati fajtákra emlékeztető széles és mély váll- és faralkotásukkal, ellenállóképességük betegségek iránt kiváló, szintugy hizóképességük (takarmányértékesítés 20—25%) és ezért úgy hizlalásra, mint elpuhult és elkoresodott tenyésztetek regenerálására előszeretettel

korát élte és az angol telivér a köztenyésztésben még elég ritka madár volt, élénk import folyt Angliából mifelénk, nemcsak telivérben, hanem mindenféle angol félvér, főleg pedig irlandi és norfolki lovakban. Az akkor virágzó és keletkező hazai angol félvérméneseink nem elégedtek meg azzal, hogy angol telivérmeneket szerezzenek be eredeti hazájukból, hanem — némelykor nagy áldozatok árán — félvérlovaikat is hozták onnét.

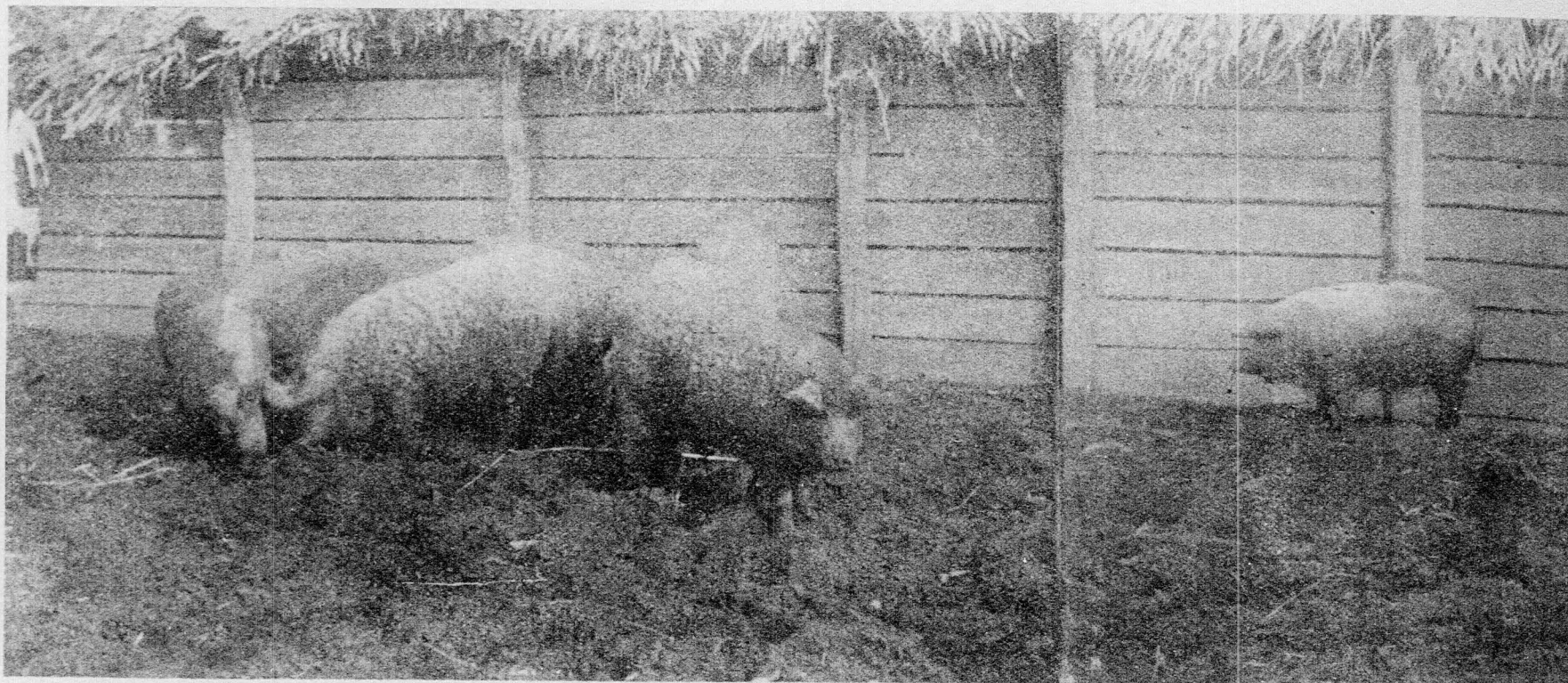
Régi feljegyzésekben lapozgatva, többek között szemünkbe ötlék, állításunk igazolására, a hírnevesebb hazai méneseinknek 1835-ben megjelent ismertetéséből a következő részlet: „A mostani tenyészanyagot az eredeti törzskanczák ivadékaik s a már említett, Irországból és Angliából importált félvérkanczák képezik, melyeket a tulajdonos időről-időre ott vásárolva, előbb vadászlovakul használ s csak ha a kipróbálás után, tenyésztésre alkalmasakul bizonyulnak, sorolja be anyakanczákul.” Egy másik honi félvérménestről azt olvassuk, hogy az ott levő 61 félvérkancza részint Angliából importáltatott stb. Hazánk legkiválóbb és legnagyobb magasvérű félvérméneseiben, a *kisbéri*ben 1864. évben 46 irlandi és 11 db egyéb importált angol félvérkancza szerepelt.

E ménések legtöbbször közvetlenül részben eredeti angol telivérmenek, részben a bel-

czákkal el vannak halmazva — félvérré alig jutnak. Hiszen Kisbérien is történtek a régebbi időkben elvett kísérletek, hogy Kings Premium-mént szerezzenek be, az angol példán felbuzdulva, tisztán a félvértenyésztésre való tekintettel ilyen mértékben volt Baldur is, mely fenomenális származása mellett (Doncaster-Preya, Hermit után) sem felelt meg utódaiban azon várakozásoknak, melyeket ez a z elsőrendű félvérménese joggal táplálhat.

Ha továbbá tekintetbe vesszük a *kisbéri* félvéranyagának a szabad legelőn való kemény, edző felnevelését, a tenyészanyagának következetes szigorú osztályozását (szelekczióját), az összes fiatal kanczának 3000 méteres házi sikversenyben és később sorozatonként a hollói és egyéb vadászterületeken való sikerdus kipróbálását, nem hihetnők, hogy bármely tekintetben is mögötte állana a *modern, magasvérű* angol hunternek.

Másrésről azonban be kell ismernünk, hogy a *magánenyésztésben* a magasvérű félvér tenyésztése csak csekély részben maradt meg ebben az irányban. A lovasvadászatok iránt való érdeklődés az utolsó 20 évben erősen csökkent s az uri passzió jobban a gyorshajítás sportja felé terelődött. A produkció zöme a magasvérű jukker előállítására vetette magát, mely azonban az amerikai ügetőkben erős,

84. Ábra. Egyéves kanok csoportja. Kornstein testvérek pusztapatai tenyésztéséből.

Hároméves kan

vásárolják. 1893 óta minden budapesti tenyészállatvásáron és azonkívül a szegedi és pozsonyi orsz. kiállításokon is a tenyésztet elsőrendű díjakkal és elismerő oklevelekkel jutalmaztatott. A 84. ábrán e tenyésztet kiváló példányait mutatjuk be.

LŐTENYÉSZTÉS.

Az angol vadászló. (Hunter.)

(III. közlemény.)

Ha az angol Hunters Improvement Societynek az előbbi közleményekben rövid vonásokban ismertetett történetét és működését szemügyre vesszük, sok hasonló vonást fogunk benne találni a mi hazai nemes angol félvértenyésztésünk némelyikével.

Hangsúlyoznom kell, hogy nem a lassabb, kitűnően ugró, nehezebb angol vagy irlandi vadászról van szó, hanem a magasvérű, gyors és kitartó, számos nemzedéken át kizárólag telivérmenek után nevelt „improved” hunterről.

A múlt század 50-es és 60-as éveiben, amikor a versenyügy hazánkban még gyermek-

földön nevelt telivérek működtek azóta. Ha közben néha félvérméneket alkalmaztak, azok is ebből a tenyésztésből származtak, mert ahol a hátsó tenyésztése képezte kifejezetten a célt, ott telivér mellett leginkább *kisbéri* ménnek szerepeltek.

Ezekben a tenyészkörökben tehát többé kevésbé ugyanaz az anyag használtatott, az a tenyészirány és eljárás követetett, mint Angliában a Hunter Improvement-nél. A mi magasvérű félvértenyésztésünknek, főleg pedig a *kisbéri*nek, még azt hozhatjuk fel előnyére, hogy az igénybe vett telivérmenek nemcsak küllemükre nézve voltak a leggondosabban kiválogatva mindenkor, hanem azt mondhatni kivétel nélkül, a nálunk képzelhető legmagasabb belföldi vagy külföldi versenyklasszishól, valamint pedigre szerint a legelőkelőbb véráramokból valók voltak. Bizony Angliában a „Kings-Premium”-mal kitüntetett ménnek nem nagy része dicsekedhetik azzal, hogy az itt felsorolt háromféle kvalifikációt magában egyesítse, mert a legnagyobb jelentőséggel bíró, kiváló versenykvalifikációval rendelkező telivérmenek Angliában nem igen konkurrálnak a Kings-Premiumért s így — mivel telivérkan-

szinte győzedelmes konkurrensére akadt. A honi magasvérű félvérlónak tehát a hadsereg lett a legfőbb fogyasztója, minekfolytán, a szerény értékesítési árakat tekintve, a termelés erősen megcsappant és sok tenyésztő ilymódon a nagyobb anyagi befektetésektől is visszariadt.

Elérkezett a magántenyésztés egy részében, épp úgy mint Angliában, a jó fiatal kanczák eladása folytán, minálunk is a krízis, a panasz, hogy nincs a tenyésztők kezében már jó anyakancza, adjon tehát a hadsereg selejtkanczákat. A kormány ki is eszközölte az erre vonatkozó legelőkékenyebb eljárást 100 K.-ért lehetett tenyésztésre alkalmas, jó alkotású kanczákat kapni kisebb tenyésztőnek. Ket, három évi kísérletezés után, teljes részvétlenség miatt, a kormány kénytelen volt ezt az eljárást beszüntetni.

Ilymódon a kiválóbb minőségű magasvérű félvértenyésztés produkciója az utóbbi időkben meglehetősen redukálódott főleg ott, ahol a nagybirtokon a nehéz nyugati fajta igás ló veszedelmes versenytársként felütötte a fejét. Ez a körülmény magában véve a produczenre nézve nem lesz kedvezőtlen hatással, mert a kínálat csökkenése, emelkedő kereslet mellett, az értékesítési viszonyokat okvetlenül javítani

fogja. Olyrirányu a produkciót meghagyran a működési körét tenyésztésében, értékesebb tiszt fogja mirelni. nél versenyben, próbáratétel hi közlegelő rest műve, mert a edző és ellentál nélkülözések é épp oly tisztó tömeganyag folytatott verser annyira a fokoz kitarító munkabir ség irányában.

T

Rova

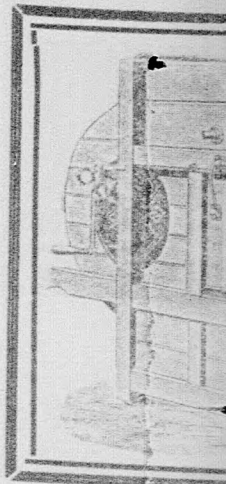
Egy frie

A tenyészteno dékenként (meg mint mérvadó s vidék mezőgazd fontosságúak. Ez azt, hogy hol szetesen nagyobb tenyészteno és h termetű és talá egyben jóval k tésével.

Ez a szabály tenyésztesben. bíró magánbirto a szabály nem ugyanis a mod gazdálkodás seg a helyi klimatiku hogy mindenkor tarthat, amely ha jainak leginkább

A szarvasmar tekintetében első fontossággal. És a tenyészletet v sánál — sokszo nélkül — mindet tették a legnagyobb

A Sáros várme daságban, mint fajtát, a szimme tették. A tehéná bikától és külön de mindenkor sz származó állatokk a legelőhiány m részesültek, jó voltak, a tejhoz minden tekintetb zásnak, ségítuak gedve. Nezz a járó részteses ki viden csupán any

fogja. Olyirányú átalakulás van kilátásban, mely a produkciót természetesebb mederbe tereli, meghagyván a közép és kisebb tenyésztőnek működési körét a közönségesebb, átlagos csapatló tenyésztésében, míg a nagyobb tenyésztő az értékesebb tisztí és fényűzési ló tenyésztését fogja művelni. Ami pedig a kisebb tenyésztőnél versenyben, vadászaton való mesterséges próbáratétel hiányát illeti, azt pótolni fogja a közlegelők restaurációjának már megindított műve, mert a szabadban való felnevelésnek edző és ellentállóvá tevő hatása, a fiatalok nélküli és viszontagságok megszokása épp oly biztos próbakövet képezik a hadseregi ló tömeganyagának, akárcsak a szakszerűen folytatott versenyidomítás, természetesen nem annyira a fokozott gyorsaság, mint inkább a kitartó munkabírás, az edzettség és a kisigényűség irányában. *K. M.*

TEJGAZDASÁG.

Rovatvezető: Ujhelyi Imre.

Egy frieslandi tehenészetről.

A tenyésztendő szarvasmarhafajtáknak vidékenként (megye, járás) való kijelölésénél, mint mérvadó szempontok mindenkori az illető vidék mezőgazdasági viszonyai voltak döntő fontosságúak. Ezek a viszonyok határozták meg azt, hogy hol kell a nagyobb fajta és természetesen nagyobb igényű szarvasmarhafajtákat tenyészteni és hol kell megelégedni a bár kisebb termetű és talán kevesebb hasznot hajtó, de egyben jóval kisebb igényű fajták tenyésztesével.

Ez a szabály érvényesül mindenütt a köztenyésztésben. A nagyobb állattenyésztéssel bíró magánbirtokot a fajták kiválasztásánál ez a szabály nem korlátozza. Az ilyen birtok ugyanis a modern színvonalon álló intenzív gazdálkodás segítségével függetlenítheti magát a helyi klimatikus és geológiai viszonyoktól, úgy hogy mindenkori olyan fajtát tenyészthet vagy tarthat, amely haszonbajtás szempontjából céljainak leginkább megfelel.

A szarvasmarhatenyésztésnél az értékesítés tekintetében első sorban a tejprodukció bír fontossággal. És ezért a legtöbb gazdaságban a tenyésztett vagy tartott tehenek kiválasztásánál — sokszor a fajtának tekintetbe vétele nélkül — mindenkori az állat tejhozamára fektették a legnagyobb súlyt.

A Sáros vármegyéhez tartozó alsósebesi gazdaságban, mint általában jól tejelőnek ismert fajtát, a szimmenthali szarvasmarhát tenyésztették. A tehenállomány telivér szimmenthali bikától és különböző helyekről összevásárolt, de mindenkori szimmenthali jellegű tehenektől származó állatokból állott. A tehenek, amelyek a legelőhiány miatt állandó istállóban etetésben részesültek, jó csontozattal bíró szép állatok voltak, a tejhozammal azonban, dacára a minden tekintetben kifogástalan takarmányozásnak, semmiképpen sem voltunk megelégedve. Nem akarok itt nagy helypazarlással járó részletes kimutatást közölni, hanem röviden csupán annyit említek föl, hogy az elért

legnagyobb átlagos tejhozam az évi 2100 literet meg nem haladta.

Ilyen viszonyok között szükségesnek mutatkozott olyan szarvasmarha után nézni, amely a tejhozam nagysága tekintetében a gazdaság céljainak inkább megfelel. Érdeklődve a különböző fajtáknál elért tejhozamok iránt, a körülmények és a viszonyok beható latolgatása után az ostfrieslandi fajtára terelődött a gazdaság figyelme.

Az 1907. évi október hónapban történt az import, amely 20 db előhasu ostfrieslandi üszöből és egy 1½ éves ugyanolyan fajtájú bikából állott. Az importált állatok a vörösszínű ostfrieslandi szarvasmarhának jól jellegzett, tipikus, szép képviselői voltak. Az üszök súlya a megérkezés után 470—560 kg. között változott. Az importált állatok etetése a többi állományétól semmiben sem különbözött, kivéve az import utáni első téli hónapokat, amikor az akklimatizálódással járó természetes leromlás pótlásául darabonként és naponként egy kg. korpával többet kaptak.

A történet import minden tekintetben bevált. Az állatok minden nehézség nélkül rövid idő alatt szoktak hozzá az új viszonyokhoz, kifogástalanul táplálkoztak és kondíciójuk is jó maradt. Ami pedig a tejhozamot illeti, az valóban minden várakozást fölülműlt. Amíg ugyanis a szimmenthali tehenek tejhozama középátlagban körülbelül évi 1800 literet tett ki s ennyit tesz ki a gazdaságban még mindig meglevő szimmenthali teheneknek évi tejhozama is, addig a frieslandi tehenek tejhozamának évi átlaga pontos számítások és mérések alapján 2557 liternek bizonyult.

A különbség óriási. Hogy rentabilitás tekintetében ez a különbség pénzben számítva mit jelent, legyen szabad itt rövidesen egy kis számítást végeznünk.

Sáros megyében 1 liter tejnek az átlagos értékesítési ára 12 fillér. Eszerint 1800 liter tejért — ennyi ugyanis a szimmenthali tehenek évi produkciója — kapunk évenként 216 K.-t. Ezzel szemben a frieslandi tehen 2557 liternyi teje — ugyancsak 12 fillérréval számítva — 306 K. és 84 fillér bevételt jelent. A különbség tehát 90 K. és 84 fillér. Már most ha a tehen tejelési időszakát 6 évre tesszük, akkor egy-egy tehenről a jövedelmezés különbsége $6 \times 90 \cdot 84 = 540 \cdot 04$, vagyis 540 korona.

Azt hisszük, ehhez nem kell bővebb kommentár.

A tej hasznosításánál mutakozó ezen szembezők előnyével szemben elenyészlik az az aránylag csekély károsodás, amely abban rejlik, hogy a frieslandi szarvasmarha termetre és súlyra nézve kisebb a szimmenthálnál. Magas husárakat véve alapul, körülbelül 70—120 koronát tesz ki az a károsodás, amely ilyen módon áll elő, de ha ezt az összeget a fent kimutatott 540 koronából levonjuk, még mindig 420—470 K.-ra tehető az a haszon, amelylyel a frieslandi tehenek többet jövedelmeznek, mint a szimmenthaliak.

Az alsósebesi frieslandi tehenészetről itt vázolt ismertetését azért tesszük közzé, hogy figyelmeztethessük mindazon gazdaságokat, amelyeknél a tejprodukcióra fektetik a súlyt, m képpen

a létező tehénfajták között minden bizonynyal a frieslandi az, amely tejhozam tekintetében céljainknak legjobban fog megfelelni.

Weisz Ignác.

TAKARMÁNYOZÁS.

Rovatvezető: Cselkó István.

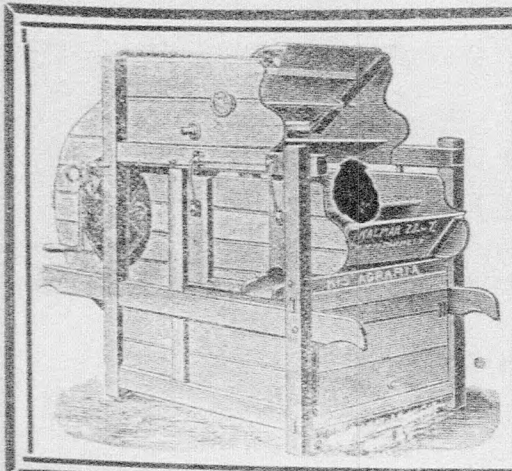
A „korpa“ fogalmának tőzsdei meghatározásához.

Miután a tőzsde elhatározta a korpának tőzsdei jegyzését, szükségessé váltak az erre vonatkozó szokványok megállapítása. A Magyar Kereskedelmi Csarnok örlemény- és takarmányosztálya a kodifikálandó új szokványjavaslatait elő is terjesztette a tőzsdetanácshoz. Az első három szakasz, mely a korpa fogalmát és annak tisztaságát volna meghatározandó, így hangzik: „1. §. A szárazon és gondosan megőrölt gabonának lisztől hátramaradt része a korpa. 2. §. Tilos a korpához oly idegen anyagokat keverni, amelyek a gabonában nem fordulnak elő. 3. §. A korpa a faj, illetőleg minőségnek megnevezése mellett 50 kg.-onkénti elegysúlyban . . .” Ezen a korpa mivoltát és tisztaságát meghatározandó szakaszokhoz a takarmányoknak vegyi vizsgálati ellenőrzése szempontjából következő megjegyzésemet tartom szükségesnek megtenni.

A 2. és 3. szakasz szerint, t. i., hogy olyan anyagot, mely a gabonában nem fordul elő, a korpához hozzákeverni tilos és a korpa faji megjelölését az 1895. XLVI. t.-cz. is tiltja, illetőleg előszabja. Ezt csak azért említem, nehogy valaki azt vélje, hogy ez csak a tőzsdei szokványok szerint eladott korpára vonatkozik. Ezek bármilyen módon áruba került cikknél is szigoron betartandók.

Ezt csak mellékesen megemlítve, rátérek az első szakaszra, mely a korpa fogalmát is meghatározza. Ha a tőzsde meg akarja határozni a „korpa“ szó forgalmát, akkor ezen meghatározás legyen teljes, zárjon ki minden csüreg-csavarást igazabban mondva hamisítást. Azt helyesen mondja, hogy a korpa a gabonának lisztől hátramaradt része, de jó volna, ha hozzátenné, hogy „csakis“ gabonából származhatik korpa. Más örleményre nem szabad alkalmazni a „korpa“ kifejezést, így aztán ki volna zárva, hogy a közvetítő kereskedelem köleshéjat, földidőhüvelyt stb., takarmányozási szempontból értéktelen anyagot szelvében-hosszában „korpa“ név alatt kínáljon.

Homályos azon meghatározás: „gondosan megőrölt gabona“. Ha nem gondosan őrlik meg, akkor legfeljebb több korpa lesz a nyeredék. A „gondos“ szónak nincs semmi speciális jelentősége, jogi szempontból is nagyon tágítható fogalom s egyáltalán nem fejezi ki azt, amit szeretnénk — s ez a punctum saliens — hogy t. i. korpa alatt csak a teljesen megfésült és az őrlésre előkészített gabonának őrle után a lisztől hátramaradt rész értessék. Hogy ezen szavak jelentőségét jobban megérthessük, kénytelen vagyok az egész őrlési menetre s az itt nyert melléktermékekre reamutatni. Ismeretes dolog, hogy a buzát őrlése előtt restalják, triőrözik, majd erősen szelelő szerkezetekben és kéfégy-pápen

Minden gazdaságban
nélkülözhetetlenek. . .

Európaszerte első helyen elismert kitéző szerkezetű
és legolcsóbb, a gazda minden követelményeinek legjobban megfelelő

„Eredeti Kalmár-rosták“

Ezévi üdönásáinkról szíveskedjék ingyen Arjegyzéket kérni

Kalmár Zs. és Társa, Hódmezővásárhely
különleges terménytisztító gépgyár és vasöntöde. Vezérképviselőt.

A Magy. Kir. Államvasutak Gépgyárának Vezérügynöksége
Budapest, V., Váci-körut 32.

átbocsájtják. Az utóbbi műveleteknél nyert melléktermékek porból, buzaszakálszörökből, üszögspórából stb.-ből állanak. Takarmányozási szempontból értéktelenek, sőt az állat egészségére károsak lehetnek. A koptatásnál nyert melléktermék, mely az előbbieken kívül gyümölcs-héjrészeket (buzaszakál) is tartalmaz, szintén ugyanolyan értékű, mint az előbbi.

A gyümölcshéj a három legkülső rétege a buzaszemnek; rosttartalma közel 80%, tápértéke nincs. Ezek után a nyert „csucskorpa“ sem valami nagyon értékes termék, roppant szennyes, alig emészthető s rendszeren igen üszögös is. Az összes tisztítási termékek közt egyedül a csírának van takarmányértéke; ez az egész buzaszemnek 15% át képezi, az a rossz tulajdonsága van, hogy a zsírja nagyon könnyen avasodik s tiszta korpában nem is igen fordul elő. Különben az őrlés előtti szennyes melléktermékeknek aránylag nem nagy részét képezi.

Összegezve az előbbieket, kimondhatjuk, hogy az őrlés előtt nyert poralaku melléktermékeknek takarmányozási szempontból alig van értékük s tekintve igen szennyes és rendszeren felette üszögös voltukat, az állat-egészségére károsak is lehetnek.

Áttérhetünk ezek után a megtisztított és az előkészített buza megőrlésére. Itt a melléktermékek közül rövideg okáért csak a durva és finom korpát emelem ki. A durva buzakorpát az utolsó darálásnál nyerik s főleg a buzaszem ugynevezett aleuronrétegét tartalmazza, melyhez a nem emészthető külső gyümölcscréteg tapad, kevésbé lisztes. Előnye ezen korpának, hogy — legalább tapasztalásom szerint — nem igen hamisítható. Ez már külső fizikai sajátosságai miatt fogva is nehezen menne, azonkívül rendszeren kevésbé üszögös. A finom buzakorpát tudvalevőleg a későbbi őrlési folyamat alatt nyerik, mikor a dara a feloldó hengerekbe jutott.

Ezen oknál fogva lisztesebbnek kell lennie és gyümölcshéjat, buzaszort és szakállt, üszögöt, port stb. még kisebb mértékben kellene tartalmaznia, szóval értékesebb, mint a durva buzakorpa. Kellner a durva buzakorpa keménységét (zsírtermelőképeség 4-szerese) 42-6-nak, míg a finom buzakorpát 48-1-nek mondja. Tehát több mint egy tizeddel ér az átlagos minőségű finom buzakorpa többet, mint a durva buzakorpa. Érdekes, hogy ezen elméleti tápértékbeni eltérésük ellenére az árak vagy legalább tőzsdei jegyzésük egyforma. Magánforgalomban sincs lényegesebb árkülönbség a kettőjük között. Nem tudom az okát, lehet az is, hogy az illetékesek ismerik a finom buzakorpa átlagosan készült gyártási módját és tisztasági fokát.

Igen sok finom buzakorpamintát volt alkalmam megvizsgálni s mondhatom, hogy kevés felelt meg a teljesen tiszta jelzőnek. Legnagyobb része több-kevesebb koptatóport tartalmazott. Természetesen ez aztán nagyon leszállítja a finom buzakorpa tápértékét s a durva buzakorpával teszi egyenlővé, sőt az alá is szállítja. Számos olyan finom buzakorpát vizsgáltam, melybe annyi igen üszögös koptatópor volt belekeverve, hogy az üszögspórák száma a keménységemesség számát is jóval meghaladta. Ismételtem, hogy ezt a durva buzakorpánál nem

igen tapasztaltam, ahhoz — de csak ritkán — egy kis rostaaljörleményt kevernek s az már szabad szemmel is észlelhető.

Ezek előrebocsátása mellett, ha a tőzsde nemcsak az áruszályokat, hanem a korpa forgalmát és tisztaságát akarja meghatározni, akkor tegye ezt meg olyanképpen, hogy minden visszaélés ki legyen zárva. Fogadja el pl. a német bernburgi megállapodást, mely így hangzik: „Korpa alatt a lehető legjobban megtisztított s az őrésre teljesen előkészített gabona őrleményének lisztől hátramaradt része értendő. A hulladékokat nem szabad ismét belekeverni. Az ilyen utólagos belekeverés csalásnak minősítendő . . .“

A malmok egy része használja fel másképpen a koptató- vagy malomport, mintsem a tiszta finom buzakorpa beszenyvezésére. S ha közgazdasági okokból némileg kár is ezen hulladékokat eldobni, lehet azokat esetleg még takarmányozási célokra is felhasználni, módját a modern technika megmutatja.

A korpa forgalmának és tisztaságának teljesen precíz tőzsdei meghatározása azért is kívánatos, mert különben megeshetik, hogy valaki az olyan korpa eladásával, mely a tőzsdei meghatározásoknak megfelel, mégis az 1895. XLVI. t.-cz.-ben lefektetett alapelvekkel ellenkezésbe kerülhet.

Griell Kálmán dr.

IRODALOM.

Az élelmiszerek jutányosabb termesztéséről. Külön kiadásban jelent meg Révész Istvának, a budapesti m. kir. kertészeti tanintézet tanárának az Országos Magyar Gazdasági Egyesületben az élelmiszerek jutányosabb termesztése czimén tartott előadása. Szerző rámutat azokra a hibákra, amelyek az élelmiszerek termesztése körül nálunk általánosan divnak, ezzel szemben ismerteti a bolgár kertészkedés előnyös voltát, mely lehetségessé teszi, hogy olcsón adják terményeiket, mégis igen nagy jövedelemmel dolgozva, téli pihenőre évenként 30—40 millió koronát visznek haza. Tagadja, hogy hasonlították iránnya a magyar termesztő képes nem lenne, ha annak kivételi módjával és eredményességével megismertetjük. De rámutat egyúttal a bolgáros termesztés hibáira is, azért is óva int ezen termesztési irány szolgai utánzásától, megismertet egyúttal oly termesztési eljárással, amely mellett a bolgáros termesztés előnye felhasználásával annak hibái kiküszöbölve lennének és mégis magasabb jövedelmet biztosítana annál is, mindamellett, hogy terményeit jóval olcsóbban adhatná a mai áraknál. Sürgős feladatnak jelzi a házi szemétnék trágyázási célokra való felhasználását és azért tiltakozik egyúttal a budapesti házi szemétnék, mint értékes trágyaanyagok terbe vett elégetése ellen, sőt módját mutatja annak is, miként lehetne ezt ugy felhasználni trágyázásra, hogy vele egyúttal a mélyebb fekvésű telkek feltöltetnének anélkül, hogy abból a legesekélyebb közegészségügyi ártalom származnék, ami a lakásdrágaságon is hivatva volna némileg segíteni. Részletesen foglalkozik az értékesítés kérdésével, rámutat a budapesti vásárcsarnokok hibáira, de egyúttal javallja az or-

voslási módot is, indítványt tesz oly vásári rendtartás életbeléptetésére, amely a mainál tökéletesebb és mégis a lakosság felénél is olcsóbban és kényelmesebben juthat élelmiszereihez, mint ma. Aktualitásánál és fontosságánál fogva azoknak a kérdéseknek, amelyeket ezen kis füzet felölel, ajánljuk annak beszerzését az intézőköröknek, természetüknek és a háziasszonyoknak is. A mű a „Patria“ irodalmi vállalat kiadásában jelent meg és ugyanott kapható I K.-ért Bpestben, Üllői-ut 25. sz. alatt.

Folyóiratok. *Allattenyésztési Szemle.* Szerkesztők: Monostori Károly és Kerpely Béla lovag Szombathelyen. A negyedik száma is tartalmas szöveggel és több képpel jelent meg. *Juhász Árpád:* Rét- és legelőművelésünkről általában. *Dunakiliti község közös legelőjének rendezési terve.* A tájajattenyésztés szerepe népies létezésünkben. *Monostori: Sperker Ferencz* lovag szentdemeteri magyar marhatenyésztete. (4 képpel, 1 műmelléklettel.) *Báczel:* Temes megye szarvasmarhatenyésztete. (4 képpel.) *Weiser dr.:* Az etetés, itatás és a takarmány sózásának befolyása a vágóállatok testtúrára. *Kukuljevic dr.:* Védekezés a szarvasmarhák tuberkulózisa ellen. (3 táblázattal.) *Irk dr.:* A bivalyfej értékéről. *Szabó L.:* A mételykór. *Levélszokrény.* Allattenyésztési, díjazási és versenyhírek. (6 képpel.) *Allattenyésztőket érdeklő apróságok.* *Hírek.* — *A Hadsereg képes folyóirat* 7-ik számának tartalma a következő: Csapataink kivonulása a novobazári szandzsákból. A hercegprimás mint haditör-ténétirő. *Szemere Miklóstól.* *Katonai hírek.* *Irodalom.* Halálkozás stb. Különösen szép képek díszítik a folyóirat első cikkét, melyek eredeti fényképfelvételek után készültek és ránk nézve igen értékesek; főleg a temetőből való bucsuzás képe érdemes volna bármely festő ecsetjére. A folyóirat előfizetési ára félre 6 korona. Aradon szerkeszti *Hehs Aladár.*

Az ezen rovatban ismertetett könyvek megrendelhetők a *Patria r.-t. gazd. szakkönyvkereskedésében* Budapest, IX., Üllői-ut 25. (Köztelek).

LEVÉLSZEKRÉNY.

Gyenge buza feljavítása. 329. kérdés. Egy tábla késői vetésű őszi búzám csak most tavasszal kelvén ki, gyenge. Kérdem, nem lehetne-e szuperfoszfát felülzórásával a búzának megerősödését előmozdítani s ha ez tanácsos, ugy mennyi szuperfoszfát számítsak egy holdra s van-e a szuperfoszfátnak a jövő évi termésre hatása? *M. A.*

Felelet a 329. sz. kérdésre. Jelen esetben a buza gyengeségét nem a talaj soványága, hanem a kikelésre kedvezőtlen időjárás okozta. Epp azért feljavítására a chilisalétrum lesz helyénvaló, melylyel ilyen esetekben nagyon jó eredményeket lehet elérni. *Kat.* holdanként 50—60 kg. chilisalétrum szórando ki. Szuperfoszfát használata jelen esetben több oknál fogva nem lenne indokolt. Először is a szuperfoszfátnak felültrágyázásképpen használata a mi száraz klímánk alatt nem helyes és hatását nem a búzára, hanem csak az utónövénnyre fejtené ki. Németországban több ízben tettek kísérletet a szuperfoszfát felültrágyázásával, de még az ottani esősebb klíma alatt sem értek el általában kielégítő eredményeket a viszony-

lag rövid életű esetében a gyengedését kell siettetnem az őszi vezőtlen toltatásos foszfát, hanem a trágya el.

Trágyakezelés ságomban a trágya hónap mulva sarrá kellene a trágya esztendőig veszte

Felelet a 330. kérdésnek oka elsőban keresendő. Jaj tetemesen csak a kellő mennyiségű tőzeget kellene kitűnőbb om-é. Ha nagyobb mennyiségben szerezni, ez is j hatását, meg s felemlitem a kaim kaint használatát gyát s annak rokkantjuk. Egy izi tal kezelt trágya trágya leföldelttotta teljesen sz naponként s állat s ezen mennyiség telepre kiszórni. istállóban is, de okozhat, miért is. Ha az ily módon földön nagy kupaszélén), illetve na jól leföldeljük, akkor egy esztendőig is.

Buza helyett Ősszel roppant társunk volt, mar ezek alól, mivel a bir a buza kikérsékét közöpsúlyú mint az a „Közte ható“

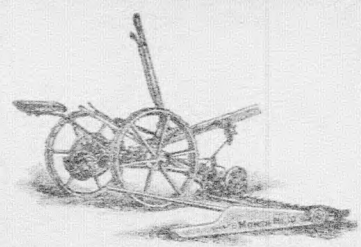
2. Továbbá ké végképp nem fejl 20-ig muharral, Ezen japán köles tem száraz nyár vetve május vég homoktalajban. Fogébb talajban is Milyen takarmány őszi vetésbe, teki okt. 1-én fejtár?

Felelet a 331. kérdésnek letű földet, mely sődését gátolja, a A búzán csakis a kérges földű, gy megüink, sőt a k

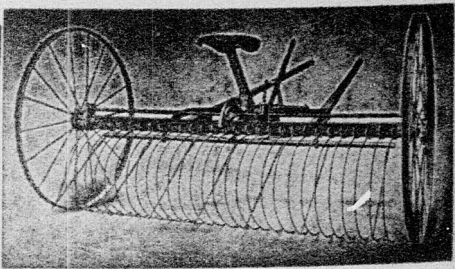
2. Május 20-ig vetni, sőt ha az kielégítő, még jóv

Rétiszéna, sarju, löhere, luczerna és csalamádé kaszálására és gyűjtésére a legjobb és legmegbízhatóbb eszközök

Johnston 10-es számú fűkaszalógépe, szénaforgatógépe és teljesen aczél önműködő kiváltásu gyűjtőgereblyéi.

Legjobb anyag, legmodernebb szerkezet, szolid, tartós kivitel. Magyarországon sok ezer használatban. — Mielőtt kaszáló- vagy gyűjtőgépet vesz, kérje be ajánlatunkat.

Vezérképviselő és főraktár:

Bächer Rudolf, Melichár Ferencz Budapest, VI., Nagymező-u. 68.

A hazai viszonyokhoz legalkalmasabb eszközök. Díjt gajonában a Magyarországon.

lag rövid életű kalászosoknál. Másrészt jelen esetben a gyenge buza növekedését, bokrosodását kell siettetni nem a talaj gyengesége, hanem az őszi vagy tavaszi idő eddigi kedvezőtlen volta miatt, ezt pedig nem szuperfoszfát, hanem chilisaléttrom felszórásával érhetjük el.
K. K.

Trágyakezelés. 330. kérdés. Szeszgyári gazdaságomban a trágya oly gyorsan érik, hogy 2—3 hónap múlva sárrá alakul; kérem, mily módon kellene a trágyát kezelni, hogy usque egy esztendeig veszteség nélkül eltartható legyen?
R. F.

Felelet a 330. sz. kérdésre. A trágya túlgyors érésének oka elsősorban is a kevés alomanyagban keresendő. Jóval bővebb almozással ezen baj tetemesen csökkenthető. Ha alomszalma a kellő mennyiségben rendelkezésre nem áll, akkor tözeget kellene vásárolni, mely egyike a legkitűnőbb alom- és trágyakonzerváló anyagnak. Ha nagyobb mennyiségű fűrészpport lehet beszerezni, ez is jó szolgálatot tesz ugyan, de hatásában meg sem közelíti a tözeget. Végül felemlitem a kainit trágyakonzerváló hatását. A kainit használatával mintegy bepáncsoljuk a trágyát s annak rohamos érését tetemesen csökkentjük. Egy ízben kísérletet tettem a kainittal kezelt trágya eltarthatóságával. A kainitos trágya leföldeltetvén, egy év múlva is megtartotta teljesen szalmás alkotását. A kainitből naponként s állatonként 1 kg.-ot kell számítani s ezen mennyiséget kiganajozás után a trágyatelepre kiszórni. Adható ugyan almozáskor az istállóban is, de könnyen patagyulladásokat okozhat, miért is jobb a trágyatelepen használni. Ha az ily módon kezelt trágyát azután kint a földön nagy kupacokba (például valamely tábla szélén), illetve nagy trágyaszarvasokba rakjuk s jól leföldeljük, akkor, amint említettem volt, akár egy esztendeig is eltarthatjuk.
K. K.

Buza helyett takarmány. 331. kérdés. 1. Ősszel roppant szárazság lévén, rögös szántásunk volt, maradtak ökolmagyságu rögök és ezek alól, mivel igen kerges a föld felülete, nem bír a buza kikelni. Kérem, helyes-e ezen vetéseket középsúlyú szeges hengerekkel járítani, mint az a „Köztelek” 29-ik számában is olvasható?
2. Továbbá kérem még, hogy ha a buza végképp nem fejlődne, lehetne-e ezt még május 20-ig muharral, avagy japán kölessel bevetni? Ezen japán kölessel már jó sikerrel kísérleteztem száraz nyáron — 1908-ban — későn elvetve május végén, jó minőségű félig kötött homoktalajban. Fog-e ezen köles valamivel gyengébb talajban is sikerülni ily későn vetve? Milyen takarmányt vethetnék még a kiszántandó őszi vetésbe, tekintve azt, hogy bérletem f. év okt. 1-én lejár?
J. E.

Felelet a 331. sz. kérdésre. 1. A kerges felületű földet, mely a buza kikelését és megerősödését gátolja, szöges hengerrel kell kezelni. A buzán csakis ez segíthet, fogasolással ilyen kerges földű, gyenge vetésben semmire sem megyünk, sőt a kárt még fokozhatjuk.
2. Május 20-ig kölest, muhart mindig lehet vetni, sőt ha az időjárás csak annyira-mennyire kielégítő, még jóval később is, különösen ha

nem mag, hanem takarmány termesztéséről van szó. A muhar a szárazságot jobban tűri, mint a köles. A kölesfélék közül pedig a közönséges köles ismét jobban, mint az idegen kölesfajták. Ha a japán kölessel eddig jó eredményeket ért el, akkor nincs ok ennek termesztésével felhagyni, megjegyzem azonban, hogy a japán köles feltétlenül jó erőben álló földet kíván kellő diszlelésre és a szárazságot is hamarabb megérzi, mint a közönséges köles vagy muhar, különösen ha sűrűen vetjük. Tapasztalataim szerint a japán kölest 24 cm.-nél sűrűbb sorokba nem tanácsos vetni szárazabb fekvéseken. Az október hó 1-én lejáró bérletre való tekintettel a muhar s kölesen kívül más takarmánynövényt alig tudok ajánlani. Vethető lenne esetleg fehér mustár is vagy csalamádé és czukorczirok takarmánytermesztésre.
K. K.

Csicsókás létesítése. 332. sz. kérdés. Csicsókatelepet hogyan kell beállítani? Milyen távokra kell ültetni a gumókat?
St. E.

Felelet a 332. sz. kérdésre. A csicsókást forgón kívüli helyen kell létesíteni, mert amely föld egyszer csicsókát termesztett, abból teljesen alig írható ki. A csicsókagumók ősszel s tavasszal ültethetők, de általánosabb és biztosabb tavaszi kiültetése és pedig korán tavasszal, amint a föld kellően megszikkadt és felmelegedett. A talajelőkészítés és az ültetés olyan, mint a burgonyánál szokásos. Az ültetési sortávolság 60—70 cm., a gumótávolság a sorokban 40 cm. Az ültetés évében ismételtlen megkapáljuk s egyszer erősen feltöltögetjük. A későbbi években a csicsókást rendszeres ápolásban nem igen részesítik, kivéve, hogy korán tavasszal jó erősen megfogasolják. Ebben az esetben a csicsókásorok csakhamar összefolynak, vagyis a földben visszamaradó apró gumók sűrűen kikelnek és csicsókásunk sűrű állású lesz ugyan, de apró gumókat terem. Sok helyen ezzel is megelégszenek, hiszen csak sertéslegelőnek használják, vagyis a gumókat a tél beálltaig s korán tavasszal sertésekkel turajtják. Rendszeresebb csicsókás létesítése esetén a későbbi években is lókapákkal megkapálják a sorközöket, a felesleges gumókat kiszedik s a visszamaradó sorokban fejlődő csicsókát egyszer megtöltögetik. Így nem vadul el a csicsókás s hosszabb ideig fog megfelelő eredményeket szolgáltatni. A csicsókagumó kupacokban nem tartható el; ez okból 1—2 napi készletet szednek ki naponként a fagy beálltaig s folytatolag azután korán tavasszal, vagy pedig minden szedetés nélkül sertéseket hajtának rá.
K. K.

Rétek tavaszi legeltetése. 333. kérdés. Általános szokás ezen a vidéken, hogy tavasszal Szent György napig a réteket juhokkal legeltetik, olyan időben, amidőn a rét talajának puhasága folytán a birka nyoma kárt nem tesz. A közfelfogás az, hogy ez a legeltetés a réteknél nem árt, szénahozamát nem csökkenti. Azt is állítják, hogy a rét sokkal sűrűbben és egyenletesebben nő a birka szája után. Helyes-e ezen állítás?
P. T. C.

Felelet a 333. sz. kérdésre. A rétekek tavaszi legeltetése — az általánosan elterjedt szokás dacára is — feltétlenül káros, még akkor is, ha a föld kellő megszikkadása után hajtjuk is rá a jószágot. A rétfüvek fő bokrosodási ideje

— épp úgy, mint a kalászosoknál — a mérsékeltbben felmelegedő, nyirkosabb tavaszi időre esik. Ha bokrosodásukat folytonos legeltetéssel és tipratással megakaszljuk, akkor a meleg, száraz idő beálltával már erősebb bokrosodás nélkül felnyurgulnak, vagyis felnyuló hajtásokat nevelnek, ami a rét termésének rovására megy. De rovására megy a minőségnek is, mert a réti füvek nagy része a tavaszi rágatást nem igen tűri s kipusztulnak, helyüket pedig értéktelenebb füvek s leveles gyomok foglalják el. A tavaszi legeltetéssel a rét tehát úgy a termés nagyságában, mint minőségében kétségtelenül szenved, mert az u. n. szálfüvek rovására az aljfüvek válnak uralkodókká, ami helyes ugyan legelőn, de helytelen a réten. A rét tavaszi legeltetése a gazda legdrágább takarmánya és különösen száraz fekvésű réteink oly általános silányságának gyakori okozója. Különösen ártalmas a tavaszi legeltetés olyan abnormis esztendőben, mint az idejé is, mikor a szárazságtól agyon-sanyargatott rétet még legeltetéssel is rontjuk. A rét őszi legeltetése (idejekorán beszüntetve a tél beállta előtt) még megengedhető, de tavaszi legeltetése feltétlenül elítélendő eljárás. Ha a gazdák azt mondják, hogy Szent György napig bátran legeltethető a rét, akkor ez csak önámítás, mely azután réteink fokozottabb mérvű silányságában jut kifejezésre.
K. K.

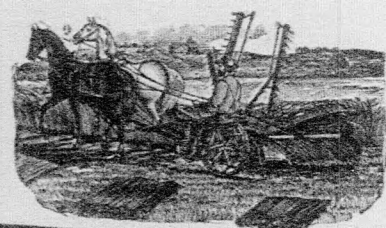
Czukorrépa műtrágyázása. 334. kérdés. Háromnegyed részben kötött agyagtalajba vetek czukorrépat, mely agyagtalaj 2 éve lett erősen megrágyázva, érdemes lesz-e most elvetés után műtrágyázni? Ha igen, minő műtrágyát használnjak és mennyit kat. holdankint? Honnét szerezhető be és mi az ára métermázsánként? Miuután műtrágyaszórógémem nincs, lehet-e azt kézzel elszórni és mi módon?
H. S.

Felelet a 334. sz. kérdésre. A már elvetett czukorrépa alá felültrágyázással műtrágyákat használni, különösen az idejé száraz esztendőben, nem lenne indokolt, figyelembe véve azt is, hogy a répa két éve erősen megrágyázott földbe került. A czukorrépa alá elsősorban szuperfoszfátot szoktunk adni s ha a talaj nitrogénkészlete nem elegendő, akkor chilisaléttromot is. A szuperfoszfátot feltétlenül a répa elvetése előtt (még pedig lehetőleg jóval a répa elvetése előtt) kell a földbe hozni, hogy szárazabb klímánk alatt hatását teljesen kifejthesse, felültrágyázással igen keves a hatása s különösen ez időn semmiképp sem javasolhatom használatát. A chilisaléttrom könnyű oldékonyságánál fogva felültrágyázásra is alkalmas s mérsékelt adagokban alkalmazva a répat fiatal — tehát legkényesebb — korában gyorsabb növekedésre készíti anélkül, hogy minőségileg károsan hatna. Ezt tehát meg lehet tenni. A répa kikélesése után, az első kapálást megelőzőleg, kat. holdankint 50—60 kg. chilisaléttromot kiszórhatunk. A Kühne-féle chilisaléttromkiszórógéppel, mely 80 koronáért beszerezhető, ezen munka jól s olcsón végezhető. Ha kézzel kell kiszórni, akkor a chilisaléttromot száraz földdel keverten kell egyenletesen elhinteni. Megjegyzem különben, ha a mostani szárazság tovább is tart, még a chilisaléttrom hatásában sem bizhatunk. Leghelyesebb a czukorrépa trágyaerős földbe vetni s ebben az esetben a műtrágyák közül csak a

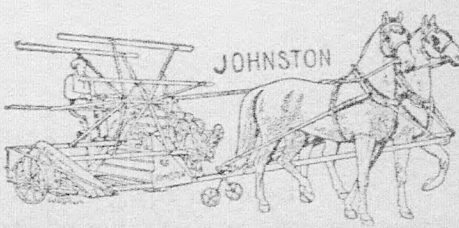
A hazai viszonyokra legalkalmasabb aratógépek:

JOHNSTON könnyű marokrakói és kévekötő-aratógépei.

Dőlő gabonában is jó munkát végeznek. Egyszerű szerkezet, könnyű kezelés. Csekély vonóerőszükséglet és megbízható munkaképesség. Magyarországon több ezer Johnstons aratógép van használatban. Mielőtt aratógépet vásárol, okvetlen kérje be ajánlatainkat.

Vezérképviselő és főraktár:
Bächer Rudolf, Melichár Ferencz
Budapest, VI., Nagymező-utcza 68. sz.

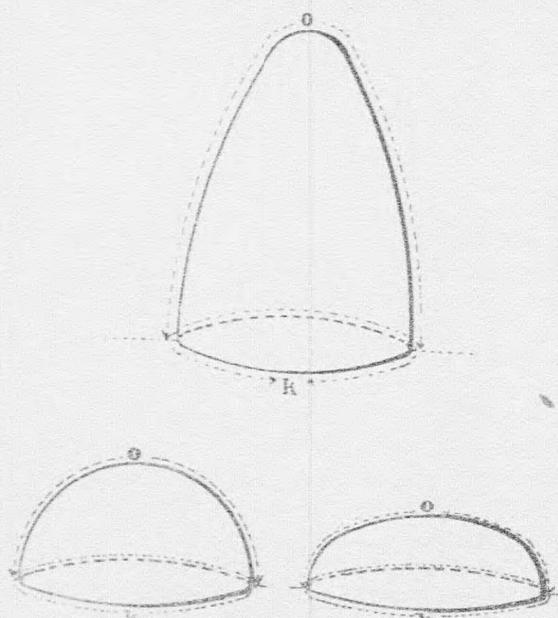

szuperfoszfátot használni, mert a chililétrom használata mindig jóval drágábbá teszi az eljárást s így kétségesebbé a jövedelmezőséget.
K. K.

Szalma-, széna- stb. kazlak köb-tartalomszámítása.

Igen sokszor előfordul a gyakorlati életben az, hogy a szalma, széna és egyéb száraz szalastakarmány nem lemészálás útján, hanem kazalszám képezi adás-vétel vagy átadás-átvétel tárgyát; így nevezetesen ott, ahol alkalmas mérleg nem áll rendelkezésre, vagy akkor, amikor birtokok, bérletek átadás-átvételéről van szó, leginkább a kazalszámszerinti el- vagy átadás gyakoroltatik.

Kívánatos, hogy ezekben az esetekben se az átadó, se pedig az átvevő jelentékenyebb csalódásoknak ne legyen kitéve; ez pedig csak úgy érhető el, ha a kazlak köb-tartalmát ismerik,

85. ábra. Boglya köb-tartalom kiszámítása. a) domboru oldalakkal, gömbölyű vagy lapos alakkal.

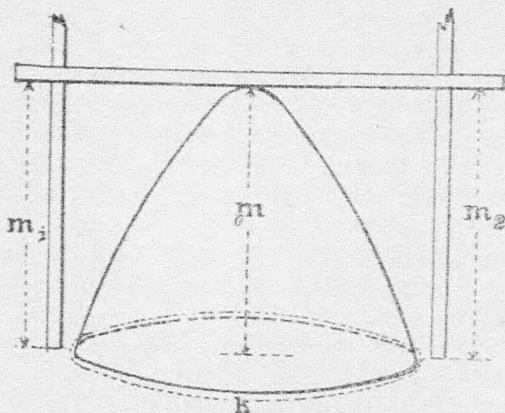
vagyis ha a különböző alakú kazlak köb-tartalmát alkalmas módon kiszámítják; mert ha a a kiszámított köb-tartalmat a szalmának méter-mázsánkénti súlyával (60—80 kg.), vagy a széna mm.-kénti súlyával (80—100 kg.) megszorozzuk, megkapjuk a kazal által képviselt súlymenyiséget és ebből tájékozást meríthet úgy az el- vagy átadó aziránt, hogy mit kérhet, valamint az átvevő is, hogy mit adhat a holmiért?

Az alábbiakban bemutatjuk a különböző kazalalakok köb-tartalmára vonatkozó számítási módokat, odatörekedvén, hogy minél egyszerűbb eljárást és a gyakorlati élet számára minél egyszerűbb számítási módozatot — képletet — nyújtunk s hogy a kazlaknak azok a méretei szerepeljenek a képletekben, azokat a méreteket használhassuk fel a számításokhoz, amelyeket a legközvetlenebbül és legegyszerűbb módon mérhetünk le.

I. Boglyaalak

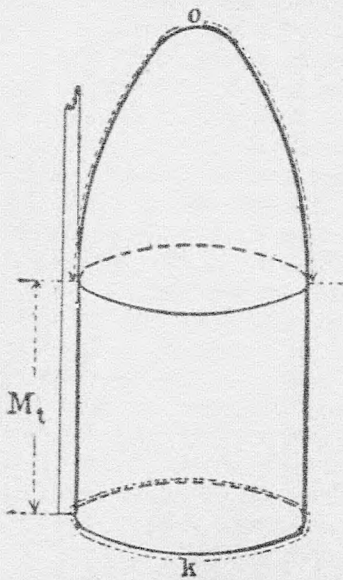
a) *kidomborodó oldalakkal, gömbölyű vagy lelapult alakkal.* (85. ábra.)

Közvetlenül a talaj felszínénél nem nyúló kony zsineggel, szalaggal vagy kötéllel jó szorosán körülfogjuk a boglyát s a zsineg, szalag vagy kötél hosszát az összeérő végek között

K = alapkör kerülete.
M = boglya magassága.
86. ábra. Boglya köb-tartalom kiszámítás. b) fölfelé gyöngén ívelt oldalakkal.

megmérjük; ily módon kapjuk a boglya alapkörének kerületét: k; ezután ugyanilyen zsineggel, szalaggal vagy kötéllel a földből egyesen fel a boglya csucsához és innen a boglya másik oldalán a földig ismét jó szorosán meg-

K = alapkör kerülete.
M_t = a törzs magassága.
O = a hajazat oldalhossza.
87. ábra. Boglya köb-tartalom kiszámítás. c) merőleges falu törzsszel.

mérjük a boglya oldalhosszát: o, melynek nagyságát úgy kapjuk meg, ha a csucson át vett zsineg, szalag vagy kötélnek két oldalon a földig érő részei között levő hosszát métermértékkel megmérjük. Ennek a két méretnek a segítségével a boglya köb-tartalma lesz:

$$1. \quad K = \frac{4 \times o - k}{12 \pi^2} \times k^2 =$$

$$= (4 \times o - k) \times k^2 \times 0.00844 =$$

$$= (4 \times o - k) \times k \times k \times 100$$

$$11844$$

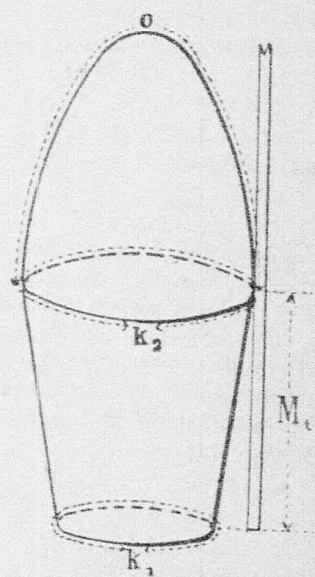
vagyis a köb-tartalom lesz a négyszeres oldalhossz és az egyszerűs alapkörület különbsége megszorozva az alapkörület hosszával, a nyert eredményt újból megszorozva az alapkörület hosszával és az eredményt szorozva 0.00844-el vagy pedig szorozva 100-zal és osztva 11844-el.

Megközelítő számításokhoz a fenti képlet egyszerűbb alakban is alkalmazható a következőképpen:

$$1a. \quad K = \frac{(4 \times o - k) \times k \times k}{119}$$

b) *Szétterpeszkedő, vagyis a csucstól a föld felé gyöngye ívelésű oldalakkal bíró boglyaalak (ritkábban fordul elő).* (86. ábra.)

Az ilyen boglyaalaknál is megmérjük a földdel érintkező részen az alapkör kerületét: k s

K₁ = törzs alapkörkerülete
K₂ = hajazat alapkörkerülete
M_t = törzsmagasság
O = hajazat oldalhossza.

88. ábra. Boglyaköb-tartalomkiszámítás d) kosáralakú törzsszel.

megmérjük a boglya magasságát: m; ezeknek a segítségével lesz a köb-tartalom:

$$2. \quad K = \frac{k^2 \times m}{\pi} =$$

$$= 0.039789 \times k^2 \times m = \frac{k \times k \times m}{25133} \times 1000$$

vagyis a köb-tartalmat kapjuk, ha az alapkörület hosszát önmagával, azután a kazal magassággal összeszorozzuk és az eredményt megszorozzuk 0.039789-el vagy 1000-el és osztjuk 25133-al.

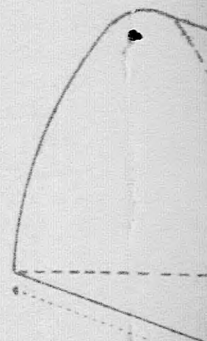
Megközelítő számításokhoz alkalmazhatjuk a következő alakot is:

$$2a. \quad K = 0.04 \times k^2 \times m \text{ vagy}$$

$$= \frac{k \times k \times m}{25} \text{ tehát az alapkörület}$$

hossza szorozandó önmagával, azután a magassággal és az eredményt osztva 25-el.

Az ilyen kazal közvetlenül kell a kazal csucsától a kazal csucsától függőleges lepedig a kazal csúsa a másik két lécz a két függőleges keresztbe fektetve

h = ...
s = ...
M = ...
89. ábra. Kazal köb-tartalom

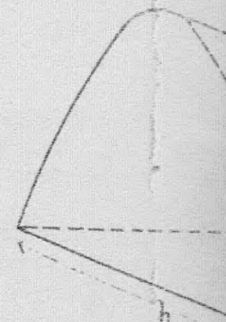
kapunk m₁ és m₂ kazal magasságát

$$m = \frac{m_1 + m_2}{2}$$

számtani középérték

II. Boglyaalakú (egyeses) falu köb-tartalom

Megmérjük szalma a föld színénél a kazal alapkör kerületét: k; azután egyenes állásban a kazal magasságát: M_t.

90. ábra. Kazal köb-tartalom

részig, ameddig a kazal vége addig; a léczektől kezd elválasztva a hajazat csucsán a földdel érintkező oldalon egyenesen ahol a törzs oldala

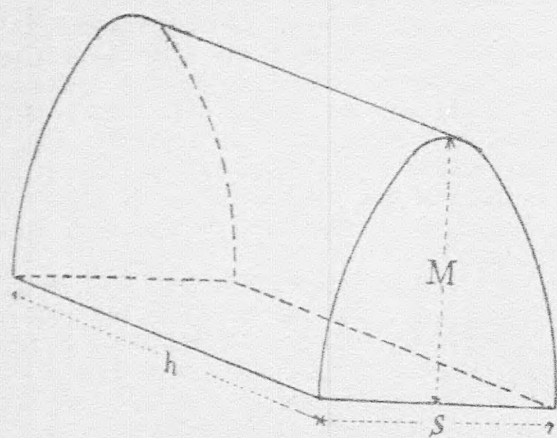
TE
100

300—400 kg.
Prospektus, ajánlat

ELISMERT ÉS LEG-JOBBAN BEVÁLT 4, 5 és 6-soros kapálógépek.
Többsoros, fogatos :: répa-, burgonya- és vadrepcze-permetezők.
GYÜRÜSHENGEREK gőzekéhez, valamint igavonásra. :: Báró Kuffner-féle répavetőhengerek.
Mindennemű gazdasági gépek és vasöntvények.
Perl és Társa gépgyár és vasöntőde: **Szered, Pozsony m.**

8-soros répapermetező.

Az ilyen kazalalaknál tehát a magasságot közvetlenül kell mérni, ami úgy történik, hogy a kazal csucsától két oldalt egyenlő távolságban függőleges léczeket állítunk föl, egy léczet pedig a kazal csucsán át fektetünk úgy, hogy a másik két léczet érintse; megmérjük azután a két függőleges lécznek a hosszát a földtől a keresztbe fektetett lécz alsó széléig, miáltal

h = a kazal hossza.
s = a kazal szélessége.
M = a kazal magassága.

89. ábra. Kazal köbtartalom kiszámítás. A) Domboru oldalakkal.

kapunk m_1 és m_2 hosszúságokat; ezekből a kazal magassága lesz:

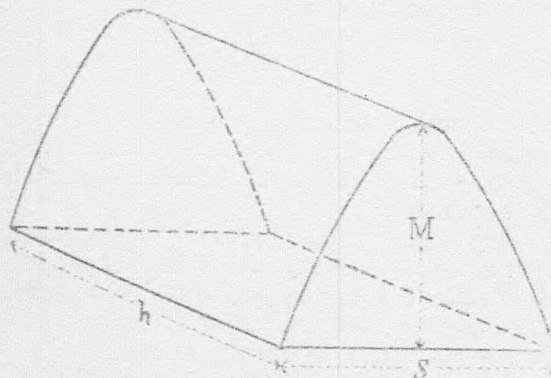
$$m = \frac{m_1 + m_2}{2} \text{ vagyis a két léczhosszúság}$$

számtani középértékével (átlagával) egyenlő.

II. Boglyaalaku hajazattal és függőleges (egyenes) falu törzsszel bíró kazlak köbtartalom számítása. (87. ábra.)

Megmérjük szalaggal, kötéllel vagy zsineggel a föld színénél a törzs alapkörének a kerületét: k;

azután egyenes léczet szorítva függőleges állásban a kazal törzséhez, megmérjük a törzs magasságát: M_1 ; a földtől a léczen addig a

90. ábra. Kazal köbtartalom kiszámítás. B) Lapos oldalakkal.

részig, ameddig a lécz a kazal törzséhez simul, vagyis addig a pontig, amelynél a hajazat a lécztől kezd elválni, ezután ettől a ponttól a hajazat csucsán át egyenesen föl s a másik oldalon egyenesen le ismét addig a pontig, ahol a törzs oldala kezdődik, megmérjük a

hajazat oldalhosszát (zsineggel vagy kötéllel) és ez lesz o;

ezekből az adatokból a köbtartalom lesz:

$$3. K = (4 \times o + 9 \cdot 425 \times M_1 - k) \times k^2 \times 0 \cdot 00844 \text{ vagy}$$

$$= (4 \times o + \frac{9425}{1000} \times M_1 - k) \times k \times k \times 100$$

$$11844$$

vagyis a 4-szeres hajazat oldalhosszához hozzáadjuk a 9425-szörös törzsmagasság ezredrészét, az összegből kivonjuk az alapkörület hosszát, az eredményt megszorozzuk az alapkörület hosszával, azután ismét az alapkörület hosszával és végül $\frac{844}{100,000}$ -el vagy pedig 100-al és az utóbbi esetben az eredményt osztjuk 11,844-el.

Az oldalhosszat mérhetjük a földtől egyenesen föl a csucsán át a másik oldalon egyenesen le a földig is, de ekkor a nyert hosszúságból a kétszeres törzsmagasságot ($2 \times M_1$) le kell vonnunk, hogy a fenti képletben számításba veendő o hosszt kapjuk.

III. Boglyaalaku hajazattal és kosáralaku törzsszel bíró kazal. (88. ábra.)

Körülmérjük a földön a kazal talpát, ezzel kapjuk a törzs alapkörének kerületét: k_1 ; ezután függélyes, egyenes tartásban léczet állítunk a kazal mellé, úgy hogy az a törzs és hajazat összeérésénél a kazalhoz támaszkodjék; azon a ponton, ahol a hajazat és a törzs oldala a léczet elhagyja, körülmérjük ismét a kazalt, miáltal a hajazat alapkörének a kerületét: k_2 kapjuk; a léczen a földtől addig a pontig, ahol a hajazat alapkörületét mértük, megmérjük a kazal magasságát: M_1 ; végül a hajazat alapkörétől az egyik oldalon föl, a csucsán át a másik oldalon le a hajazat alapköréig megmérjük a hajazat oldalhosszát: o.

Ezekből a mérési adatokból lesz a kazal köbtartalma:

$$4. K = \frac{M_1 \times (k_1 \times k_1 + k_1 \times k_2 + k_2 \times k_2) \times 10,000}{10,000}$$

$$\times 265 + 84 \times k_2 \times k_2 \times (4 \times o - k_2) =$$

$$\frac{10,000}{10,000}$$

$$= 0 \cdot 026526 \cdot M_1 \cdot (k_1^2 + k_1 k_2 + k_2^2) + 0 \cdot 00844 \cdot k_2^2 (4 \cdot o - k_2)$$

vagyis: a törzs alapkörének kerületét önmagával megszorozzuk, azután külön összeszorozzuk egymással a törzs alapkörének és a hajazat alapkörének kerületét, végül megszorozzuk külön még a hajazat alapkörének a kerületét önmagával; az így nyert három szorzat összegét megszorozzuk még a 265-szörös törzsmagassággal; ezután a 4-szeres hajazatoldalhosszból a hajazat alapkörének kerületét levonva, azt az eredményt megszorozzuk a hajazat alapkörének kerületével és azután a hajazat alapkörének 84-szeres kerületével; a most és az előbb nyert szorzatok összegét képezve, ezt elosztjuk tízzel.

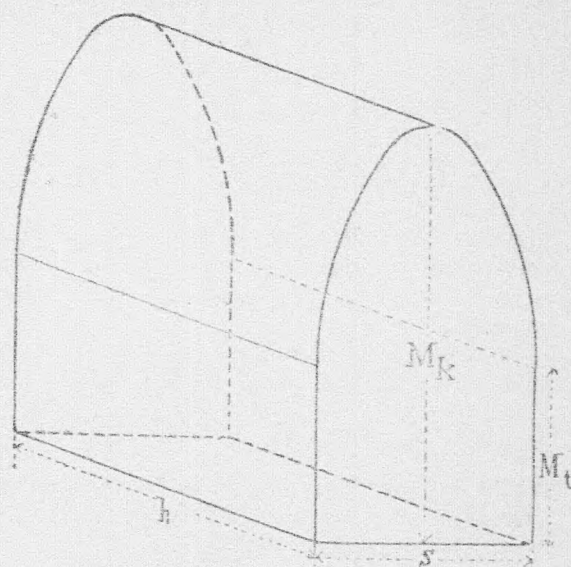
Hozzávetőleges számításokhoz használhatók a következő képletek is:

$$4a. K = \frac{(k_1 \times k_1 + k_1 \times k_2 + k_2 \times k_2) \times M_1 \times 10}{377} + \frac{(4 \times o - k_2) \times k_2 \times k_2 \times 17}{2000}$$

vagy:

$$4b. K = \frac{(k_1 \times k_1 + k_2 \times k_2) \times M_1}{25} + \frac{(4 \times o - k_2) \times k_2 \times k_2 \times 17}{2000}$$

vagyis a legutolsó esetben lesz a köbtartalom: a törzs alapkörének kerülete szorozva önmagával, hozzáadva a hajazat alapkörének kerülete szorozva önmagával, a nyert összeg szorozva még a törzs magasságának huszonötödrészével; ehhez a szorzathoz még hozzá kell adni a következő értéket: a 4-szeres hajazat oldalhosszúságából levonjuk a hajazat alapkörének kerületét, az eredményt megszorozzuk a hajazat alapkörének kerületével, ezt ismét a hajazat alapkörének kerületével és még tízzel s a nyert szorzatot osztjuk kétezerrel.

h = a kazalhossz.
s = a kazal szélessége.
 M_1 = a kazaltörzs magassága.
 M_2 = a kazal egész, teljes magassága.

91. ábra. Kazal köbtartalom kiszámítás. C) Merőleges farud törzsszel.

IV. A négyszöges alapterülettel bíró hosszúkás alaku kazlak.

1. A szokásos széna-, szalma-, takarmánykazalalak, kerületes (kidomborodó) oldalakkal, a két végén függőleges (egyenes) véglappal. (89. ábra.)

Megmérjük a földön a kazal hosszát h, továbbá szélességét s és a kazal végén a földtől a kazal csucsáig a kazal magasságát: M; ezeknek a méreteknak a segítségével lesz a kazal köbtartalma:

$$5. K = \frac{h \times s \times M \times 785}{1000}$$

vagyis a kazal hossza szorozva a kazal szélességével, az szorozva a magassággal s az eredmény szorozva még 785-el és osztva ezerrel.

Hozzávetőleges számításokhoz használható

$$5a. K = \frac{3}{4} \times h \times s \times M$$

TENGERI VETÉSNÉL

100⁰ haszonnal alkalmazza

Kőbányai szárított hizósertés trágánkat.

300—400 kg. Kat. holdankint ugyanannyi magtermeléstöbbletet biztosít. Prospektus, ajánlat ingyen és bérmentve.

BUDAPEST-KŐBÁNYAI TRÁGYASZÁRÍTÓGYÁR
Bocskay, Schietrumpl és Társa.

képlet is, vagyis a kazalhosszúság, szélesség és magasság szorzatának háromnegyed része megközelítőleg adja a kazal köbtartalmát.

2. Ugyanígyen kazal, de szétterpeszkedő alakkal, vagyis oldalai nem domborodnak erősebben ki, hanem a csucstól, a gerinczétől kezdve a földig csak enyhén íveltek. (90. ábra.)

A kazal hosszát (h), szélességét (s) és magasságát (M) az előbbi módon megmérve, lesz a köbtartalom:

$$6. \quad K = \frac{2}{3} \times s \times h \times M$$

vagyis a szélesség, hosszúság és magasság szorzatának kétharmad része.

3. Kerületes (kidomborodó) hajazattal és függőleges (egyenest) falu törzsszel bíró kazalalak. (91. ábra.)

Megmérjük a földön a kazal hosszát: h, szélességét: s, azután a kazal végénél a földtől addig a pontig, ahol a hajazat kezdődik, a törzsmagasságát: M_t, és végül a földtől a kazal csucsáig a kazal egész magasságát: M_k.

Ezekkel a méretekkel lesz a kazal köbtartalma:

$$7. \quad K = [0.785 \times M_k + 0.215 \times M_t] \times s \times h = \frac{785 \times M_k + 215 \times M_t}{1000} \times s \times h$$

vagyis a 785-szörös kazalmagasság és 215-szörös törzsmagasság összegének ezredrésze szorozva a kazal szélességével, azután pedig szorozva a kazal hosszával.

Megközelítő pontossággal végezhetjük a számítást a következő képlet segítségével is:

$$7a. \quad K = (\frac{1}{4} M_k + \frac{1}{5} M_t) \times s \times h$$

vagyis az egész kazalmagasság 1/4 részének és a törzsmagasság 1/5 részének összege szorozva a kazal szélességével és hosszával.

4. Kerületes (kidomborodó) hajazattal, egyenes (függőleges) végekkel és kihajló oldalakkal bíró kazalalak. (92. ábra.)

Megmérjük a földön a kazal hosszát: h és talpszélességét: s, továbbá a kazal végénél a földtől a hajazat kezdetéig a kazal törzsenek magasságát: M_t, a földtől a kazal csucsáig a kazal egész magasságát: M_k s végül a hajazat kezdeténél a kazal szélességét: s₁.

Ezekkel a méretekkel a kazal köbtartalma lesz:

$$8. \quad K = 0.785 \times s_1 \times M_k \times h + (0.5 \times s - 0.285 \times s_1) \times M_t \times h = 157 \times s_1 \times M_k \times h + (100 \times s - 57 \times s_1) \times M_t \times h$$

vagyis a 157-szeres hajazatszélesség szorozva a kazal egész magasságával és a kazal hosszával, ehhez az eredményhez hozzáadva a kazal 100-szoros talpszélességének és 57-szeres hajazatszélességének különbsége megszorozva a kazal törzsmagasságával és a kazal hosszával és a végeredmény osztva 200-zal.

Megközelítő eredményt érünk el a következő képlet segítségével:

$$8a. \quad K = \frac{3}{4} \times s_1 \times M_k \times h + (\frac{s}{2} - \frac{3}{10} \times s_1) \times h \times M_t$$

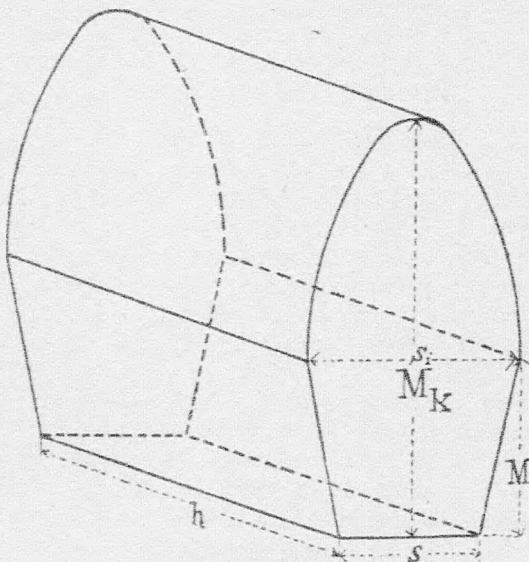
vagyis a hajazatszélesség, a kazal egész magassága és hossza szorzatának háromnegyedéhez hozzáadjuk a kazal feltalpszélessége és a hajazatszélesség 1/10-ed részének különbségét megszorozva a kazal törzsenek magasságával és a kazal hosszával.

Jankó Sándor.

Hidroelektromos mütrágyagyár.

A természettudományi társulat tudós elnöke ezidei közgyűlési megnyitó beszédében a levegő meghódításáról kémiai czélokra értekezett.

Bevezetésében többek közt azt mondja: „Most a levegő meghódítása a jelszó és a napilapok külön rovatot nyitottak az idevágó hírek közzétételére. Ma nem akarok a léghajózás óriási sikereiről, vagy a dróttalan telegrafálás mesésnek mondható eredményeiről szólni, mert ezek nem tartoznak a szakmámhoz. Csak

H = a kazal hossza.
S = a kazal talpszélessége.
S₁ = a hajazat szélessége.
M_t = a kazal törzsmagassága.
M_k = a kazal egész magassága.

92. ábra. Kazal köbtartalomkiszámítás. d) kidomborodó törzsszel.

a levegő meghódításának azon módszeréről akarok jelentést tenni, mely reánk nézve éppen oly fontos és éppen oly nagy horderejű, értem a levegőnek kémiai czélokra való meghódítását. Azután röviden ismertetni a hidroelektromos salétromelőállítási eljárások lényegét és befejezi nagyfontosságú beszédét azon óhajattal: „Vajha hazánkban a közel jövőben sikerülne egy ilyenféle vállalatnak a létesítése, hogy a magyar hegység vízi erőit felhasználhassuk az Alföld buzatermesztő rónaságainak táplálására. Ezt szívből kívánom!”

Nagy kár, hogy nálunk az ilyen nagyfontosságú felhívást nem azonnali tett követi.

Amerikában, Norvégiában, Svájcban és főleg Németországban igen intenzíven foglalkoznak a levegőből való salétromelőállítással. És akár

igaz, akár nem, hogy a chilisalétrombányák további 15—20 év alatt teljesen kimerülnek, rendkívül fontos technikai vívmány az, hogy elektromos áram segítségével ezen kifogyhatatlan nyers anyagból: a levegőből legalább is éppen olyan jó, de az eljárás tökéletesítése folytán későbbben bizonyára sokkal olcsóbb és jobb salétromtrágyát lehet előállítani, mint amilyen a Chileből importált nátronsalétrom.

Magyarországon van sok természetadta lehetőség hidroelektromos telepek létesítésére és vannak modernül gondolkozó gazdag földbirtokosaink is, ezeknek kellene első sorban érdeklődniök a dolog iránt és meglátnák, hogy itt nemcsak kiválóan fontos nemzetgazdasági kérdésről van szó, hanem alkalom és mód a nagytőkének igen előnyös gyümölcsötöző befektetésére.

A hivatalos statisztika szerint Magyarország behozatala chilei nátronsalétromból 1906-ban 7.062.900 kg., 1907-ben 10.196.500 kg., 1908-ban már 12.494.700 kg. Tehát évről-évre emelkedik. A nátronsalétromból a növények csak a nitrogént értékesítik, a hidroelektromos telepek pedig mészsalétromot állítanak elő. Világos, hogy ezt jobban értékesíthetik, miután mész is szükségeltetik a növényi test felépítéséhez, nátrium pedig nem s földjeink jelentékeny része mész tekintetében hiányt szenved.

Az 1908. évi behozatalt 130.000 q-ra kikerekítve és nitrogénre átszámítva azt találjuk, hogy ez megfelel 2.130.000 kg. nitrogénnek, melynek mészsalétrom alakjában való leköltésére kellene körülbelül 430 vagon égetett mész, ennek értéke körülbelül 90.000 korona, 130.000 q nátronsalétromért pedig csak a 27 korona fizetünk három és fél millió koronát.

Ezen szükséglet itthoni előállítására általánosan három és fél millió korona a nemzeti összsvagyon gyarapítására itthon maradhatna.

Hogy milyen a jövedelmezősége az ilyen hidroelektromos salétromgyárnak, megítélhetjük német szakirodalmi adatok alapján, melyek szerint 1 kg. nitrogén leköltése, illetve salétrommá való átalakítása a telep nagysága szerint 40 fillérről drágább vagy olcsóbb. A legdrágább hidroelektromos kötött nitrogén előállítása 60 fillér kilónként.

A chilisalétromban pedig 27 koronás ár mellett is 1.60 K.-át fizetünk minden kiló nitrogénért.

A műszaki eljárások folytonos tökéletesítése folytán azonban remélhető, hogy 1 kg. nitrogén leköltése még esetleg 20 fillérről is olcsóbban lesz elérhető.

Egy olyan telep, mely Magyarország jelenlegi salétromtrágyaszükségletét fedezni képes volna, a következő árammennyiségeket igényelné: Egy kilowattév termel minimum 120 kg. leköltött nitrogént, újabb eljárások állítólág 130—140 kg.-ot. A 120 kg.-os nyeredék szerint 2.130.000 kg. nitrogén leköltésére 17.750 kilowattév kellene, mely áram termelését egy körülbelül 25.000 lóerejű vízierő elvégezhetné. Ilyenek pedig Magyarországon több helyen is létesíthetők.

Bajorországban újabban a Badische Anilin u. Sodafabrik a Chimsee Alz folyójánál egy 65.000 lóerejű hidroelektromos salétromgyárat tervez és amilyen modern vállalkozó szelleműek a

németek, úgy kik legközelebb üdülni, esetleg óriás telep elől. Csakbogy azt példát!

Mai számunk

Az OMGE. közlemlé
Egyről-másról —
Szalma-, széna- st
Hidroelektromos m

A paprika termesztés
Májusi zabvetés
tésre —

Hirnevesb hazai te

Az angol vadászoló.

Egy frieslandi tehe

A „korpa” fogalma

Irodalom — —

Levelszekrény —

Vegyesek — —

Kinevezések. — Ki

gazdák Orszá

bás; borha

ság cseléde

Biztosító Szé

telepek. — Bó

ban. — Göz

dátumok.

Apró hírek.

Kereskedelem, tő

Szerkesztői üzen

Kinevezések. —
ügyi miniszter el

niszteri tanácsos

zolt miniszteri c

essó és Győ

tanácsosi cím

miniszteri titkár

nevezte ki.

Kitüntetés. A

lésiügyi miniszter

kitünő szolgálat

lovagkeresztjét

Terveinek külön

javaslat alkotás

illeti, amely jav

egyike az újabb

kálatainak. Minde

gybüzgalmát és

ját ismeri, öröm

ismerést.

A Magyar Sz

sülete 1908. é

könyvben számol

évkönyv első so

egyesület igazga

jesztett részletes

emlékezővén az

ményeiről, kiterj

működés ismerte

10 lóerejű

Becses fel

A motor

Szemben

állíthatom, tehát

1. Január

2. Február

3. Május

4. Benzint

5. napi ol

6. Mindzen

A LEGJOBB MAGVAK
MAUTHNER ÖDÖN
CSÉS KIR UDVARI MAGNAGYKERESKEDESEBEN KAPHATÓK
VI. ROTTENBILLER-U 33. BUDAPEST. IV. KOSSUTH-LAJOS-U 4.
ARJEGYZÉK KIVANATRA INGYEN ÉS BÉRMENTVE KÜLDETIK MEG

németek, úgy lehet, hogy azon hazánkiai, kik legközelebb ismét elmennek Reichenhallba üdülni, esetleg már láthatják a leendő újabb óriás telep előmunkálatait.

Csak hogy aztán kövessék is ám a nagyszerű példát!
Kopper Adolf dr.

VEGYESEK.

Mai számunk tartalma:	
Az OMGE. közleményei	Oldal
Egyről-másról	947
Szalma-, széna- stb. kazlak köbirtalomszámitása	948
Hidroelektromos műtrágyagyár	956
Növénytermesztés.	
A paprika termesztése Szegeden	949
Májusi zabvetés, tekintettel a kivesszett őszi vetésre	950
Állattenyésztés.	
Hirnevész hazai tenyésztéseink ismertetése	951
Lótenyésztés.	
Az angol vadászló. (Hunter)	9/2
Tejgazdaság.	
Egy frieslandi tehénészetről	953
Takarmányozás.	
A „korpa” fogalmának tőzsdei meghatározásához	953
Irodalom	954
Levélzskekrény	954
Vegyesek	959
Kinevezések. — Kiténtetés. — A Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete. — Nagyszabású borhamisítás Ujpesten. — Gazdasági cselédek kiténtetése. — A Gazdák Biztosító Szövetkezete. — Az állami szőlőtelepek. — Borseprókereslet Franciaországban. — Gözhajzási hírek. — Gazdasági dátumok. — Országos állatvásárok. — Apró hírek	
Kereskedelem, tőzsde	961
Szerkesztői üzenetek	964

Kinevezések. Öfelsége a király a földmivélségi miniszter előterjesztésére Csabay Béla miniszteri tanácsosi címmel és jelleggel felruházott miniszteri osztálytanácsost miniszteri tanácsossá és György Lóránd miniszteri osztálytanácsosi címmel és jelleggel felruházott miniszteri titkárt miniszteri osztálytanácsossá nevezte ki.

Kiténtetés. A király Tervey Imre földmivélségi miniszteriumi miniszteri tanácsosnak kitűnő szolgálatai elismerésül a Lipóttrend lovagkeresztjét adományozta. Ez a kiténtetés Terveynek különösen a birtokpolitikai törvényjavaslat alkotása körül kifejtett tevékenységét illeti, amely javaslat e nemben kétségellenül egyike az újabb idők legnagyobb szabású munkálatainak. Mindenki, aki Terveynek képzettségét, ügybuzgalmát és rokonszorgását érintkezési módját ismeri, örömmel fogadja e legfélsőbb elismerést.

A Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete 1908. évi működéséről tartalmas évkönyvben számol be az egyesület tisztikara. Az évkönyv első sorban felöleli Drucker Jenő dr. egyesületi igazgatónak az évi közgyűlés elé terjesztett részletes jelentését, mely szerint megemlékezvén az év borászati és szőlészeti eseményeiről, kiterjeszkedik a részekben kifejtett működés ismertetésére. Az egyesület fennállása

hatodik évét fejezte be a múlt esztendővel, mely idő alatt sokat tett a szőlőbirtokosok elméleti és gyakorlati ismereteinek fejlesztése, a bor értékesítése tekintetében. Megemlítendő a múlt évi működéséből az a nagyszabású mozgalom, melyet a boritaladó eltörlése érdekében indított. A borértékesítés előmozdítása érdekében országos borvásár rendezése iránt tett lépéseket, pontosan és szakszerűen összeállított és szétküldött bornyilvántartási jegyzéke után pedig nagy segítségére volt a szőlősgazdáknak. Elismeréssel emlékezik meg a jelentés az új bor-törvény intézkedéseiről. A talajmivélségi és permetezőgépek sorozatos bemutatását is erőteljesen szolgálta az egyesület a múlt év folyamán. 1908. évi február 3—8-ig Budapesten nagyjelentőségű szőlészeti tanfolyamot rendezett az egyesület, amelyen mintegy 200 hallgató előtt tartott a szőlészet és borászat köréből gyakorlati előadásokat. Szőlészeti pályamunkákért 6600 koronányi összeget fizettek ki és több szakkönyvet is adott ki az egyesület a múlt év folyamán. Szakkönyvtárát becses munkákkal gyarapította. A szőlők jégbiztosítása ügyében is állást foglalt az egyesület, valamint tanulmányutakat vezetett a külföldi pinceszövetkezetek tanulmányozására. A tagok száma 15 alapító és 122 évdijs taggal gyarapodott.

Nagyszabású borhamisítás Ujpesten. A napilapok bőven tárgyalták a legújabb borhamisítási botrányt, mely méreteiben még talán a szomorú hírvérgődött pécsi borhamisítást is meghaladja. A hamisító Singer Mór bor- és likörgyáros, ki Lengyelországból bevándorolt szegény szatócs léteire annyira megszedte magát a borgyártás jövedelmező mesterségéből, hogy a fővárosban nagy borpinceszét és borkraktárakat vásárolhatott, ahonnan az egész fővárost elárasztotta olcsó kutyvalékaival. Singernél összesen 38 ezer korona értékű borgyártáshoz szükséges vegyszert, közte 30 kiló sacharint foglalt le a rendőrség és ezenkívül nála 25 üveg sacharinnal hamisított aszu bort és 584 liter vizzel kevert bort találtak. A hamisításhoz szolgáló vegyszereket Baross Gábor Dohány-utcai droguistától szállította, de e két fő vádlotton kívül még többen be vannak keveredve e piszkos borhamisítási ügyletbe. A rendőrség most azon kereskedők és vendéglősök után kutat, akik Singer borát elárusították. Mi különben e piszkos ügy részleteivel nem kívánunk foglalkozni, de mindenesetre felűnő az, hogy a fővárosban oly nagymennyiségű hamisított bort lehessen elárusítani, mely mindenesetre a hatósági ellenőrzés gyengeségére vall. Most már csak azt kívánjuk, hogy a hamisító és annak bűnrészesei ellenében a bortörvény büntető intézkedései a legnagyobb szigorúsággal alkalmaztassanak, a hamisított készletek elkoboztassanak és a hamisításban közvetlenül és közvetve résztvevők a nyilvánosság előtt kipellengéretessenek, nemcsak a magyar bortermelők, hanem egyúttal a tisztességes hazai borkereskedelem érdekében is, amelynek renoméját az ilyen üzletszerűleg üzött borhamisítás a legérzékenyebben sújja.

Gazdasági cselédek kiténtetése. Folyó hó 18 án szép ünnepély keretében folyt le Lippa és Kövesd községének tanácstermében Kaldérás János és Milinka János gazdasági cseléd és munkás hűségese szolgálatait megjutalmazása.

Az ünnepélyen Baróthy Ferencz lippai járási főszolgabíró és a Temesvármegyei Gazdasági Egyesülettől Bászel Elek másodtitkár, a községek előjáróságaitól Szávics György lippai községi és Jargovich Kornél kövesdi községi jegyzők, a községi bírák, pénztárnokok és még számosan a kiszárdák köréből is részt vettek. Azokon a földmivélségi miniszter 100—100 koronás pénzdíjait 10 drb 10 koronás aranyakban és a földmivélségi miniszter sajátkezűleg aláírt okleveleit Baróthy Ferencz főszolgabíró románnyelvű buzdító szavak kíséretében adta át a két kiténtetettnek. Lippán Szávics György községi jegyző tartott román nyelven hathatós beszédet, melyben az ünnepelt cseléd hűségét és becsületességét emelte ki. Kövesden meg Seuciu János román plébános mondott román nyelvű szép beszédet, melyben Darányi Ignác dr.-t, mint a kiszárdák és cselédek pátronusát emelte ki.

A Gazdák Biztosító Szövetkezete közleményei 4. száma most jelent meg a következő érdekes tartalommal: „Miképp védi meg a Gazdák Biztosító Szövetkezete tagjainak érdekét”, mely egy esetet tárgyal, ahol a szövetkezet egy másik biztosító intézet jogtalan követelését meg-husította. Értésítés a szövetkezet új életbiztosítási díjtáblázatairól, melynek a megélés esetére szóló tőkebiztosítás gyermekek részére díjvisszatérítéssel és díjvisszatérítés nélkül; megélés esetére szóló tőkebiztosítás felnőttek részére díjvisszatérítés nélkül, kihazasítási biztosítás díjvisszatérítéssel és díjvisszatérítés nélkül, ösztöndíjbiztosítás díjvisszatérítés nélkül. Különböző biztosítási esetek. Az érdeklődőknek és a szövetkezet képviselőjének a kiadóhivatal (Budapest, VIII., Baross-u. 10. sz.) ingyen küldi szét.

Az állami szőlőtelepek. Most indult meg a szőlőoltványok szétküldése. A szőlővesszőket gondosan átválogatták, minthogy Darányi földmivélségi miniszter megtiltotta, hogy az állami telepekről rossz szőlőoltványokat is elküldjenek. Ez alkalommal megemlítjük, hogy a lapok vasárnapi számában megjelent közleménybe sajtóhiba csuszott be, mert a rosszindulatu véletlen a rossz szőlőoltványokat magyar szőlőoltványokkal cserélte fel. Szinte fölösleges megemlíteni, hogy az állami szőlőtelepekből más, mint az ott termelt, tehát magyar szőlőoltványokat egyáltalában nem küldenek szét.

Borseprókereslet Franciaországban. A M. kir. Kereskedelmi Múzeum igazgatóságának értesítése szerint Grünwald Emil, a M. kir. Kereskedelmi Múzeum marseillei levelezője kifőzött, préselt és szárított borsepróból nagy mennyiséget tudna Franciaországban eladni. Az ár lehető legolcsóbban cif Marseille, a savtartalomnak fokonskénti megjelölésével jegyzendő; az összsavtartalom legalább 24% legyen. Az érdeklődőknek a vasúti fuvarra vonatkozó felvilágosítással a M. kir. Kereskedelmi Múzeum (Budapest, V., Akadémia-utca 3.) készséggel szolgál.

Gözhajzási hírek. A Magyar Kir. Folyam- és Tengerhajzási R.-T. igazgatósága közhírré teszi, hogy liszt- és örményküldemények szállítására az 1908. évi hajózás megnyitásától érvényes II. sz. átvétel díjszabásában Freiland-Türnitz állomás neve „Freiland“-ra módosul. Továbbá, hogy „Csánytelek” állomást árvíz miatt — további intézkedésig — az összforgalom számára megszünteti.

10 lóerejű motor.

Tek. Oberurseli motorgyár részvénytársaság

BÉCS, VI/2., Gumpendorferstrasse 72.

Bécses felsőfűtésűnek készítenek eleget téve, szívesen adom jelen nyilatkozatunkat az Önök által 1902. évben szállított 10 lóerejű „Gnom” benzínmotor munkaképessége és használhatóságáról. A motor két éve van nálunk, használjuk egy 48° Umrah és társa-féle csepőgarantúra hajításra, szeleka-tépa és fatűrésésésmél. darálásnál. Szemben a gőzgéppel igen nagy előnye, hogy egy kis elővigyázat mellett a motort bárhol zárt helyiségben vagy szalmakazlak közvetlen közelében is munkába állíthatom, tehát tűzveszély ki van zárva. A fenntartási költség, javítás, feltételezve a kellő gondozást, igen csekély. Az üzembhelyezés igen egyszerű, könnyű, kevés időt igényel, a villanyos gyújtás folytán. Nem szükséges melléje tanult gépész. A benzínfogasztás igen csekély, óránként és lóerőnként 0.46 kg. A napi olaj és vízszükséglet feltűnően csekély. Mindezen feltételek nagyban hozzá fogják járulni a motorok elterjedéséhez és biztosítják ezek jövőjét.

Nyitra-Ujlak, 1903 december 13.

Tisztelettel
Gróf Esterházy János uradalma,
Nyitra-Ujlak, Desev Dezso intéző.

Urbéres községek erdőeladása. *Darányi* Ignác földmívelésügyi miniszter rendeletét intézett valamennyi királyi erdőfelügyelőhöz, hogy a felügyelete alá tartozó erdőbirtokon engedélmezett rendkívüli fahasználat befolyt pénzéből vásárolt ingatlan adásvételi ügyletét a legéberbb figyelemmel kísérrje és ha az ügyletek bármelyike az illető erdőbirtokosokra nézve bármilyen tekintetben káros, lehetőleg még a vételárnak kifizetése, illetve kiutalása előtt hozza az illetékes közigazgatási erdészeti bizottság tudomására. A miniszter rendeletének kiadására konkrét eset birta, az a hosszú polgári per, amely egy aradvármegyei urbéres község és az urbéres erdőkihasználója között foly. Ebben a perben a Kuria ítéletben kimondotta, hogy a még 1906-ban kötött birtokvételi szerződés, illetve az erdőbirtokon levő faállománynak legelőterületért való cserébe engedése semmis.

Gyümölcstermesztők mozgalma A Máramarosvármegyei Gazdasági Egyesület kezdesére a vármegye gyümölcstermesztő gazdái nagy számban gyűltek össze Máramaroszigeten a vármegyei gyümölcstermesztők egyesületének a gyümölcsértékesítést szervezzék. Az értekezlet *Hanvay dr.* javaslatára és *Molnár István* min. tanácsos utbaigazításának meghallgatása után egyhangusan elhatározta, hogy gyümölcsértékesítő részvénytársaságot alakít 20 koronás részvényekkel, hogy abban minél több kisgazda vehessen részt. Técsőn, Máramaroszigeten, Hosszunaszón, Bustyaházán és Huszton a vasúti állomás mellett gyümölcstartó kamarákat rendeznek be a szebb háztartási gyümölcs részére. A kisgazdák már 74,000 korona összeget jegyeztek és a raktárt még az idén föl akarják állítani. Az alapszabályok kidolgozására szűkebbkörű bizottságot küldöttek ki. Végül *Darányi* Ignácot ünnepelték lelkesen.

Gazdasági dátumok. Nemzetközi tejjgazdasági kongresszus és kiállítás Budapesten 1909 június 6-10-ig. A kongresszus tagjává váló jelentkezős határideje május 1.

Országos tenyészállatkiállítás Budapesten jun. 6-10.

Tenyészállatvásár. Bonyhádon szarvasmarhadíjazás május 2-án.

Borkiállítás és vándorgyűlés Doroszlón május hó 9-én.

Gyümölcsészeti tanfolyam tanítók részére Tordán április 15-től 24-ig, Kisszebenben április 28-tól május 7-ig. (L. 17. sz. vegyes.)

Méhészeti szaktanfolyamok Gödöllőn. Május 1-től 18-ig földmives gazdák, május 24-től június 10-ig erdőőrök, június 14-től 27-ig lelkészek, július 1-től 18-ig és július 26-tól augusztus 12-ig néptanítók, aug. 15-től 28-ig női hallgatók részére. (L. 18. sz. vegyes.)

Méhészeti előadások. (L. 27. sz. vegyes.)

Borgazdasági tanfolyamok néptanítók részére a bihariószegi, tarzali, tapolczai, ménési és nagyenyedi vinözellérszkolákon április 29-től május 12-ig és szüret alatt október hóban. (L. 28. sz. vegyes.)

Országos állatvásárok. Nagyobb jelentőségű országos állatvásárok a vásártartó hatóságoktól beérkezett jelentések szerint május havában a következő helyeken tartatnak meg:

Temesváron május hó 2-án. A legnagyobb felhajtás remélhető szarvasmarhából. *Tavalyi* felhajtás és eladás szarvasmarhából m. t. 1793-259, lóbból 1900-112, juhból 780-555, sertésből 570-270.

Kassán május hó 3-án. A legnagyobb felhajtás remélhető szarvasmarhából. *Tavalyi* felhajtás és eladás szarvasmarhából m. t. 1772-929, lóbból 403-167, juhból 245-23, sertésből 214-166.

Lugoson május 7-én. *Tavalyi* felhajtás és eladás szarvasmarhából t. 2530-1226, lóbból 820-349, juhból 6500-3798, sertésből 1200-683.

Nagyenyeden május 6-7-én. A legnagyobb felhajtás remélhető szarvasmarhából. *Tavalyi* felhajtás és eladás szarvasmarhából m. t. 9880-1462, lóbból 300-103, juhból 4000-1735, sertésből 1245-350.

Szászrégenben május 7-11-én. A legnagyobb felhajtás remélhető szarvasmarhából. *Tavalyi* felhajtás és eladás szarvasmarhából m. t. 6084-2439, lóbból 1257-492, juhból 5764-3820, sertésből 483-261.

Rimaszombatban május 14-én. A legnagyobb felhajtás remélhető szarvasmarhából, lóbból és juhból. *Tavalyi* felhajtás és eladás szarvasmarhából m. t. 2727-791, lóbból 1954-237, juhból 2822-1453.

Szabadkán május 16-án. A legnagyobb felhajtás remélhető szarvasmarhából és sertésből. *Tavalyi* felhajtás és eladás szarvasmarhából m. t. 2928-1013, lóbból 2314-493, juhból 2708-1198, sertésből 1073-621.

Erzsébetvárosban május 18-án. A legnagyobb felhajtás remélhető szarvasmarhából és lóbból. *Tavalyi* felhajtás és eladás szarvasmarhából m. t. 9870-2033, lóbból 740-74.

Homonnán május 19-én. A legnagyobb felhajtás remélhető szarvasmarhából és lóbból. *Tavalyi* felhajtás és eladás szarvasmarhából t. 1729-544, lóbból 411-189.

Gyulán május 19-23-án. A legnagyobb felhajtás remélhető szarvasmarhából és lóbból. *Tavalyi* felhajtás és eladás szarvasmarhából m. t. 4875-1295, lóbból 14,500-1950, juhból 2500-960, sertésből 3000-2100.

Apró hírek. *Jubileumi kiállítás Nagyszám.* Nagyszám község 100 éves fennállásának megünneplése alkalmából helyi érdekű gazdasági és ipari kiállítást rendez, amelynek rendezésében résztvesznek a Délvidéki Földmívelők Egy. és a Temesvári Gazdasági Egyesület. A kiállítással kapcsolatos állatdíjazást és löversenyit is rendeznek.

Sörárpatermesztési kísérletek. A földmívelésügyi miniszter megbízta a magyarvári növénytermesztési kísérletügyi állomást, hogy Szepes, Sáros, Liptó, Zólyom, Ung, Bereg, Ugocea és néhány erdőrézsi vármegyében, ahol még ezel kísérlet nem történt, a hanna-árpával széleskörű termesztési kísérleteket végezzen. E rendelet következtében az állomás felügyelete és utmutatása alapján 75 gazda fog ez évben hanna-árpát termeszteni, amely kísérletek eredményeit az állomás a Kísérletügyi Közleményekben fogja közzétenni.

Szőlőkárok. Ménésről érkezett hírek szerint a ménésmagyarádi borvidéken a szőlőveszszök és rügyek általában rosszul teleltek ki és ennek következtében az idén csak gyöngye, közepes termésre lehet kilátás.

Tenyészállatdíjazás. A Pozsonyvármegyei Gazdasági Egyesület április hó 23-án Bazsentmiklóson, 24-én pedig Modorban és Bazinban tenyészállat-díjazást rendez, amely alkalommal 1500 K. állami és egyesületi díjat fognak kiosztani és egyúttal a budapesti orsz. állatkiállításra felküldendő, 12 darabból álló gyűjteményes csoport megfelelő egyedét kiválasztani.

Havas mintatelepek létesítése. A havasi legelők gazdaságok fejlesztése céljából a földmívelésügyi miniszter felszólította a Bereg, Szepes, Liptó és Zólyom vármegyék gazdasági egyesületeit mintatelepek létesítésére, amelyeket megfelelő állami segélyben fog részesíteni. A telepek létesítésének részletei az illetékes gazdasági egyesületek és gazdasági felügyelőségek bevonásával a földmívelésügyi miniszteriumban tartandó értekezleten fognak megállapítani.

Gazdasági cselédek jutalmazása. Folyó hó 3-án szép ünnepély keretében folyt le Varjason a község háza tanácstermében *Muntyán Péter* és *Hafer Péter* gazdasági cselédek megjutalmazása hűségükért. A két kitüntetett munkásnak a földmívelésügyi miniszter 100-100 koronás pénzdíját és a földmívelésügyi miniszter sajátkezűleg aláírt oklevelét *Pongrácz Miklós* főszolgabíró lendületes beszéd kíséretében adta át.

Állatvásárok február hóban. A statisztikai havi közlemények szerint a magyar birodalomban február hóban összesen 315 országos állatvásár tartatott, amelyekre felhajtattak összesen 276 ezer szarvasmarhát, 136 ezer lovat, 10 ezer juhot és 90 ezer sertést. Eladott összesen 92 ezer szarvasmarha, 27 ezer ló, 3 ezer juh és 38 ezer sertés. Legtöbb szarvasmarhát hajtottak fel Szászrégenre 6016 db-ot (eladás 2849 db), Hátszegrre 4626 db-ot (eladás 1065 db), Beszterczére 3680 db-ot (eladás 1352 db).

Kivándorlás február hóban. A magyar birodalomból február hó folyamán 12,233 egyén vándorolt ki és ezek közül 11,402 Amerikába, míg 1908 februárban csak 2678 volt a kivándorlók száma, tehát az emelkedés igen jelentékeny. A kivándorlottak 31,7%-a volt magyar anyanyelvű. A visszavándorlók száma 950 volt. Ugy látszik tehát, hogy a kivándorlás az idén ismét el fogja érni a maximumot.

Kitüntetések egész sorozata érte a Kálmánfele szab. biboripaprikát, mert az a legjobb. Árjegyzéket ingyen küld Kálmán József paprika-nyagykereskedő Szeged, Dugonics-tér 2.

Az „Anker” élet- és járadékbiztosító társaság Bécsben április 7-én tartotta 5-ik rendes közgyűlést gróf Prokesch Antal elnökletével. Az enökség jelentésével a társaság felszázados tevékenységére, mely idő alatt díjakban és betétekben összesen 441.294,02 koronát vett be, míg a biztosítottaknak 365.638,881 korona 37 fillért fizetett ki. Az 1908. évtel-évtelben benyújtott 10,924 ajánlat — a társaság fennállása óta a legnagyobb összegben — és pedig 74.891,752 korona 72 fillér tőkére és 408,327 korona 89 fillér járadékra és 8195 szerződés létesített 59.647,350 korona 39 fillér tőkére és 403,343 korona 53 fillér évjáradékra. Az év végén érvényben volt 86,192 szerződés 550.096,616 korona 63 fillér tőkére és 1,039,738 korona 28 fillér évjáradékra. A haláleset és vegyes biztosítások állománya az elmúlt év december 31-iki állományához képest 3927 szerződéssel és 35.724,282 korona 35 fillér tőkével emelkedett. A társaság bevételei 1908-ban 29.466,265 korona 26 fillért, kiadásai 12.436,705 korona 75 fillért tettek ki, tartalékba helyeztetett 16.348,043 korona 30 fillér. A biztosítási szerződésekben kifolyólag 19.037,132 korona 56 fillért fizetett ki. Az összes, 178.806,498 korona 79 fillért kitevő vagyonnak elhelyezése teljesen a törvényes határozmányoknak megfelelően történik és bécsi, budapesti, berlini és belgrádi ingatlanokból, papíriaris értékpapírokból és jelzálogkölcsonokból áll. A tartalékok díjazása után fennmaradó 1.127,800 korona 53 fillért kitevő tiszta nyereségből 203,000 korona a biztosítottak nyereségosztalék kiegészítési alapjára, 196,000 korona a kamatlábcsökkenési kiegészítő díjtartalékra és 35,000 korona az ingatlantartalékra utaltatott át. A részvényosztalék részvényenként 240 korona. A társaság vagyonából Magyarországon több mint 27 millió korona van elhelyezve.

Lapunk mai számához csatolva van *Clayton és Shuttleworth Ltd.* cég prospektusa kaszáló- és aratógépekről, melyre felhívjuk olvasóink szíves figyelmét.

Parcellázások jutulvitele. A „Kisbirtok” intézete” üzletműködésének részletei az illetékes gazdasági egyesületek és gazdasági felügyelőségek bevonásával a földmívelésügyi miniszteriumban tartandó értekezleten fognak megállapítani.

Az eladó egyszorre a vételárát. 5. Egyetem. 6. Az összes költségeket által engedélyeztet. 1. A járadéki utólag már 300 koronától módózatú kölcson ki. 4. Közjegyzői ok az olesó közjegyzői intézet által fel ners

NYII

Felbívjuk a t. cz. gazdák részére BUDAPESTI GYAPJÁRÁSI társaság melyek első sorozata ke...
Az aukciókra felkelt Magyar Állatános Hitehertárvadur* czm MÁV. összes vonalán ben, valamint legye...
Bejelent nemü
Általános Áruosztály-É V. ker., Nédd

*) B rovstban foglaltak nem vállal

Rekord Drill a legjobb páros soru vetőgép.
Lozonczi gyártmány! Lozonczi gyártmány!
Kívánatra szívesen küldünk árjegyzéket.
A Magy. Kir. Államvasutak Gépgyáranak Vezérügynöksége
Budapest, V., Váci-körut 32. szám.

Arany vagy leg...
kis

Parcellázások jutányos és gyors keresz-tülvitele. A „Kisbirtokosok Országos Földhitel-intézete” üzletműködési köre kiterjed a parcellázások lebonyolítására és az e célra szóló kölcsönök adására is. Az intézet rendeltetése kizár minden nyereszkesedést, miért is maga parcellázási célokra birtokot nem vásárol, hanem kívánatra elvállalja méltányos munkadíj ellenében a parcellázások teljes (jogi, telekkönyvi és mérnöki) lebonyolítását s e célra megbízottját a helyszínére kiküldi, aki az összes teendőket ellátásáról a helyi kiválmaknak megfelelően gondoskodik. Parcellázási célokra az intézet előnyös feltételű kölcsönöket engedélyez, melyekre vonatkozólag az igazgatóság (Budapest, V., Géza-utca 2. szám) kívánatra minden felvilágosítást megad. Az intézet működésének előnyei: 1. A lebonyolítás olcsósága. 2. Az intézet nyereségrészesedést nem igényelvén, a vevők ugyanazon az áron kapják a földet, ahogy az eladó eladja. 3. A vevők s az eladók a parcellázás minden gondjától megszabadulnak. 4. Az eladó egyszerre egy összegben megkapja a vételárat. 5. Egyetemes felelősség nincsen. 6. Az összes költségek előlegeztetnek. Az intézet által engedélyezett kölcsönök főbb előnyei: 1. A járadék utólag fizetendő. 2. Kölcsönök már 300 koronától kezdve adhatók. 3. Az egyik módozatu kölcsön teljes készpénzzel fizetetik ki. 4. Közjegyzői okirat nem szükséges csupán az olcsó közjegyzői hitelesítés. 5. A kölcsön az intézet által fel nem mondható.

NYILTTÉR.)*

Felhívjuk a t. cz. gazdákközönség figyelmét a

BUDAPESTI

GYAPJUAUKCZIÓKRA,

melyek első sorozata f. é. július hó 7-én veszi kezdetét.

Az aukciókra felkínált és „Gyapjuárverések Magyar Általános Hitelbank, Budapest, Dunaparti teherpályaudvar” címzett gyapjuküldemények MÁV. őssze vonalán tetemes díjkedvezményben, valamint ingyenes raktározásban részesülnek.

Bejelentéseket elfogad és minden-mű felvilágosítással szolgál

Magyar

Általános Hitelbank

Áruosztály—Gyapjuárverések

V. ker., Nádor-utca 12. sz.

* E rovatban foglaltakért a szerkesztőség felelősségét nem vállal.

Mezőgazdasági helyzet.

Arad. Az időjárás bár elég változó, a vetések fejlődésére mégis kedvezőnek mondható, melyek az utolsó egy hét alatt sokat erősödtek. A tavaszi munkákkal a gazdák zavartalanul haladnak.

Baja. Néhány napi száraz meleg idő után ma hűvös és szeles az időjárás. A vetések kicsinyek és eddig nem sokat fejlődtek.

Balassagyarmat. Változó meleg időjárás mellett rövid esőzések gyakoriak, az állandó nagy szél azonban kiszárítja a talajt. Kapások vetése folyamatban; őszi vetések gyengék s nem fejlődnek, tavaszi fejlődése is igen lassú.

Debreczen. Borult idő kevés csapadékkal. A takarmánykészlet kifogyott; a legelő gyenge növése miatt a Hortobágyra kihajtott jószágállomány kellő táplálékot nem talál.

Győr. Az esők után a tavaszi vetések már igen szépen haladnak. Az ősziéből sok búzát kiszántottak, a megmaradt silány. A rozskok többnyire kielégítőek. A kukoricavetést és a burgonya ültetését megkezdik.

Kaposvár. A zord időjárás folytán a vetési munkálatok csak elkésve voltak teljesíthetők. A tavaszi gabonák és hűvelyesek el vannak vetve, a cukorrépa-vetés folyamatban van. Most az idő meleg, napos, a vetési munkálatokra kedvező.

Kassa. Az őszi vetések a tarós hideg és száraz időjárás következtében nagyon silányak, a tavaszi munkálatok majdnem befejeződtek.

Léva. Az időjárás nagyon változó, többnyire hűvös és szeles. Az őszi vetések nagyon gyengék, lassan fejlődnek, sok helyen ki is száradtak. A tavasziak nagyon szépen keltek ki és jól fejlődnek.

Losonez. Az őszi vetések állása igen gyenge, a tavaszi szépen kel.

N-Szeben. Az időjárás hűvös, száraz és szeles. A mezei munkák a jó időben szépen haladnak.

Miskolc. Folyton hideg, száraz, szeles napjaink vannak. Ma volt egy kis esőcske, de igen kevés volt. Az őszi vetés itt-ott szép, de különösen a tavaszi várja a meleget és az esőt. Az ősziből a korai szebb.

Nagyberek. A rossz tavaszi időjárás következtében a buza nagyon hátramaradt növéseiben. Sok helyütt újra kellett szántani, más helyütt tele van gyommal és dudával. Az időjárás 3 nap óta nagyon meleg, jó eső nagyon kívánatos lenne.

Nagykanizsa. A tavaszi vetést befejezték a gazdák, csak a kukorica van hátra. Csendes, meleg esőre igen nagy szükség van, mert a búzákat gyengék, elmaradtak. A rozskok szépek.

Nagyszentmiklós. E héten is hűvös, szeles időjárásban volt részünk, volt egy kevés légköri csapadék is. A kedvezőtlen időjárási viszonyok dacára az őszi vetések szépen alakulnak, a tavasziak is szépen kikeltek. **Nagyvárad.** E hó 19-én éjjel rövid ideig tartó záporosó vonult át a vármegyén. 21-én azonban csendes eső állt be, mely úgy az ősziakra, mint a tavasziakra kedvező hatással leend.

Nyíregyháza. 20 és 21-én végre kellemes meleg idő s 21-én első rövidke kis záporosó s máris egész más a természet színe. Az éjjelek még mindig hűvösek. Az összes vetemények sokat szenvedtek a hideg, szeles száraz időtől.

Nyitra. Az időjárás kedvező, enyhe, a gyakori meleg és csendes eső igen jó hatással van a tavaszi vetésekre. A tavaszi munkálatok még folynak s remélhetőleg e héten mindenütt befejezést nyernek.

Panesova. A vetések szépen állanak, a tengeri vetése javában folynak.

Sopron. A nagy szárazság folytán az őszi vetés alig tudott kikelni. A tavasziak pedig, amelyek nagynehezen kerültek a földre, a kellő nedvesség nélkül vannak. A száraz takarmány elfogyott, zöldség pedig tudja lsten, mikor lesz, mert sem elég-nő eső, sem elég meleg nincs. Kiadás esőre nagy szükség volna.

Szatmár. Tegnap éjjel pompás meleg esőnk volt, sajnos azonban, hogy nyomban utána újra teljesen lehűlt az idő s így a már buzamosabb idő óta tartó hideg miatt a termények képtelenek fejlődni. Nedves meleg időjárás kívánatos. Az őszi vetések néhol ritkák, de általában kielégítő minőségűek.

Temesvár. Az őszi vetések szépen állanak, holott a tavasziak csak most kelnek ki. Az idő meleg és száraz.

Versecz. Az őszi vetése a hideg időjárás miatt sárgulnak és gyöngék. A tavaszi vetések meglehetősen keltek ki. Nagyon szükséges tartós eső és meleg.

Zalaegerszeg. Az állandó száraz időjárás a vetésekre kedvezőtlen. Tegnap volt némi csekély csapadék, azonban csak a port verte el. A tavaszi vetési munkálatok még folynak.

Zenta. A szárazság folyton tart. Hűvös, szeles időnk van. Az őszi buza nem gyarapszik. Idei zab- és árpa-vetéseink szépek. A tengeri ültetése folyamatban van.

KERESKEDELEM, TÖZSDE.

Budapesti gabonatözsde.

(A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete gabonaosztályának tudósítása a „Köztelek” részére.)

Napijelentés a gabonatözsdeiről.

1909. április 23.

Lényegesen engedő amerikai jegyzésekre egy a készáru-, mint a határidőpiac 30 fillér árcsökkenéssel kezdődött, ma a malmok azonban élénk vételkedvet tanusítottak, 16,00 q-át vásároltak, az irányzat határozottan javult és végül tegnaphoz képest változatlanok az árak.

Rozsban alig volt forgalom, egy-két kisebb tétel 19-50 K.-ig fizetett Budapesti paritásban.

Árpa változatlan, csendes, 18-20 K.-ás árat állapíthattunk meg a főváros paritásában érve.

Tengeri élénken kerestetett, tiszavidéki állomásokon 14-60—14-70 K.-ig, Budapestben 15-20 K.-ig jegyezhető.

Zab szilárd, 17-80—18-50 K. ab raktárak.

Eladott:

- Buza. Tiszavidéki: 200 mm 80 k. 29 K. 50 f., 100 mm. 80 k. 29 K. 50 f., 100 mm. 79-5 k. 29 K. 60 f., 100 mm. 76 k. 28 K. 60 f.
- Bánsági: 3300 mm. 78-5 k. 29 K. 30 f., 3000 mm. 78-5 k. 29 K. 30 f., 260 mm. 78 k. 29 K. 30 f., 200 mm. 78-5 k. 29 K. 30 f.
- Fejérmegyei: 100 mm. 76 k. 28 K. 80 f., 200 mm. 76 k. 28 K. 50 f.
- Marosi: 100 mm. 79-5 k. 29 K. 40 f.
- Bácskai: 100 mm. 78 k. 29 K. 10 f., 200 mm. 77 k. 29 K. 10 f., 150 mm. 77-5 k. 29 K. 10 f., 200 mm. 77-5 k. 29 K. 10 f., 120 mm. 77-5 k. 29 K. 60 f., 300 mm. 77-2 k. 29 K. 10 f., 450 mm. 77 k. 19 K. 10 f.
- Törökbecsei: 3700 mm. 79 k. 29 K. 70 f.
- Dunaföldvári: 1500 mm. 76 k. 29 K. — f.
- Erdélyi: 100 mm. 79 k. 28 K. 60 f.
- Szerémségi: 1600 mm. 76 k. 28 K. 40 f.
- Zab: 100 mm. 17 K. 20 f. kpf. hibás, 100 mm. 18 K. 20 f. kpf.

Határidőárak.

(Déli zárulat.)

Buza 1909. áprilisra	28-24 K.
„ „ májusra	27-70 „
„ „ októberre	23-60 „
Rozs 1909. áprilisra	19-36 „
„ „ októberre	18-54 „
Zab 1909. áprilisra	17-60 „
„ „ októberre	14-80 „
Tengeri májusra	14-94 „
„ „ júliusra	15-42 „

Budapesti takarmányvásár. (IX. kertlet, Mester-utca, 1909. év április hó 23-án. A székesfővárosi vásár igazgatóság jelentése a „Köztelek” részére.)

Felhozott a szokott községekből 70 szekér réti széna, 11 szekér muhar, 18 szekér zsupszalma, 17 szekér alomszalma, — szekér takarmányszalma, 7 szekér tengeriszár, — szekér egyéb takarmány (lóhere, luczerna, — zabosbikkony, köles stb.), 500 zsák szecska.

A forgalom élénk.

Árak állérekben q-ként a következők: réti széna 90—1320, muhar 1000—1300, zsupszalma 740—880, alomszalma 700—780, takarmányszalma —, keve tengeriszár —, egyéb takarmány —, zabosbikkony 1200—1300, lóhere —, zöldség luczerna 1000—1100, köles —, sarju —, szalmacsicska 780—800. Összes kocsiszám 128. Összes súly 153,600 kg.

Arankamentes vagy legalább arankamentesíthető **kisarankás** **lőhere-** **luczerna-** **magot** **vásárol** a legmagasabb áron **Haldek** magnagykereskedése József főherceg 5 os. és kir. fensége udvari szállítója, Budapest, V., Bálvány-utca 6.

Vetőmagvak.

(A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete vetőmagosztályának jelentése a „Köztelek” részére.)

Lőheremag forgalma az előrehaladott vetési időny folytán csendesebb mederbe terelődött s miután a kisebb kereslettel szemben növekedő kínálat állott be, az ára csökkent.

Luczernamag továbbra is élénk keresletnek örvend, ára nem változott.

Muhar, köles, fűmagvak állandóan nagy érdeklődésre találnak.

Bükköny-készletek már teljesen fogytán vannak, kereslete még mindig nagy s ára ismét emelkedett.

Nyersáruért az árak 100 kg.-ként a következők:

Table with 2 columns: Item name and price per 100 kg. Items include Lőheremag, nagyarakás, Luczernamag, Biborheremag, Muharmag, Vörös köles, Balfacsimmag, Bükköny.

Szeszűzlet.

A szeszűzletben e héten a forgalom élénkebb és nagyobb kínálat mellett gyerebb volt és az árak azonnali szállításra valamivel olcsóbban, későbbi szállításra változatlan áron zárulnak.

Élénk finomított szesz adózva nagyban helybeli finomítottól 175-178-50 K., adózatlanul 56-58-50 K., míg ellenben vidéki finomított és másodkéztől olcsóbban voltak ajánlva, főleg azonnali szállításra.

Készítőszesz adózva 173-50-174 K.-ig, adózatlanul 54-50-55 K.-ért kelt el nagyban.

Denaturált szesz hordóval együtt 50-50-50 K.-ért kelt el kötésre.

Mezőgazdasági szeszgyárak részéről kontingens nyersszesz ab termelő állomás 48-49 K. volt ajánlva fix áron és 2-50 K. jegyzésen alól élénk kínálat mellett.

Budapesten a kontingens nyersszesz ára 52-53 K.

Bécsi jegyzés változatlan és kontingens nyersszesz 54-54-10 K. kelt el tartott irányzat mellett.

Budapesti jegyzés

Table showing prices for various types of grain and seed, including Kontingens nyersszesz, Finomított szesz adózva, Élesztőszesz adózva, Nyersszesz adózva, Denaturált szesz.

Gazdasági áruszükségleti cikkek.

(A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete áruosztályának jelentése a „Köztelek” részére.)

Zsiradékok. Az üzlet nem mutat lényegesebb változást. Az árak a héli elején igen szilárdan indultak, később azonban a gyengébb vételkedv következtében disznózsír már nem volt a legmagasabb áron elhelyezhető. Szalonnákra nem változtak.

Table with 2 columns: Item name and price. Items include Zsiradék, Konyhaból, I. r. pestvárosi disznózsír, I. r. perzselt (paraszt) szalonna.

Luiza gőzmalom r.-t. jelentése a „Köztelek” részére. Budapest, 1909 április hó 22-én. Netto-árak 50 kg.-kint Budapesten, elegysúly tisztá sulyként, szákoskul. Köztelekesség nélkül.

Table with 2 columns: Item name and price. Items include Szám, Ár K., Rozslisztárak.

Liszt, őrlemény és abraktakarmányok.

(A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete őrlőtakarmány-osztályának jelentése a „Köztelek” részére.)

A fővárosi malmok átlagos buzáliszt jegyzésével 100 kg.-ként Budapesten, elegysúly tisztasúlyként, szákoskul.

Table with 2 columns: Item name and price. Items include Szám, Ár K., Rozslisztárak.

Rozslisztárak:

Table with 2 columns: Item name and price. Items include Szám, Ár K.

A többi abraktakarmányozók árát a következők voltak Budapesten aszákkal, teljes vagonrakományok vételénél 100 kg.-ként.

Table with 2 columns: Item name and price. Items include Finom korpa, Goromba, Finom korpa 1909 máj., Goromba, Finom korpa 1909. szept., Goromba, Rozskorpa, Árpáda és Árpádecse, Malomkonkoly, Budapesti gyári repcepegocsa, Derby melasse, Szárított moslét, Malátacsira, Szárított répaszelet, Szőrplé, 8-as számú takarmányliszt.

Élelmiszerek nagyban árak a központi vásárosarnokban.

Magyar Gazdák Értékesítő Szövetkezete jelentése 1909 április 23-án.

Leölt bárány gyerebb hozatalok folytán némileg szilárdabb, ma azonban ismét kielégítőek voltak az érkezések. Az irányzat kellemesebb, mint a husvéti üzlet idején. Spárga növekvő hozatalok mellett némileg redukált árakon talált vevőre. Felkúldését ajánljuk. Vaj kis érkezések mellett változatlanul szilárd. Burgonya csendes. A tojástűzletben újra észlelhető a külföld nagyobb érdeklődése, az árjegyzések azonban, tekintve a kontingens és Anglia tojásjegyzéseinek jelentékeny leszállítását, itt is csökkentek.

Mali árak:

Disznóműk: vidéki marhahús hátulj, 1-18-1-30 K., eleje 0-98-1-00 K., vidéki borjú bőrben, hosszan mérve, sulyvétel nélkül 0-84-0-94 K., helybeli borjúhús 1-04-1-12 K., sertésbőr szalonnával 1-42-1-44 K., szalonna sózott 1-24-1-28 K., szalonna füstölt 1-36-1-44 K., olivastani való 1-40-1-48 K., háj 1-52-1-56 K., sertészsír 1-52-1-56 K. kg.-ként. Füstöltbőr (vidéki) kg.-ja 1-20-1-60 K., hazai szonka 1-80-2- K., szalámi magyar 3-20-3-40 K., szalámi nyári 1-20-1-40 K., bárány párja K.-ig.

Vad: ős 1-60-2- K., szarvas K., vaddisznó 80-0-90 K. kg.-ként egészben, nyul nagy 0-0-0 K., nyul süléd 0-0-0 K., fogoly 0-0-0 K., fácán 0-0-0 K., erdei szalonna 0-0-0 K., dámvad 0-0-0 K. kg.-kint. Fenyvesmadár kötegye 0-0-0 K. Baromfiárak: 615 rántani való csirke 2-40-3-60 K., sülti való 3-60-4-40 K., liba fiatal 0-0-0 K., kacsa sovány 4-0-5- K., kacsa hizott 5-0-6- K., lud hizott 14-0-18- K., tyúk 3-60-4-50 K., pulyka 8-0-9- K., élis sovány liba K. páronként. Vágott szépen tisztított baromfi, hizott lud 1-40-1-60 K., hizott rucsa 1-60-1-70 K., hizott pulyka 1-20-1-60 K., levestyúk 1-40-1-50 K., pulyka sovány 0-0-0 K. kg.-ként. Poulard 1-80-2- K., gyöngytyúk 0-0-0 K. darabonként. Tejtermékek: teavaj (centrifugált) I. 3-0-3-20 K., II. 2-60-2-80 K., főzvaj (köpült) 1-80-2- K., tehéntúró 2-4-3-0 fill. kg.-ként. Valódi erdélyi juhtúrót és munkástúrót igen jutányosan szállíthatunk. Zöldségárak: burgonya (vagonárú) sárga 8-60-10-0 K., róza 8-80-10-80 K., fehér 6-0-6-60 K., kifi 14-0-16-0 K., sárgarépa 100db 20-24 K., petrezselyem 16-20 K., vöröshagyma makói 24-26- K., vöröshagyma közönséges hazai 16-18- K., fokhagyma 34-52 K., káposzta 16-20 K. 100 fej. Burgonya, új K. Kalarábé 0-0-0 K. 100 db, spárga sárga 1-80-2- K., közep 1-1-60 K., levesspárga 0-60-90- K. kg.-ként. Zöldbab, hüvelyes 0-0-0 K., kifejtett 0-0-0 K., zöldborsó, hüvelyes 0-0-0 K., kifejtett 0-0-0 K., para-

diocson K. 100 kg.-ként, Uborka salátának való 0-50-0-80 K., ecetbe 0-0-0 K., savanyítani 0-0-0 K. 100 db-ként. Paraj 0-0-0 K. kg.-ja. Gyümölcsfélék: Szőlő madelaina 0-0-0 fill., érett chasselas fillér kg.-ként Alma: elsőrendű áru (aranyparmen, ranott, Jonathan, Törökballat, batul stb.) 0-60-0-80, másodrendű 40-50, harmadrendű apró áru K., körte elsőrendű 1-40-2- K., másodrendű 0-60-0-80 K. g.-ként. Dió I. 40-60, II. 30-40 K. 100 kg.-ként. Görög dinnye K., kantálpap K., szárított belföldi szilva K., belföldi szilvaiz K., ringló K. 100 kg.-ként. Tojás: bacsikai 70-76 K., erdélyi apróbb áru 76-0- K., mesze K. eredeti ládánként (1440 db).

Budapesti lóvásár.

1909 április 22.

Főlhajtattott:

Table with 2 columns: Item name and price. Items include Jobb minőségű hátsó, Könnyű kocsi (jukker), Nehéz (hintó), Fuvaroslovak, Paraszlovak, Alárendelt minőség, Igás kocsi (nyugati vér), Pony.

Összesen 882 drb

Eladatlan maradt 282 drb

Irányzat: élénk. Székes-főváros levágásra vásárolt 105 db-1 70-140 K.-ig.

Budapesti juhvásár.

(Eredeti jelentés a „Köztelek” részére.)

1909 április 19

Felhajtattott:

Table with 2 columns: Item name and price. Items include Magyarországól, Szerbiából, Összesen.

Árak

(kilogrammonként élőszuliban, korona értékben).

Table with 2 columns: Item name and price. Items include Hizott árú, Feljavított juhok, Kiverő juhok (anya), Kisorolt kosok, Bárányok, Durva szőrű, Irányzat: lanyha.

Budapesti vágómarhavásár.

(Eredeti jelentés a „Köztelek” részére.)

1909 április 22.

Főlhajtás összege:

Table with 2 columns: Item name and price. Items include Uj felhajtás, Mult vásárról visszamaradt, Veszteglőből szerb, Eladatlan maradt, Szarmazási hely szerint: Magyar eredeti, Magyar tarka, Magyar bivaly, Horvátországi marhák, Boszniai marhák.

Mínőség szerint:

Table with 2 columns: Item name and price. Items include Elsőrendű hizott, Másodrendű, Alárendelt minőség, Növendékmárha, Bivaly.

Nem szerelt:

Table with 2 columns: Item name and price. Items include Bika, Ökör, Tehén, Növendék-bivaly.

Árak

(100 kilogr.-kint élőszuliban minden levonás nélkül fillérekben.)

Table with 2 columns: Item name and price. Items include Magyar hizott ökör, Tarka hizott ökör, Bosnyák ökör, Tehén, Bika, Növendékmárha, Bivaly.

Irányzat: élénk, az árak azonban a nagy felhajtás miatt, mely a szükségletet meghaladta, általában 2-3 koronával hanyatlottak.

A MAGYAR GAZDASZÖVETSÉG. vételi és eladási szándékokat. Aki tehát földet venni vagy eladni szándékozik, az jelentse be ezen szándékát a Magyar Gazdaszövetségnek, Budapest, VIII., Szentkirályi-s. 40., melynek tagja lehet minden magyar honpolgár és a köz javáért dolgozó minden testület, ha magát évi 12 kor. fizetésére kötelezi. Ezen tagság fejében jár a havonta megjelenő „Magyar Gazdák Szemléje” vagy a „Szövetkezés” című hetenként kétszer megjelenő folyóirat.

A mi főkülönlegességeink:

Cséplőgépek

kézi-, járgány- és gőzerőre

Ros-
ták**Lokomobilok**

gazdasági és ipari célokra

Kerekeken
12 HP.-igFekvők
20 HP.-ig**UMRATH és TSA** Budapest, V. ker.,
Váci-körút 60. szám.**Sertéstenyésztők**figyelmébe ajánljuk:
MagyarországbanIrta: Ensel DORNER BÉLA.
Ára 7.20 korona.**A sertéshizlalás.**Különös tekintettel a sertés-
vészre. Irta: Bäcker György.
Ára 2 korona.**A sertés javítása**és hizlalása. Irta: Ruffy Pál.
Ára 2 korona.Megrendelhetők a „PÁTRIA”
r.-társ. gazdasági szakkönyv-
kereskedésében BUDAPEST,
IX., Üllői-út 25. (Köztelek.)

A leghasznosabb czikk a kereskedők részére a

KÁLMAN-féle szab.**BIBORPAPRIKA**

Csak eredeti csomagolásban jó forgalomba.

Áralm a kereskedő urak részére:

1/1	1/2	1/4	1/8	1/16	kg.
5.-	2.60	1.35	0.75	0.45	korona

legalább 5 kiló vételnél bérmentve bármely álló-
másra szállítva.A csomagok már kiállításuknál fogva is dísz-
es minden üzletnek. Olcsóbb paprikákban legelőnyö-
sebb árjegyzék ingyen és bérmentve. Tisztelettel**Kálmán József** paprikagy- zezed, Dugonics-
kereskedő, tér 2. sz.

Pinczék: BUDAFOK.

Kirendeltség: Közp. Vásárosarnok.

Baromfiiszlalda: BUDAFOK.

MAGYAR GAZDAK ÉRTÉKESÍTŐ SZÖVETKEZETEÉrtékesít hústelét, haromfit, vadfélék,
tejterméket, tojást, zöldséget, gyümöl-
cőt, mézet és mindennemű élelmiszert.
Hordóbor-értékesítő osztály. — Égetett
szesz italok értékesítése.A szövetkezet tagjai kedvezmény-
ben részesülnek. Mindennemű érte-
kesítési ügyben díjtalanul nyújt
felvilágosítást.**BUDAPEST.**Igazgatóság és központi iroda:
IV., Veres-Pálné-utca 40. sz.A Magyar Országos Méhészeti
Egyesület Vezérképviselői.Élelmiszer-áruház (IV., Várház-körút
8. sz.) hús-, csemege-, fűszer-, bor- és
nagybani osztályal. — A maga nemében
egyedül álló élelmiszeri intézet.Fiókok: Marosvásárhely, Sepsiszent-
györgy, Székelyudvarhely, Fiume, Er-
délyi birtokosok ottani fiókjainknál min-
dennemű gazdasági gépeket és eszközo-
kat a legjutányosabban vételezhetnek.**Kultursarló bárdal**ugyszint az összes erdőgazdasági eszközök és
szerszámok nagy választékban a legolcsóbb
árakon. **Allandóan ujdonságok.****KRÁSA RUDOLF, WIEN,**
VII., KIRCHENGASSE 29.Kérje a B. illusztrált katalógust. (A B. jelzés feltétel-
nél szükséges.) 3311

Alapított 1887-ben.

Telefon 99-37.

Saját ház.

MÁDERLIK LUJZA

fehérenemű- és vegytisztító vállalata.

Gőzmosótelep: Budapest, II., Ponty-u. 4.

Vidéki urak részére 2 kulccsal ellátott kosár vagy
láda áll rendelkezésre. Gallérok és kézelők párisi
módon fényezve. — Az ország legtávolibb részébe is
8 napon belül a fehérenemű vissza jut. 3381Gőzeke-, magánjáró-, cséplőgép- és minden
másnemű**géprészeket**u. m. ekefejeket, kerékagyakat,
vetőszulyokat, dobsineket stb. stb.

acélöntvényből

és közönséges vasöntvényből szállít legjobb minőségben

GUGLER és FORRAY
BUDAPEST, V., VÁCZI-UT 162. SZÁM.**ELADÓ BIRTOK**Szabolcs vármegyében, Levelek-Magyon (a Kende Sándor-féle)
1150 kat. hold jó minőségű**homoki birtok**80 hold dohány-engedéllyel, a birtokhoz tartozó s 720 hl.
szeszkontingenst élvező, elsőrendű gépekkel felszerelt**mezőgazdasági szeszgyárral**

és olajmalommal együtt kedvező feltételek mellett

eladó esetleg bérbe kiadó.A birtokon modern uri lakás és megfelelő gazdasági épü-
letek vannak. Vevő 345.000 koronás 4³/₄ százalékos amorti-
zátiós köicsönt átválthat.

Bővebb értesítést ad a tulajdonos:

3349

Debreczeni Első Takarékpénztár.

**CSÉPLŐGEPTULAJDONOSOK
PÉNZT, IDOT és MUNKÁT**

takarítanak meg és szebb, jobb cséplési eredményt érnek

Stern-féle szab. dobkosárbetéttel.**Szakértő bizottság előtt**egy 550 keresztből álló buzaszalmát, mely már
egy közönséges dobkosárral el lett csépelve, szab.
betétsínes géppel utáncsépeltettünk és az ered-
mény 680 kilogramm tiszta buzaszem volt. ::

Kérdezősködésre ingyen és bérmentve nyújtunk felvilágosítást.

BÁRDOS és BRACHFELD
BUDAPEST, VI. ker., Gyár-utca 5.

3420

Eladó birtokok:

Abauj-Torna megye, 1000 magyar hold gazdaság és erdő, nagy vadászattal 370.000 kor.
 Bars megye, 700 magyar hold elsőrendű cukorrépatalaj, 600.000 k.
 Borsod megye, 1000 magyar hold gazdaság, felszereléssel 400.000 k.
 Csanád megye, 900 magyar hold gazdaság 680.000 korona.
 Esztergom megye, 300 magyar hold gazdaság, felszereléssel 180.000 korona.
 Fehér megye, 3800 magyar hold gazdaság 1.900.000 korona.
 Gömör megye, 680 magyar hold gazdaság 350.000 korona.
 Győr megye, 560 magyar hold gazdaság 335.000 korona.
 Hont megye, 850 magyar hold gazdaság 350.000 korona.
 Hont megye, 4000 magyar hold erdő és gazdaság 800.000 kor.
 Heves megye, 1000 magyar hold gazdaság 760.000 korona.
 Komárom megye, 1500 magyar hold gazdaság 1.200.000 kor.
 Krassó-Szörény megye, 1800 m. hold és erdő 400.000 kor.
 Nógrád megye, 1000 m. hold gazdaság, felszereléssel 400.000 kor.
 Pest megye, 2000 m. hold gazdaság, szeszgyárral 1.000.000 kor.
 Sopron megye, 2850 magyar hold gazdaság 830.000 korona.
 Szilágymegye, 1340 magyar hold gazdaság 760.000 korona.
 Trencsén megye, 2600 magyar hold gazdaság, felszereléssel 1.000.000 korona.
 Ugocsa megye, 1000 magyar hold gazdaság 640.000 korona.
 Vas megye, 600 magyar hold gazdaság, felszereléssel 245.000 k.
 Veszprém megye, 1800 m. hold gazdaság, felszereléssel 760.000 k.
 Zala megye, 1800 m. hold gazdaság, felszereléssel 1.000.000 kor.
 Zemplén megye, 5700 magyar hold gazdaság és erdő 2.000.000 k.

Beyer Károly Budapest, V., Báthory-u 5.
 Telefon 12-85. Telefon 12-85.

CAMPBELL

feltűnést keltő műve

AZ OKSZERŰ TALAJMŰVELÉSÉRŐL

**K. RUFFY PÁL fordításában
már megjelent**

az OMGE. könyvkiadóvállalata kiadásában.

Ara fűzve 3 kor. 50 fill., vászonkötésben 4 kor. 50 fill.

Megrendelhető a "PATRIA" r.-t. gazd. szak-
könyvkereskedésétől, Budapest, IX., Üllői-ut 25.

Népszerű, közzétett szakkönyv.

Szarvasmarha- tenyésztés.

Írta: **Cselkó István.**

Kiadja az OMGE. könyvkiadóvállalata.

Ara fűzve 7 korona, vászonba kötve 8 kor.

Megrendelhető a "Patria" r.-t. gazdasági szakkönyvkereskedésében, Budapest, IX., Üllői-ut 25. (Köztelek.)

Motor!
KARZAG TESTVÉREK MOTORTELEPE
BUDAPEST, AULICH-UTCZA 7.
 Ajánlják a legjobb és legbiztosabb járatu szivóház, nyersolaj- és benzínmotor-gépeket, valamint benzínkomobil csepő- és kocsikat a legkedvezőbb fizetési feltételek mellett.
 Levélbeli megkeresésre árjegyzékkel és költségvetéssel díjtalanul szolgálunk.

1364/909. sz.

Magyar királyi államvasutak. Üzletvezetőség Miskolc.

PÁLYAZATI HIRDETÉNY.

A magyar királyi államvasutak alulírott üzletvezetősége az 1909. év folyamán a miskolci szertárban összegyűlt és nélkülözhetővé váló különböző ócska anyagokat, úgy mint:

- XVI/5. tét. különféle aczél
- XVI/15. " vasbádogot
- XVI/53. " öntöttvasforgácsot
- XVI/134. " selejtpapírt
- XVI/135. " hulladékpapírt
- XVI/201. " forraszvasat
- XVI/204. " zuzott vasat

értékesíteni óhajtván, ezek eladása céljából nyilvános pályázatot hirdet.

Az eladásra hirdetett XVI/5. tételű különféle aczél, XVI/15. tételű vasbádog, XVI/201. tételű forraszvas és XVI/204. tételű zuzott vasra nézve megjegyeztetik, hogy azokra nézve csakis közvetlen fogyasztók, u. m. kisebb gyárosok, iparosok, kis-birtokosok vagy gazdák pályázhatnak s akik ezen anyagokat kizárólag saját műhelyükben vagy gazdaságukban fogják felhasználni; kereskedőktől ezen cikkek megvételére érkező ajánlatok nem fognak tekintetbe vétetni. A XVI/134. és XVI/135. tételű selejt- és hulladékpapírt, amennyiben erre kereskedők pályáznának, ezek ezen papírt kizárólag a magyar szent korona országainak területén levő papírgyáraknak adhatják el és ezt okmányilag is igazolni tartoznak, ezen kikötés áthágása esetén a külföldre elküldött anyag értékének 20%-ig bírsággal sújthatók.

Az év folyamán és időnként összegyűlt ócska anyagok lehetőleg teljes kocsi- rakományok összegyűlte után és lehetőleg havonként, az 1909. évi december hóban összegyűlt anyagok pedig legkésőbb a következő 1910. évi január hó végéig fognak az illető vevőknek rendelkezésre bocsáttatni.

A magyar királyi államvasutak miskolci üzletvezetősége részéről határozottan kikötetik, hogy az anyagokért felajánlandó egységarak az anyagok a miskolci szertárban való átvétele mellett tétessenek. Az anyagoknak vasuti kocsiakra való felrakásáról a vevő fél saját költségén tartozik gondoskodni. Oly kikötés tehát, hogy az anyag a fél által meghatározandó távolságra vagy valamelyik állomásig bérmentesen szállíttassék, határozottan mellőzendő, mert az ilyen ajánlat figyelembe nem vétetik.

Azon esetekben, ha a vevő fél az anyagoknak vasuti kocsiakra való felrakását nem saját emberei által eszközölteti, hanem azt az átadó szertár által kívánja fogantatni, akkor szertáraink által ezen műveletért métermázsánknál a következő árak fognak felszámítani és pedig:

1. a vasbádog, különféle aczél, öntöttvasforgács, forraszvas és zuzott vasért 7 (hét) fillér;
2. papírhulladék anyagokért 11 (tizenegy) fillér.

A fentebb felsorollakon kívül az ajánlattevő magára nézve kötelezőnek elismeri az ócska anyagok eladására vonatkozó és 122291/1896. szám alatt fennálló általános feltételeinket, melyeket saját és két tanu aláírásával és 60 fillér magyar okmány-bélyeggel elátva, okvetlenül ajánlatához csatolni tartozik.

Ezen feltételek nyomtatványtárunknál példányonként 30 fillérért megszerezhetők. Vidékieknek ezen feltételek a magyar királyi államvasutak nyomtatványtárához intézendő írásbeli megkeresésre a megfelelő ár és a szükséges postabélyeg előzetes beküldése esetén megküldetnek.

A pályázni kívánók kéretnek, hogy beirt ivenként 1 koronás magyar bélyeggel ellátott, sértetlen borítékba tett és lepecsételt ajánlataikat a magyar királyi államvasutak miskolci üzletvezetőségehez következő címzéssel „Ajánlat ócska anyagok megvételére 1364/909. számhoz” 1909. évi május 15-ik napjának déli 12 órájáig benyújtani sziveskedjenek.

Az ajánlatok kizárólag ezen célra rendelt és a miskolci üzletvezetőség anyag- és leltárbeszerzési csoportjában egy példányban ingyen kapható ajánlati nyomtatványon és annak rovatának pontos kitöltése mellett állítandók ki.

Az ajánlati árak korona értékben, számokkal és betűkkel olvashatóan kiteendők. Nem az általunk kiadott nyomtatványon kiállítandó vagy fentiekől eltérő feltételeket tartalmazó ajánlatok nem vehetők figyelembe.

Bánatpénzképpen a megvenni szándékozt anyagmennyiségnek és az azokért felajánlott egységarak szerint kiszámított értékösszeg 5% -a, az ajánlat benyújtására kitűzött határnap előtt egy nappal déli 12 óráig készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban gyűjtőpénztárunknál letendő.

A bánatpénzt vagy az arról szóló letéti jegyet, mely utóbbi az ajánlattevő birtokában marad, az ajánlattal egy boríték alatt nem szabad beküldeni. A bánatpénz letétele az ajánlaton felemlítendő.

Egyéb vagy lebonyolított ügyletek biztosítására letétünkben levő, bár felszabadult biztosítékok ezen ajánlatokhoz nem fogadtatnak el bánatpénzzel.

Bánatpénz vagy a fent idézett alírt feltételek nélkül, ugyszintén elégtelen bánatpénzzel, nem sértetlen és le nem pecsételt borítékban vagy elkésve beérkezett ajánlatok vagy olyanok, melyek a fentebb felsorolt feltételektől eltérő kikötéseket tartalmaznak, figyelembe vételre nem számíthatnak, ugyszintén olyanok sem, melyekben javítások vagy vakarások fordulnak elő.

Pótajánlatok egyáltalában nem vétetnek tárgyalás alá.

Az ócska anyagoknak esetleges csomagolási költségét a vevő cég tartozik viselni.

Az ajánlattevő ajánlatával annak felbontásától számítandó nyolcz hétig kötelezettségben marad, ezt tehát időközben vissza nem vonhatja.

Az ajánlatok tetszés szerinti részmennyiségekre is szólhatnak, de a magyar királyi államvasutak miskolci üzletvezetősége is fenntartja magának azon jogot, hogy tetszés szerinti részmennyiséget engedhessen át, melyet ajánló, ha csak ellenkezőjéről ki nem kötötte, elfogadni köteles.

A magyar királyi államvasutak miskolci üzletvezetősége fenntartja magának továbbá a jogot, hogy az ajánlatok között — tekintet nélkül az ajánlott árakra — szabadon válasszhasson s hogy végre a cél elérésére bármilyen másféle intézkedéseket is tehessen.

Miskolc, 1909. évi április hó 10-án.

(Utányomás nem díjazatik.)

Az üzletvezetőség.

M

Első m...
 a lege...
 A,,LUK

Bö...
 tevesző...

Vanró...

Gépsz...

Bármilye...
 műsz...

BŐRKARMAN...
 valamint az össze...
 ágak részére szí...
 bórök és tech...
 hőrczikkek.

GÉPKÉ...

olaj a leg...
 minőség...
 jutányos...
 számítv...

Mindez...

czikkeke...
 szükség...
 .. esetén...
 tessék aj...
 latot ké...

Bel...

gépszij ko...
 való vegyite...
 A szíjjat igé...
 konzerválja...
 állandóan pu...
 tartja, tartós...
 fokozza. 5, 7...
 kilós dobozba...
 lója 3 K 50...
 50, 100, 150...
 kilós hordó...
 ingyen hordó...

Margulies M. és Társa

Budapest, VI., Eötvös-utca 39a.

Első magyar gépbőr- és gépszijgyár, technikai bőrczikkék és fajok.

Legrégibb magyar gépszijgyár, a magy. kir. államvasutak műhelyei és a m. kir. államvasutak gépgyárai

a legelsőbbrendű iparvállalatok és gazdaságok szállítói.

A „LUKRÉCIA” bőrfestő és impregnáló gyártói és egyedüli árusítói.

➔ Szolid és pontos kiszolgálás. ➔

Bőrhajtó

teveször, pamut és balata.

Varró és kötőszijak.

Gépszijbőr (Croupon).

➔ SZIJRAGASZ.

Bármilyen tömités és az összes műszaki cikkek.

BŐRKARMANTYUK, valamint az összes iparágak részére szükséges bőrczikkék.

GÉPKENŐ

olaj a legjobb minőségben jutányosan számítva.

Mindezen

cikkekről szükséglet .. esetén .. tessék ajánlatot kérni.

Beltin

gépszij konzerváló vegyitermék. A szíjjat igen jól konzerválja és állandóan puhán tartja, tartósságát fokozza. 5, 10, 20 kilós dobozban kílója 3 K 50 fillér. 50, 100, 150 és 200 kilós hordókban, ingyen hordó.

A tavaszi vásár egyrésznének látképe.

Alapított 1871.

Telefon szám 28-07.

Legelőkelőbb referenciák.

19 legmagasabb kitüntetés.

Postatakarékp. 360.

Tessék kísérletet tenni.

„LUKRÉCIA”

bőrfestő és impregnáló. Minden bőrre, mely nedvességnek van kitéve, igen alkalmas.

Bámulatosan puhítja, szép feketére festi és vízhatlanná impregnálja a bőrt.

Különösen

➔ lószerszám kezelésére igen alkalmas.

A „Lukrécia”-val kezelt szerszám állandóan puhán marad, szép fekete ujszintnyer.

Nem mosódik le. Számos elismerő nyilatkozat, tessék leírást kérni.

„Lukrécia”

a következő helyeken kapható:

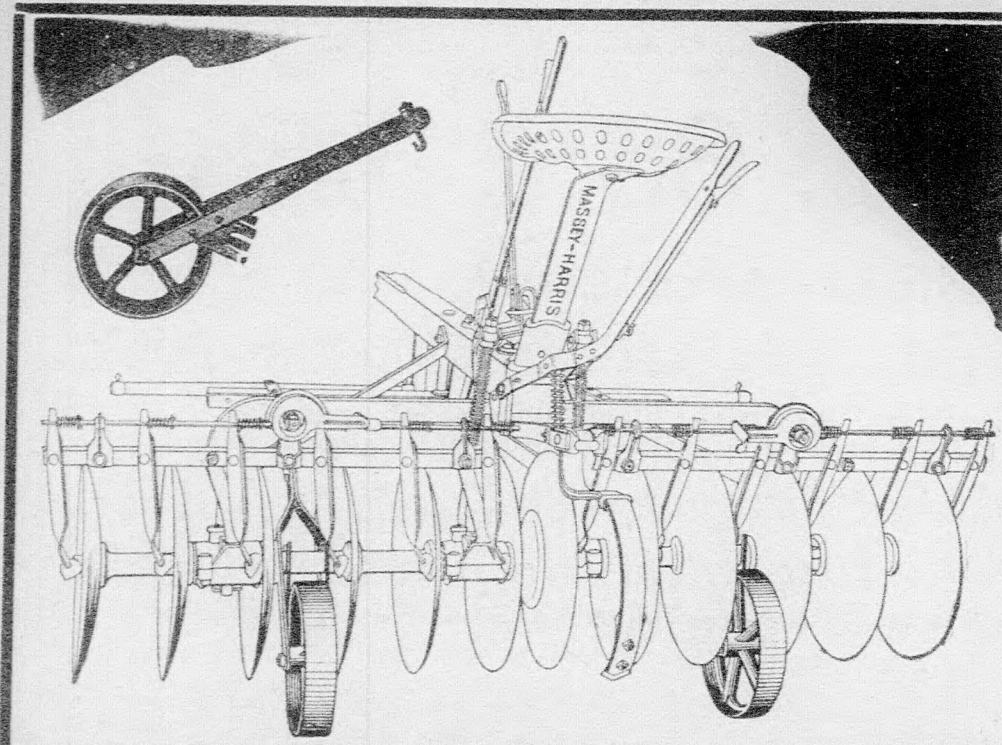
Magyar Mezőgazdák Szövetkezete
BUDAPEST,
V., Alkotmány-utca 31.

Jásznagykun-Szolnok-megyei Gazdasági Egyesület, Szolnok.

Beregvármegyei Gazdasági Egyesület, Beregszász és több hasonló helyeken, mag-reskedésben is.

A „Lukrécia” árai:

körülbelül 160-180 kilós barellben kilónként 2 korona. 25 vagy 12½ kilós dobozban kg. 2-20, egy 5 kilós próbaszelence utánvétellel 12 K 50 fill.

LEGUJABB RENDSZERŰ AMERIKAI

tárcsásboronák

Egyszerű tartós szerkezet! Kiváló aczelanyag!

Felvilágosítással és árajánlattal szivesen szolgál

A Magyar Királyi Államvasutak Gépgyárának Vezérügynöksége, Budapest,

V., Váci-körut 32.

Dunántuli birtokot

bérbe vagy örökáron vesz a

Nyugatmagyarországi Gazdasági Takarékpénztár r.-t.

Szombathely.

Ajánlatok közvetlenül e címre küldendők.

3285

Gazdák Biztosító Szövetkezete

Budapest, VIII., Baross-utca 10. szám.

Alakult 1900.

Alakult 1900.

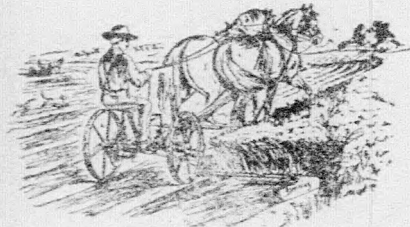
Biztosítási alap:

Alapítványok a kormány hozzájárulásával	1,980.100 k. — f.
Tartalékok	1,255.767 „ 35 „
Osszesen	3,235.867 k. 35 f.
1901. évi fölösleg	90.349 k. — f.
1902. „ „	59.782 „ 26 „
1903. „ „	109.331 „ 73 „
1904. „ „	72.483 „ 23 „
1905. „ „	61.730 „ 60 „
1906. „ „	39.243 „ 65 „
1907. „ „	41.877 „ 32 „
1908. „ „	81.088 „ 76 „

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyancsak az ember életére, különféle módok szerint. — Az üzletredményben a biztosított tagok díjarányukban részesülnek és az 1901. évi üzletfolyósból, ugy a tűz-, mint a jégkár ellen biztosítva volt tagok 4 százalékos díjvisszatérítést kaptak. Az 1902. évi üzletfolyósból közgyűlési határozattal tartalékba helyeztetett. Az 1903. évi üzletfolyósból a jégkár ellen biztosítottak 4 százalékos díjvisszatérítést kaptak. Az 1904. és 1905. években a jégkár ellen biztosítottak 2—2 százalékos díjvisszatérítésben részesültek. Az 1906. években a jégkár ellen biztosítottak, kik 5—10 évre adják fel biztosításukat, 5 százalékos engedményben részesültek. Biztosítási ajánlatok benyújtandók közvetlenül vagy a képviselők közvetítésével. Nyomatványokkal és felvilágosítással minden irányban készséggel szolgál.

Az igazgatóság.

A világhírű és hazánkban nagy elterjedtségnek örvendő amerikai Deering-féle fűkaszalógépeket, marokrakó-aratógépeket és kéveköto-aratógépeket, valamint egészen vasból és aczélból készült szénagyűjtőgépeket

(lógereblyéket) van szerencsém a t. gazdaközönségnek akként ajánlani, hogy minden általam szállított ilyen gépnek használhatóságáért és jó munkájáért, nemkülönbön anyagának jóságáért elvállalom a felelősséget. Ajánlom egyszersmind Sack Rudolf elismert kiténő aczélekeit, kapáló- és töltőgető gépeit és más egyéb talajmívelő eszközöket és gépeket is

PROPPER SAMU

az amerikai Deering-gyár kizárólagos képviselője. Budapest, V., Váci-körut 52.

Arjegyzekekkel és elsőrendű bizonyítványokkal kívánatra készséggel szolgálok.

MAGYAR LEVELEZÉS!

MAGYAR LEVELEZÉS!

GYAPJUT

1909. évi termést és kész árut, a szokásos nyírási időben szállítva, szerződésileg a legmagasabb árban, igényelt magasságu foglaló lefizetése mellett, az uradalmon átvéve, átvételkor kifizetve, közvetlen külföldi gyárak részére vásárol

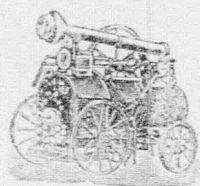
WERNER F. Wlen, III/2. Löwengasse 36. :: Telefon 2658.

FEHÉR MIKLÓS GEPGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

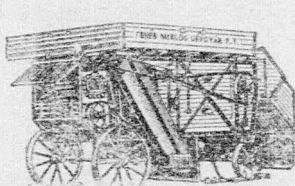
BUDAPEST, KÜLSŐ VÁCI-UT 80.

A MAGYAR KIRÁLYI ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRA GÉPEINEK ELADÁSA.

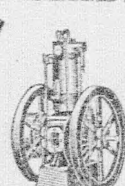
Garnitúrákra eszer-
zletek költetnek

Használt és jól
javított cséplő-
készletek.

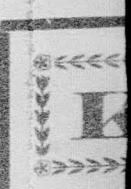
Gépjavitások és
alkatrészek mér-
sékelt árban.

B nzi blorok,
akarmányka mrák
s egyéb czelokra.

Mindennemü gazdasági gépek és eszközök. Érdeklödöknek felvilágosítás és árjegyzék ingyen.

32. SZ

Fü
és

a le
K
A

Huszor

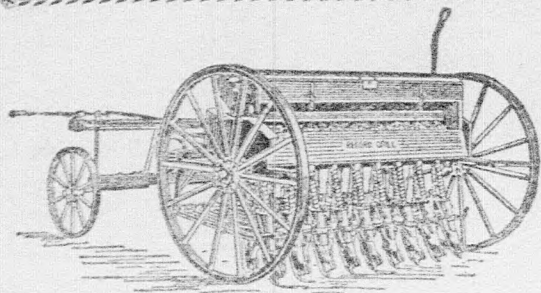
1 ny
1
1
1
3
5
8
30
100
350
3500

Huzás

1
1
1
3
5
8
10
120
4850
5000

Az
nyilvános
Bud

KI MINT VET

Losonczi gyártmány!

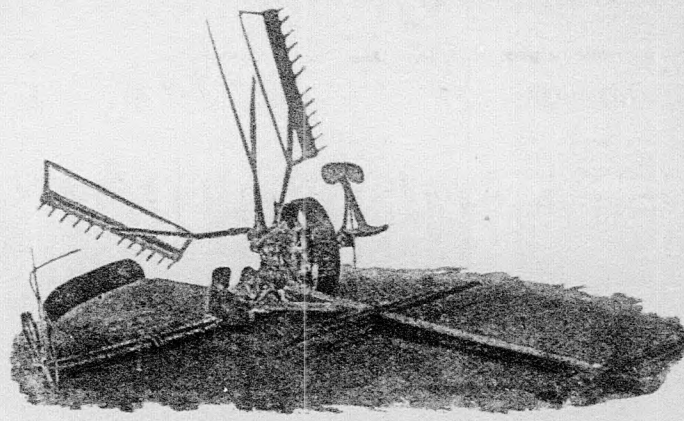
„Rekord Drill“
a legjobb párossoru vetőgép,
megbízható, pontos, tartós szerkezet.

UGY ARAT!

Fükaszáló, marokrakó és kévekötő

aratógépeink

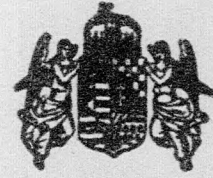
a legjobbaknak vannak elismerve.

Kivánatra szívesen küldünk árjegyzéket és költségvetést.

A Magyar Királyi Államvasutak Gépgyáranak Vezérügynöksége
Budapest, V., Váci-körút 32.

Hirdetmény.

Ezennel közzhírré tétetik, hogy miután a Magyar Királyi Pénzügminiszterium ellenőrző közegei a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték (XXIV. sorsjáték) I. osztályára szóló sorsjegyeket felülvizsgálták, azok a főárusítóknak árusítás végett kiadottak. — A Magyar Királyi Pénzügminiszterium által jóváhagyott sorsolási terv itt következik:

A Magyar Kir. Szab. Osztálysorsjáték Sorsolási Terve.

Huszonnegyedik sorsjáték.

110.000 sorsjegy, 55.000 nyeresemény.

Első osztály. Betét 12 korona.		Második osztály. Betét 20 korona.		Harmadik osztály. Betét 32 korona.		Hatodik osztály. Betét 24 korona.					
Huzás: 1909. máj. 19. és 21.		Huzás: 1909. jun. 15., 16. és 17.		Huzás: 1909. jul. 13., 14. és 15.		Huzás: 1909. szeptember 22-től október 21-ig.					
1 nyeresemény a	60000	1 nyeresemény a	70000	1 nyeresemény a	80000	Legnagyobb nyeresemény szerencsés esetben					
1	20000	1	25000	1	30000	Korona 1.000.000 (Egy millió)					
1	10000	1	10000	1	20000	1 jutalom korona	60000				
1	5000	1	5000	1	15000	1 nyeresemény a	40000				
3	2000	3	3000	3	10000	1	20000				
5	1000	5	2000	5	5000	1	10000				
8	500	8	1000	8	2000	1	8000				
30	300	20	500	10	1000	1	6000				
100	100	110	300	120	500	1	5000				
3350	40	4350	80	4850	130	2	4000				
3500 nyeresem. kor.	263000	4500 nyeresem. kor.	528000	5000 nyeresem. kor.	916500	2	3000				
Negyedik osztály. Betét 10 korona.		Ötödik osztály. Betét 32 korona.									
Huzás: 1909. aug. 10., 11. és 12.		Huzás: 1909. szept. 2., 3. és 4.									
1 nyeresemény a	90000	1 nyeresemény a	100000	A melyik ezen 500 nyeresemény közül utolsónak huzatik ki, kapja a jutalmat.							
1	30000	1	30000								
1	20000	1	20000								
1	15000	1	15000								
3	10000	3	10000								
5	5000	5	5000								
8	2000	8	2000								
10	1000	10	1000								
120	500	120	500								
4850	170	3850	200								
5000 nyeresemény korona	1.120.500	4000 nyeresemény korona	1.076.000								
1	60000	1	40000					1	20000	1	10000
1	40000	1	20000					1	10000	1	5000
1	20000	1	10000					1	5000	1	2000
1	10000	1	5000					1	2000	1	1000
1	5000	1	2000	1	1000	1	500				
1	2000	1	1000	1	500	1	200				
1	1000	1	500	1	200	1	100				
1	500	1	200	1	100	1	50				
1	200	1	100	1	50	1	20				
1	100	1	50	1	20	1	10				
1	50	1	20	1	10	1	5				
1	20	1	10	1	5	1	2				
1	10	1	5	1	2	1	1				
1	5	1	2	1	1	1	0,5				
1	2	1	1	1	0,5	1	0,2				
1	1	1	0,5	1	0,2	1	0,1				
1	0,5	1	0,2	1	0,1	1	0,05				
1	0,2	1	0,1	1	0,05	1	0,02				
1	0,1	1	0,05	1	0,02	1	0,01				
1	0,05	1	0,02	1	0,01	1	0,005				
1	0,02	1	0,01	1	0,005	1	0,002				
1	0,01	1	0,005	1	0,002	1	0,001				
1	0,005	1	0,002	1	0,001	1	0,0005				
1	0,002	1	0,001	1	0,0005	1	0,0002				
1	0,001	1	0,0005	1	0,0002	1	0,0001				
1	0,0005	1	0,0002	1	0,0001	1	0,00005				
1	0,0002	1	0,0001	1	0,00005	1	0,00002				
1	0,0001	1	0,00005	1	0,00002	1	0,00001				
1	0,00005	1	0,00002	1	0,00001	1	0,000005				
1	0,00002	1	0,00001	1	0,000005	1	0,000002				
1	0,00001	1	0,000005	1	0,000002	1	0,000001				
1	0,000005	1	0,000002	1	0,000001	1	0,0000005				
1	0,000002	1	0,000001	1	0,0000005	1	0,0000002				
1	0,000001	1	0,0000005	1	0,0000002	1	0,0000001				
1	0,0000005	1	0,0000002	1	0,0000001	1	0,00000005				
1	0,0000002	1	0,0000001	1	0,00000005	1	0,00000002				
1	0,0000001	1	0,00000005	1	0,00000002	1	0,00000001				
1	0,00000005	1	0,00000002	1	0,00000001	1	0,000000005				
1	0,00000002	1	0,00000001	1	0,000000005	1	0,000000002				
1	0,00000001	1	0,000000005	1	0,000000002	1	0,000000001				
1	0,000000005	1	0,000000002	1	0,000000001	1	0,0000000005				
1	0,000000002	1	0,000000001	1	0,0000000005	1	0,0000000002				
1	0,000000001	1	0,0000000005	1	0,0000000002	1	0,0000000001				
1	0,0000000005	1	0,0000000002	1	0,0000000001	1	0,00000000005				
1	0,0000000002	1	0,0000000001	1	0,00000000005	1	0,00000000002				
1	0,0000000001	1	0,00000000005	1	0,00000000002	1	0,00000000001				
1	0,00000000005	1	0,00000000002	1	0,00000000001	1	0,000000000005				
1	0,00000000002	1	0,00000000001	1	0,000000000005	1	0,000000000002				
1	0,00000000001	1	0,000000000005	1	0,000000000002	1	0,000000000001				
1	0,000000000005	1	0,000000000002	1	0,000000000001	1	0,0000000000005				
1	0,000000000002	1	0,000000000001	1	0,0000000000005	1	0,0000000000002				
1	0,000000000001	1	0,0000000000005	1	0,0000000000002	1	0,0000000000001				
1	0,0000000000005	1	0,0000000000002	1	0,0000000000001	1	0,00000000000005				
1	0,0000000000002	1	0,0000000000001	1	0,00000000000005	1	0,00000000000002				
1	0,0000000000001	1	0,00000000000005	1	0,00000000000002	1	0,00000000000001				
1	0,00000000000005	1	0,00000000000002	1	0,00000000000001	1	0,000000000000005				
1	0,00000000000002	1	0,00000000000001	1	0,000000000000005	1	0,000000000000002				
1	0,00000000000001	1	0,000000000000005	1	0,000000000000002	1	0,000000000000001				
1	0,000000000000005	1	0,000000000000002	1	0,000000000000001	1	0,0000000000000005				
1	0,000000000000002	1	0,000000000000001	1	0,0000000000000005	1	0,0000000000000002				
1	0,000000000000001	1	0,0000000000000005	1	0,0000000000000002	1	0,0000000000000001				
1	0,0000000000000005	1	0,0000000000000002	1	0,0000000000000001	1	0,00000000000000005				
1	0,0000000000000002	1	0,0000000000000001	1	0,00000000000000005	1	0,00000000000000002				
1	0,0000000000000001	1	0,00000000000000005	1	0,00000000000000002	1	0,00000000000000001				
1	0,00000000000000005	1	0,00000000000000002	1	0,00000000000000001	1	0,000000000000000005				
1	0,00000000000000002	1	0,00000000000000001	1	0,000000000000000005	1	0,000000000000000002				
1	0,00000000000000001	1	0,000000000000000005	1	0,000000000000000002	1	0,000000000000000001				
1	0,000000000000000005	1	0,000000000000000002	1	0,000000000000000001	1	0,0000000000000000005				
1	0,000000000000000002	1	0,000000000000000001	1	0,0000000000000000005	1	0,0000000000000000002				
1	0,000000000000000001	1	0,0000000000000000005	1	0,0000000000000000002	1	0,0000000000000000001				
1	0,0000000000000000005	1	0,0000000000000000002	1	0,0000000000000000001	1	0,00000000000000000005				
1	0,0000000000000000002	1	0,0000000000000000001	1	0,00000000000000000005	1	0,00000000000000000002				
1	0,0000000000000000001	1	0,00000000000000000005	1	0,00000000000000000002	1	0,00000000000000000001				
1	0,00000000000000000005	1	0,00000000000000000002	1	0,00000000000000000001	1	0,000000000000000000005				
1	0,00000000000000000002	1	0,00000000000000000001	1	0,000000000000000000005	1	0,000000000000000000002				
1	0,00000000000000000001	1	0,000000000000000000005	1	0,000000000000000000002	1	0,000000000000000000001				
1	0,000000000000000000005	1	0,000000000000000000002	1	0,000000000000000000001	1	0,0000000000000000000005				
1	0,000000000000000000002	1	0,000000000000000000001	1	0,0000000000000000000005	1	0,0000000000000000000002				
1	0,000000000000000000001	1	0,0000000000000000000005	1	0,0000000000000000000002	1	0,0000000000000000000001				
1	0,0000000000000000000005	1	0,0000000000000000000002	1	0,0000000000000000000001	1	0,00000000000000000000005				
1	0,0000000000000000000002	1	0,0000000000000000000001	1	0,00000000000000000000005	1	0,00000000000000000000002				
1	0,0000000000000000000001	1	0,00000000000000000000005	1	0,00000000000000000000002	1	0,00000000000000000000001				
1	0,00000000000000000000005	1	0,00000000000000000000002	1	0,00000000000000000000001	1	0,000000000000000000000005				
1	0,00000000000000000000002	1	0,00000000000000000000001	1	0,000000000000000000000005	1	0,000000000000000000000002				
1	0,00000000000000000000001	1	0,000000000000000000000005	1	0,000000000000000000000002	1	0,000000000000000000000001				
1	0,000000000000000000000005	1									

A gazdaság felozlása miatt szép tarka

tehenészet

eladó. Az állomány:

- 1 drb tenyészbika,
- 26 drb kisborjas fejős tehen,
- 5 drb előhasu 3 éves üsző,
- 7 drb 2 éves üsző,
- 9 drb 1 éves üsző.

Lajosalmi gazdaság.

Vasut, posta, távirtda, telefon: Szarvas. Sürgőnyezim: Hartenstein, Szarvas.

3431

Uj adótörvények!

Már megjelent:

A földadó-kataszter kiigazításáról és a földadó-százalék megállapításáról ... K 1.-

Nyomban a szentesítés után megjelennek:

- Adóügyi tanácsadó. Irta: Hollady Nándor. A „Köztelek Olcsó Könyvtár” kiadása ... K 1.-50
- A házadóról szóló törvény ... K 1.60
- A tőkekamat- és járadékadó ... K 1.20
- Az általános kereseti adó ... K 1.60
- A nyilvános számadásra kötelezett vállalatok kereseti adója ... K 1.20
- A jövedelemadó ... K 2.-
- A közszolgáltatások egyesített kezeléséről ... K 1.-
- A közadók kezeléséről ... K 3.-

„PÁTRIA” r.-t. gazd. szakkönyvkereskedése, Budapest, IX, Üllői-ut 25. szám.

ELSŐ MAGYAR ÜVEGGYÁR R.-T.

BUDAPEST, V., GIZELLA-TÉR 1. (Hans-palota)

(Azelőtt: Ferencz József-tér.)

Ajánl gazdaságok részére legjutányosabb árban ablakokhoz és melegágyakhoz való

üvegtáblákat

eredeti gvari ládákban. Üvegvágó gyémántok legolcsóbban kaphatók. Mézes-üvegek különféle kivitelben, fémszárral és anélkül. Kristályüveg asztali készletek.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Az OMGE. mezőgazdasági üzemi osztálya

főfeladatát tüzi ki a belterjesebb és az ediginél hasznosabb gazdálkodás előmozdítását a gyakorlati szaktanácsadás útján. Kidolgozza az okosvéri gazdasági berendezés alapjait szolgáló üzemi tervet. Elvállalja a gazdaságok állandó felügyeletét és ezek üzemének ellenőrzését. Tanácsot ad a gazdasági számviteli könyvek berendezésénél, vere esenél és azok lezárásnál. Elvállalja a gazdaság számvitelének ellenőrzését és az állandó ellenőrzését. Elvégzi a gazdaság számvitelének ellenőrzését időszakos jelentések alapján. Évi zárlatokat és jövedelméről számviteli jelentéseket készít. Tanácsot ad birtokbérbeadásnál, valamint mezőgazdasági pénzügyi kérdésekben. Gazdasági ügyekben jogi tanácsot szolgál és vitás ügyekben a választott szakbírói tisztviselőket képviseli és mindennemű mezőgazdasági érdekbeneleléseket végeztet. A bejelentett eladó és bérbeadó birtokokat törzkönyvileg nyilvántartja.

Gazdatisztákat és egyéb képzettebb gazd. személyzetet kereseket nyilvántart. Adóügyekben az OMGE. tagjainak szakvéleményeket ad, az adókonyvek alapján felülvizsgálja az adó helyes kivételét és fullfizetés esetén az összeg visszatérítését kiegészíti. Adóengedélyek ügyében utbárgatással szolgál. Hasonlóan igénybe vehetik az üzemi osztály ily irányú működését az Országos Központi Hitelszövetkezet és a Hangya fogyasztási és értékesítő szövetkezet tagjai is, ha tagságukat igazolják.

Felülvizsgáljuk a beváltott gyógytári vényeket, hogy azok a cselédtörvény rendelkezési alapján számíthatnak-e.

Nyilvántartásra bejelentett:

Eladó birtok: 197 m. hold pilisecsbai vonalon, fővárostól 39 km.-re, Dunától 10 p. Tejgazdasággal, sertésneveléssel 8 h. szőlővel, gazdasági épületekkel és lakóházzal.

200 m. hold sik fekvésű l. o. szántó, fővonal mentén fekvő város határában, megfelelő gazdasági épületekkel.

370 m. hold Sáros megyében, melyből 310 hold erdő, urilakkal és 5 hold díszkerttel, köves ut mentén.

100 kat. hold körülí l. o. bácskai föld, 15 percznyire a vasutállomástól, jó urilakkal, a Ferenccsatornától 8 percznyire, urilak és gyümölcsösök.

500 m. hold Szatmár megyében, vasutállomástól 2 km.-re, kényelmes urilakkal.

1015 kat. hold Torontálban a Tisza és vasut mentén, köves uttal, egészben avagy csakis egy körülbelül 500 holdas része, gazdasági épületekkel.

Temesvár határában, a várostól 2 kilométernyire, 211 m. h. kiterjedésű birtok, szép kertben fekvő 10 szobás lakással, istállóval. A birtok talaja kerti talaj, tejgazdaságra kiválóan alkalmas. A birtokon nagyobb összegű, igen olcsó és előnyös förlészetes kölcsön van.

280 m. hold Budapesttől fővonalon gyorssal 1 1/2 óra, vasutállomástól miután 4 km.-re, megfelelő gazdasági épületekkel, vízvezetékekkel, csinos kis parkban urilakkal, 60 m. h. erdővel, 20 h. legelővel, 90 h. erdő, a többi rész majom, udvar és ut. Vasutállomástól 3 km.-re. Teljes felszereléssel 400.000 korona.

384 hold szőlővel való, egyenes feületű, vasut közelében fekvő homokbirtok, melyből 41 hold már szőlővel beültetett, egészben vagy kisebb részletekben is eladó.

1000 m. hold Hont megyében, melyből 800 szántó, 10 rét, 80 erdő és 100 legelő, 8 hold fiatal, nemes gyümölcsös. A birtok egy részében, jó és elegendő épülettel felszerelve, tehermentes, saját kezelés alatt áll. Esetleg bérbeadó.

2438 hold, 50 hold terményműveléssel Erdélyben, saját kezelés alatt levő birtok, megfelelő számú kúttal, kőből épült épületekkel. 10 szobás kastélyval, szeszgyár és fűmítő, jó munkások, viszonyok. Ára felszerelés nélkül 500.000 K. Amortizációs teher 200.000 K. Esetleg bérbeadó.

290 hold Szilagy megyében, vasutállomástól 7 km. Fele részben szántó, fele részben legelő és kaszáló. Dohánytermelési engedéllyel. Kereskedelmi növények termesztésére és tehenszetre alkalmas. Kedvező fizetési feltételek.

200 hold, vasutállomástól 2 km. Szőlőművelésre különösen alkalmas. 2 holdas parcellákban vagy együtt az egész terület eladó.

Emeletes kastély 25 hold földdel a Balaton mellett, szép park. Ára 75.000 K.

513 m. h. Borsod megyében, vasutállomástól 6 1/2, épülő vasutól 3 km.-re. Elegendő gazdasági épületekkel és külön belsővel, melyen az urilak áll. 40 hold dohányengedéllyel. Az egész birtok prima háztervezéssel felújított.

2400 m. hold sik fekvésű dunántúli birtok, 1600 h. szántó, 350 legelő, 250 erdő, 40 kaszálóval, 2 jó elhelyezett majorban kelő gard. épületekkel. Uril. lak. 10 holdas parkban. Három vasuti vonal mentén. Ára 700.000 kor. Teher 400.000 kor., mely rajt maradhat.

101 m. hold Pest megyében, ebből 5 hold termőszőlő, 60 hold szántó, 34 hold kaszáló, 2 hold akáczerdő épületekkel.

184 hold Pest megyében, vasutállomás mellett, melyből 17 hold prima termőszőlő, 95 hold szántó, 12 hold kaszáló, 53 hold legelő, 6 hold ki nem apadó 16 urilakkal és kelő gazdasági épületekkel, kedvező fizetési feltételek mellett.

139 m. hold Pest megyében, vasutállomástól 1/2 órányira, ebből 12 hold fiatal szőlő, 2 hold kaszáló, 30 hold szántó, 95 hold feltörhető legelő anyával együtt 48.000 koronáért.

480 hold, vasutállomástól 7 km.-re, országút mentén, 7 szobás lakóházzal és elegendő gazdasági épületekkel.

980 m. hold Abauj megyében, szükséges gazdasági épületekkel, 10 szobás kastélyval, vasutállomástól 1 km.-re. Előnyös fizetési feltételek.

5000 kat. hold, melyből 4000 erdő, mely kihasználható, a többi szántó, kaszáló és legelő. Épületek két majorban elhelyezve, amely mindmennyike vasuti állomás. A birtokon van 6 vízimalom, vasbányák, vasolvastó és mészok. Minden irányban jó közves utak.

2056 m. hold három különálló részben: 1555 hold 600.000 K, 300 hold legelő és rét 1500.000 K és 194 hold mezőváros belterületén kastélyval, igen sok gazdasági épülettel. 170.000 K. A birtokrészek külön-külön is eladók.

600 m. hold Hont megyében, épülő vasut mellett, részben új épületekkel, műmalommal, szép urilakkal.

1260 m. hold, melyből 400 szántó, 40 rét, a többi vágható erdő. Vasutállomástól 7 km. Kedvező fizetési feltételek. Esetleg bérbe is kivethető.

306 m. hold Szatmár megyében, Nagykárolytól 12 km.-re, 45 hold termő szőlővel, teljes felszereléssel. Ára 183.000 K.

Birtokvétel: 400-800 m. holdas jó minőségű birtok, jó ut mentén, vasutól nem távol, családunk való tágas és egészséges lakással arnyas kerttel.

megvételre kerestetik: Kiseb birtok, szép és tágas lakóházzal, parkkal, vasutállomáshoz közel lehetőleg fővonalon.

400-1000 hold birtok, melynek nagyrésze vágható erdő.

1000 holdig cserjés fővárosi házért, egy tulnyomóan erdőből álló, Hont, Nógrád, Örmör, Heves vagy Borsod megyékben fekvő birtok.

800-1200 m. hold birtok, kelő gazdasági épületekkel felszerelve, megfelelő lakóházzal.

800-1000 holdig jó földes és épületekkel, instruktóval. A lakóház taluban vagy város közelében legyen.

500-1000 m. hold lehetőleg egy tagban, előnyben részesül sík ekvés, vasutállomás közelében.

2-300 holdig, közel a fővároshoz, mely tejgazdaságra alkalmas.

400-600 hold kastélyval, kerttel, elég és jó gazdasági épülettel. Temes, Torontál, Arad, Csongrád és Krassó megyékben.

50-100 hold, lehetőleg a főváros közelében, mely tehenészetre alkalmas.

Bérbeadó birtok: 1150 m. hold Nógrád megyében, jó gazdasági épületekkel, épülő vasut mentén, október 1-től, esetleg január 1-től 6 vagy 12 évre.

562 m. hold szántóföld, melyből 150 h. még ki nem irtott ritka cserjés, vasuti állomástól 5 km.-re.

Birtokbérlet kerestetik: 180-200 m. h., amely kereskedelmi növények termesztésére alkalmas és rajta tejgazdaság üzhető.

800-1500 h. Erdélyben, vasuthoz közel, jó urilakkal és gazdasági épületekkel, rét és legelővel.

2-3000 holdat tavaszi vagy őszi á vételre, lehetőleg a Dunán túl vagy kedvező feltételekkel másutt is, hol a tehenészet üzhető. Urilak legalább 6 szobás legyen.

1000-1500 m. hold lehetőleg sík fekvésű, előnyben részesül erdőnőküli birtok és síkfekvésű vasutállomás közelében levő.

4-500 hold vasutállomáshoz és városhoz közel, elegendő gazdasági épülettel és 5-6 szobás lakóházzal 12 évi időre.

Ezeket kivül nyilvántartjuk a VISSZAVANDORLÓK ietelepitésére alkalmas birtokokat és BÉRLŐSZÖVETKEZETEK alakításánál közbenjárunk a Magyar Gazdaszövetségnek.

Csakis közvetlenül a tulajdonosoktól fogad el bejelentéseket az OMGE. üzemosztálya.

Felhívás a gazdákhöz. Mindama fizeteli földbirtokos és haszonbérlo urakat, akiknek okleveles gazdatisztre, vagy más gazdasági alkalmazottra szükségük van, felkérjük, hogy a náluk üresedésben levő állásokról az OMGE. üzemi osztályt mielőbb értesíteni sziveskedjenek. Ugyanis ama helyzetben vagyunk, hogy kiváló minőségű állást kereső gazdatisztákat és egyéb gazdasági alkalmazottakat ajánlhatunk hozzánk forduló egyesületi tagjainknak teljesen díjmentesen.

G... VAS... X., Kö... Távirati ca...

Felhív... melyek ugy... gőzökét fel...

Részletes... árajánlat... szivesen... szolgálun...

Hajlan... fizetési felt... tonnás s...

A t. g... Egyéb... és gazdasá... és elektro... kötörök és...

GANZ ÉS TÁRSA

VASÖNTŐ- ÉS GÉPGYÁR-RÉSZVÉNYTÁRSULAT
VASUTI KOCSIGYÁRA (GŐZEKE-OSZTÁLY)

X., Kőbányai-ut 31. BUDAPESTEN X., Kőbányai-ut 31.

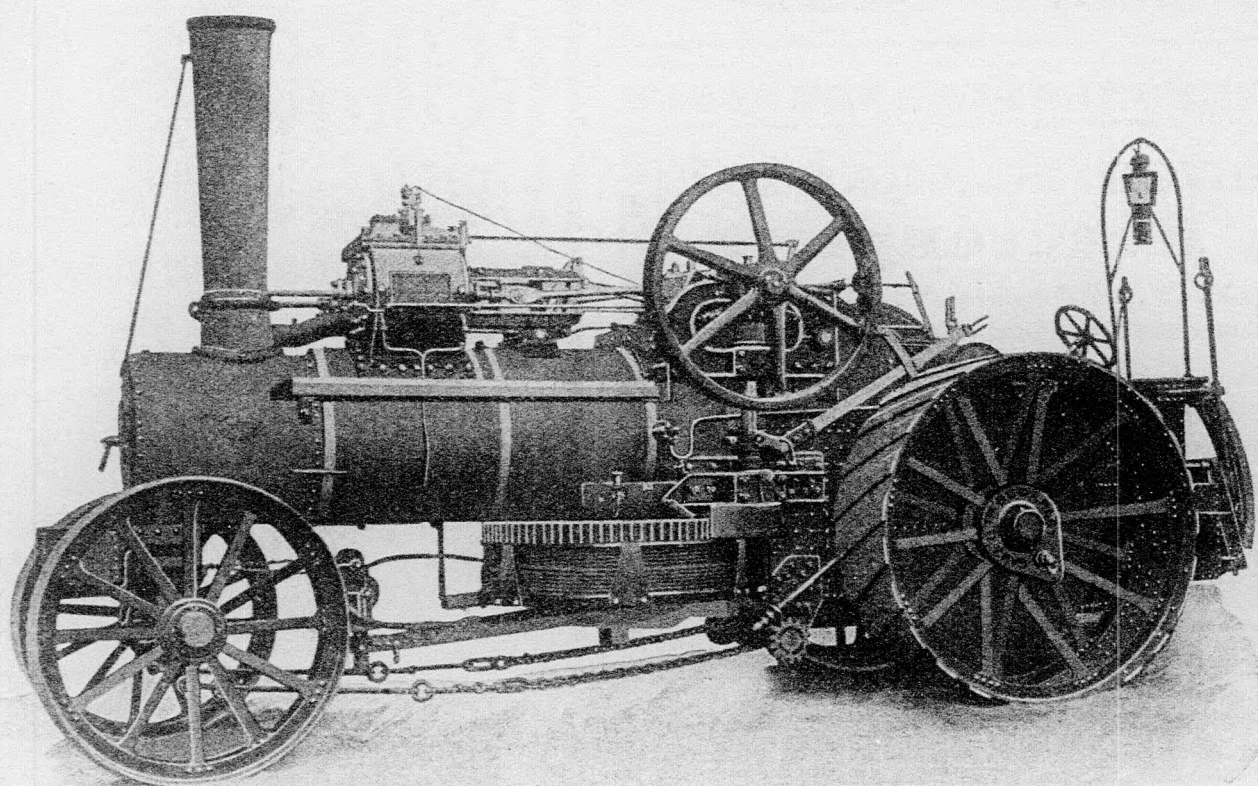
Távirati cím: „GANZCOM” BUDAPEST. TELEFONSZÁM 74-68.

Felhívjuk az érdekelt gazdaközönség b. figyelmét legújabb szerkezetű, **Kétgéprendszerű**

GŐZEKÉINKRE,

melyek ugy szerkezet, anyag, munkateljesítmény, mint tüzelőanyagfogyasztás tekintetében minden külföldi gyártmányu gőzekét felülmúlnak.

Részletes
áránlattal
szívesen
szolgálunk.

Legtökélete-
sebb acetylen
világító-
rendszer.

5271b

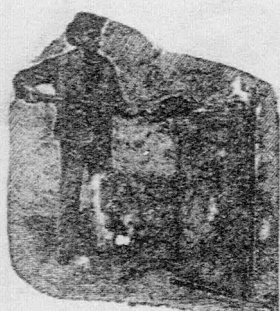
Hajlandók vagyunk igen előnyös feltételek mellett **bérszántással** kombinált eladásokat eszközölni. Legkedvezőbb fizetési feltételek mellett legmesszebbmenő jótállást vállalunk. Tisztelt vevőinknek **gőzekék szállítására épített 30 tonnás saját vasuti kocsijainkat** kölcsönképpen rendelkezésére bocsátjuk.

Tartalékrészeket állandóan raktáron tartunk.

A t. gazdaközönség figyelmét tartalékrészeink különösen jutányos áaira is felhívjuk.

Egyéb gyártmányaink: MOTOROK, stabil benzinmotorok, benzinlokomobilok cséplők hajtására; szivógázmotorok minden nagyságban 3000 lóerőig. Armentesítő szivattyu és gazdasági öntözőtelepek. Turbinák és turbínaszivattyúk. Teljes malomberendezések, elevátorok. Daruk, kézi, gőz és elektromos hajtásra. Mindennemű vasuti kocsik. Vas- és aczelöntvények. Cément- és téglagyárberendezések, kötörök és aprítógépek. Bányaemelőgépek. Közuti gőzhengerlőgépek, utimozdonyok.

Árjegyzékkel szívesen szolgálunk.

Tessék prospektust kérni!

Szenzációs találmány a mechanika terén :: **„TRIUMF“** száktartó gép. A „TRIUMF“ egy nap számost pótol, ami által a t. gazdaközönségnek nagy pénzmegtakarítást tesz lehetővé. Ára 15 kor. A „TRIUMF“ kizárólag Hellmann H. W. berlini gépgyárában készül és megrendelhető a magyarországi vezérképviselőnél: **SZABOLCSI LAJOS** ur irodájában **BUDAPEST, Erzsébet-körút 7. szám.** 698

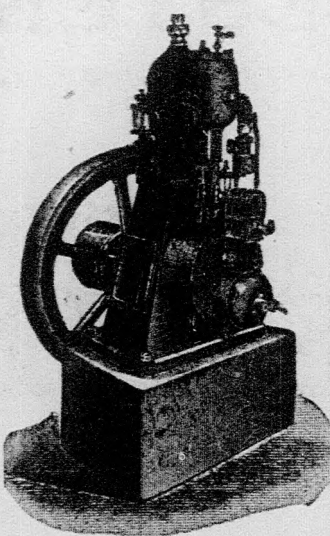
Stabil MOTOROKAT ÉS LOKOMOBILOKAT

benzin és más üzemre, mindenféle ipari gazdasági gépeket és szerszámokat szállít, ipartelepeket, gyárakat és műhelyeket teljesen berendez:

Bárkány és Tsa

okl. mérnökök műszaki irodája
Budapest, VII., Rákóczi-ut 30.
Telefon 37-35.

a K. A. KETTENBACH FRANKFURTI GÉPGYÁR kizárólagos képviselői.

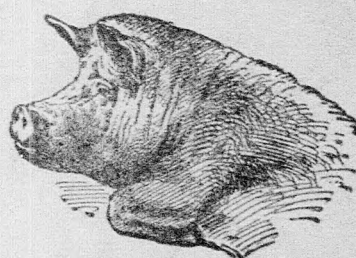
Párisi világkiállítás 1900. „GRAND PRIX“.

Kwizda-féle SERTÉSPOR

Étrendi szer a hizás elősegítésére.
Kis doboz kor. 1:20, nagy doboz kor. 2:40

Kwizda-féle SERTÉSPOR

csak a mellékelt védjeggyel valódi. — Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve. — Főraktár: **TÖRÖK JÓZSEF** gyógyszerháza, Budapest, Király-utca 12. sz. és Andrassy-ut 26. sz. III

Mesterséges csibenevelés

Irta: Kövy József.

Ara bérmentes küldéssel 55 fill., mely összeg megrendelés esetén előre beküldendő. „Patria” r-t. gazd. szak-könyvkereskedése, Budapest, IX., Üllői-ut 25. (Köztelek.)

Cséplésre és szobafűtésre

egyaránt kiválóan alkalmas és olcsó áránál fogva országsszerte méltán kedvelt elsőrendű **baglyasaljal** és **Józsefaknal tömörsenünket** ajánljuk a magyarországi gazdaközönség figyelmébe.

Északmagyarországi Egyesített Kőszénbánya és Iparvállalat Részvény-Társaság 3269
BUDAPESTEN, V. kerület, József-tér 10. szám.

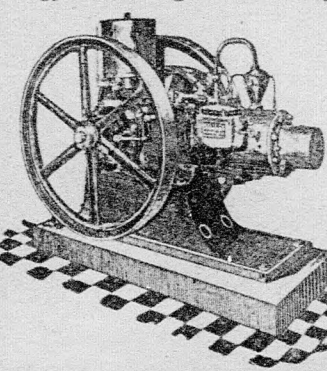
Országos Gazdasági Bank Részvénytárs.

BUDAPEST, V., Fürdő-utca 10. szám.

Előnyös árak és jutányos feltételek mellett szállít: **műtrágyákat, erőtakarmányokat, korpát, répaszeletet, olajpogácsákat, szárazmoslékot, vetőmagvakat, gépolajokat, zsákokat, ponyvákat, kőszent, meszet, fedéllemezt, kátrányokat.** Mindennemű nyersterményekre **előleget** nyújt és **váltókölcsönöket** engedélyez jutányos feltételek mellett.

CLIMAX ÉS ECLIPSE NYERSOLAJ-MOTOROK ÉS LOKOMOBILOK

Legjobb és legolcsóbb hajtóerő mezőgazdasági és ipari célokra.

Nincs robbanási veszély, se pénzügyőri ellenőrzés.

:: Elsőrangú referenciák. ::

BACHRICH ÉS TÁRSA

BUDAPEST — HAMBURG — BÉCS.

Motorgyár: Bécs, XIX/6., Helligenstaedterstrasse 83.
Mintaraktár és iroda: Budapest, V., Szabadság-tér 17. (Börzsepalota.) 304

Első magyar

gyapjúmosó és bizományi részvénytársaság

Budapest, V., Kárpát-utca 9. szám.

A gyapjúnírás közeledtével a t. cz.

juhtenyésztő gazdák és gyapjukereskedők figyelmét

gyapjúmosó gyárunkra

irányítjuk és annak igénybevételét mint a hazai gyapju **legelőnyösebb** értékesítési módját ajánljuk.

KIVITEL: Osztrák, Német, Francia-, Orosz, stb. országba.

Csomagolózsákokat használati díj nélkül kölcsönképp küldünk.

A mosott gyapju után sem raktározási, sem biztosítási díjat nem számítunk.

Nyers gyapju bizományi-osztályunk

elvállalja mindennemű zselre (szennyes) és sztatett (hátonmosott) gyapju nyers állapotban való bizományi eladását a legméréskeltebb feltételek mellett. A külföldi textilipari piacokkal fennálló kiterjedt összeköttetésünk a gyapju **legjobb** értékesítésére képesít bennünket. Kimerítő felvilágosítással és prospektussal kívánatra készséggel szolgálunk.

AZ IGAZGATÓSÁG.

Negyvenegyedik üzemév!

Különösen az ideai gyapju-üzleti viszonyok közt **legelőnyösebb** a gyapju

gyári mosatása.

Manilla

legelőnyösebb

Szegedi

mely legújabb éven 2500 r. kb. 350 m. ségét, me külföldi j.

100 kg.-

szállítjuk a mellett kb. dível szembe

Gözeke-szákok b. leg

Vés

erős csontozóanyagokból,

adatok KÖZSZALONT

PERO

SCHLOES

gyász által feltalált, fonyesen bevált rész melyet múlt évben

Schloesing

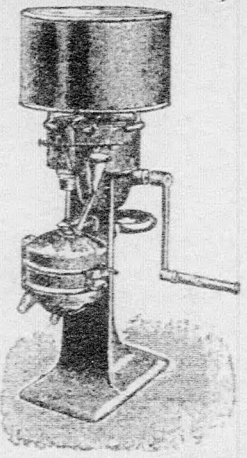
galombá, kősz, kőszben azonnal feloldód és hatékonysága

Liszttharmat, sárga védőanyag SCHLOESING SCHLOESING

SCHLOESING rész seillei gyárai mag vezérképviselő

és megbízható minden megyében. Megbízható képviselő

Ne vásároljon addig új vagy egyszer használt minden fajta zsákot, ponyvát, kölcsönzsákot, kölcsönponyvát, lópokrócot, manilla gép-kéveket, „Hungaria” kézi favéges **NAGEL ADOLF** kéveket, zsineget, spárgát **igdig** árait be nem kérte. zsák- és ponyvagár és kölcsönintézet BUDAPEST, V., Arany János-utca 10.

„Eredeti”
MÉLOTTE
főzőgépek.

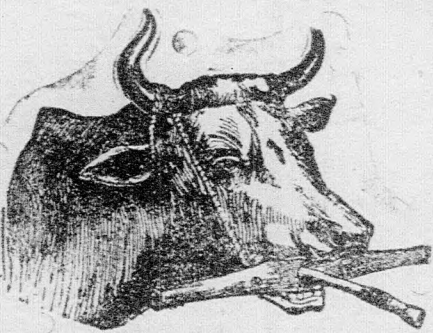
A legelősebb főzés.

Több mint 200000 db használatban.

Javítások kizárva.

Tejgazdasági, baromfi-, nyultenyésztési, állat-gazdasági arányzókkal szakosztályonként külön-külön kívánatra készséggel szolgálunk.

3455. Bárzsingcső szarvasmarhák részére.

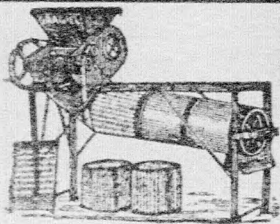

Felfúvódásnál a gázok elvezetésére, vagy megakadt tárgyak letolására, tehénbőrrel bevont, önvédarabokkal, pofafával együtt **K 10.**

3457. Bárzsingcső, borjúk vagy juhoknak Kor. 5.55

GEITNER ÉS RAUSCH főh. udvari szállítók Budapest, VI., Andrassy-ut 8/KÖZ.

GRAEPEL HUGÓ betéti társaság BUDAPEST VÁGZI-UT 40-41.
malomépítész, gép- és rostalemezgyár

Trieur- és osztályozógépek speciális kivitelben is. Árjegyzékkel és ajánlattal kívánatra ingyen és bérmentve szolgálunk.

Szabad. lemez-törekrosták minden rendszerű cséplőhöz. Minden magvesztést kizár. 20.000-nél több kifogástalan üzemen. 3419

Földhaszonbérleti hirdetés.

Gróf Wimpffen Siegfried ur ő méltósága ercsi-i uradalmához tartozó alábbi kerületek folyó évi október hó 1-től kezdődőleg megegyezés szerinti bérleti időtartamra akár külön-külön, akár egyben bérbeadók:

1. Felső-Benyő, amely áll 2383¹⁵⁶⁶/₁₆₀₀ kat. hold szántóföldből, 3³¹¹/₁₆₀₀ kat. hold kertből, 145²⁷⁰/₁₆₀₀ kat. hold legelőből és 126⁹⁵⁸/₁₆₀₀ kat. hold földadó alá nem eső területből. Összterület: 2658¹⁵⁰⁵/₁₆₀₀ kat. hold.

2. Alsó-Benyő, amely áll 2339⁸⁰⁴/₁₆₀₀ kat. hold szántóföldből, 5¹¹⁵⁶/₁₆₀₀ kat. hold kertből, 21¹²⁴⁵/₁₆₀₀ kat. hold rétből, 105¹⁰⁶⁰/₁₆₀₀ kat. hold legelőből és 81¹³¹/₁₆₀₀ kat. hold. földadó alá nem eső területből. Összterület: 2553¹¹⁹⁶/₁₆₀₀ kat. hold.

3. Sinatelepe, amely áll: 1312¹¹²⁰/₁₆₀₀ kat. hold szántóföldből, 4⁴⁹⁸/₁₆₀₀ kat. hold kertből, 317¹⁰⁴⁹/₁₆₀₀ kat. hold rétből, 122⁹⁴⁷/₁₆₀₀ kat. hold legelőből és 86⁷⁷⁰/₁₆₀₀ kat. hold földadó alá nem eső területből. Összterület: 1844⁸⁴/₁₆₀₀ kat. hold.

4. Francziskamajor, amely áll 1365¹¹²/₁₆₀₀ kat. hold szántóföldből, 4⁶⁹²/₁₆₀₀ kat. hold kertből, 14¹⁵³⁸/₁₆₀₀ kat. hold rétből, 9²⁹⁷/₁₆₀₀ kat. hold szőlőből, 27²⁷⁶/₁₆₀₀ kat. hold legelőből és 36²⁴⁹/₁₆₀₀ kat. hold földadó alá nem eső területből. Összterület: 1456¹⁵⁰⁴/₁₆₀₀ kat. hold.

Az ajánlatok legkésőbb **folyó évi május hó 31-ig** gróf Wimpffen Siegfried ur őméltósága, Ercsi, Fehér megye címre küldendők.

Közvetítők kizárva.

3433

Uradalmi jószágigazgatóság.

SZAB.
PERME
EGYSZ
SOKO
-AR
AM
GER

VÉN
(ORVOS
gazdasá

A
Beteg neve:
Kora:
Alkalmazás:
Betegség ne

Rp

Kelt:

Kanok 50
100 darabos

„Patria”
nál, Bud

COLUMBUS
SZAB. PERMETEZŐ NAGY ÁKOS TALALMÁNYA
EGYSZERŰ és TARTÓS SZERKEZET. SOKOLDALUAN HASZNÁLHATÓ.
— ÁR AJÁNLATOT SZÍVESEN KÜLD: —
A MAGYAR KIR. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁK VEZÉRÜGYNÖKSÉGE
• BUDAPEST. •
VÁCZI-KÖRUT 32

VÉNYTÖMBÖK

(orvosi recepttömbök) gazdasági cselédek részére.

MINTA.

A gazdaság részére
Beteg neve:
Kora:
Alkalmazása:
Betegség neve:

Rp.	Ára	
	Kor.	fill.

Két orvos.
Kaphatók 50 darabos tömbökben perforálva 75 fillér, 100 darabos tömbökben perforálva 1 K és a postaköltség
Megrendelhető a
"Patria" iroda' mi és nyomdai r.-t.-nál, Budapest, IX., Ullői-ut 25. sz.

Minden növénynél nagyobb termés, jobb minőség és ezáltal **nagjobb bevétel** érhető el, ha kálissal trágyázunk. Számtalan kísérlet által lett bebizonyítva, hogy a

KÁLI

mint növénytápanyag nélkülözhetetlen, hogy a trágyázás eredményteljen járjon. — Az összes gazdasági szaktekintélyek kijelentése szerint ezen növénytápanyagtól függ a termés nagysága, amely tápanyag legkisebb mennyiségben van a talajban. Mindenki tehát saját magát károsítja meg, ha csak egyoldalúan trágyáz és a

kálisókat

figyelmen kívül hagyja. A kálisók egyszerű alkalmazásáról szóló szakmunkákat, részletes eljárásra vonatkozó utalgatásokat és trágyázási eredményeket az érdeklődőknek díjtalanul bocsájt rendelkezésre a

Kálisyndikátus mezőgazdasági tájékoztató irodája
Budapest, VIII., Ullői-ut 36.

BENZINSEPIŐKÉSZLETEK
BUDAPESTI MALOMÉPÍTÉSZETI GÉPGYÁR
PODVINECZ és HEISLER
Budapest, Gyár: VI. Váci-ut 141.
ÁR JEGYZÉK INGYEN ÉS BÉRMENYVE

"RAPID" kézi műtrágyaszóró-készülék.

Ezen műtrágyaszóró-készüléket Fischl V. gazd. intéző ur szak-szerű kísérletezés után találta fel. A régi szokásos kézi szóróval szemben előnye, hogy a munkás kezét és ruháját nem támadja; a használatban lévő nagy gépekkel szemben előnye az olcsó ár, egyszerű kezelés s hogy 1 ember naponta 7-8 holdat vetőlépésben haladva, kényelmesen beszórhat. A beállítható szórókanál által az elszórandó mennyiség pontosan szabályozható.
Ára Budapesten darabonként **60 korona.**
Bővebb felvilágosítással szívesen szolgálunk. 685

Weisz Jakab
szabadkai műtrágyagyár képviselője
V., Lipót-körut 7. szám

Házfedő nádat

200-250 cm. hosszú, 50-55 cm. körmértű kékben Kéthely vasut-állomáson átadva és wagooba rakva 12 fillérért ajánlunk. Megrendelés esetén waggononkint 150 korona előleget kérünk. 3410

Csáki és Társai
palackhüvely és mennyezet nádfonatgyár
KÉTHELY (Somogy megye).

Gőzekék
a legfőbbkövetesebb rendszer szerint.
Benzinmotorok és lokomobilok.
Szivógázmotorok.
Hengerszékék és összes malomgépek.

Árjegyzékkel szívesen szolgálunk.

Ganz és Társa vasöntő és gépgyár
= részvény-társulat
udapest, X. ker., Kőbányai-ut 31. sz.

Villamos világítási és erőátviteli berendezések.
Iv lámpák, motorok, szerelési anyagok.
Villamos vasutak.

Árjegyzékkel és költségvetésekkel szívesen szolgálunk.

Ganz-féle villamossági r.-t.
Budapest, II. ker., Lövőház-utca 39.

SZIVÓGÁZMOTOROK

anthraczit-, barnaszén-, brikett-, koks-, tüzfifa stb. tüzelésre.

Porosz királyi állami érem.
Több mint **50.000** löerő üzemben.

Precziós motorok és omobilok, gáz, benzin, spiritusz stb. tüzelésre.
Cséplőgép összeépített motorral. 3254

Gasmotorenfabrik A.-G. Köln-Ehrenfeld.
Magyarországi képviselők: Kovács és Soltész mérnökök, udapest, VI., Szondy-u. 19.

UJDONSÁG! Kézzel "VICTORIA" fűrészt és szelőkészkészítőt a legújabb technológiával készítették.

Kérjen árjegyzéket.

Istálló- és raktárlakok vasrámban **sodrony-üveggel**

ELŐNYEI: törhetetlen, tűz- és betörésbiztos, csinos és olcsó!

Megrendelhető a készítőnél:

Farkas és Társa lakatosgyárában
Budapest, VI., Lehel-utca 10.

FONTOS MÉHÉSZEKNEK! Most jelent meg:

SÓTÉR KALMAN A MÉH ÉS VILÁGA

ez című könyvének gyakorlati része. Bevezetés a méhek alapos ismeretébe és sikeres tenyésztésébe. 2 vaskos kötet, számos ábrával. **Ára 24 korona.**

Megrendelhető a "PATRIA" r.-t. gazdasági szakkönyvkereskedésében, Budapest, IX., Üllői-ut 25. szám.

Lókimelő

nélkülözhetetlen fuvarosok részére, általa nagy megtakarítást érünk el lószármaknál és szerszámoknál. (3294b)

Vandó	15	20	30	50	70	métermáza.
Ára:	7.-K	8.-K	9.-K	10.-K	12.-K	párja.

PFEIFFER J., Pétervárad, Szerém m.

LEGJOBBAN BEVALT

legolcsóbb hajtóerő gazdaságok és iparosok részére

BERNHARDT-féle Petrolin-lokomobilok és motorok, felével olcsóbban dolgoznak, mint a gőzgépek és nem kell vizsgáztató gépezet, engedélymentesen felállíthatók, teljesen üzembiztos, nem csinálnak sem füstöt, sem kormot sem szagot. Szívógázberendezések 5-100 lóerőig. A jelenkor legolcsóbb hajtóerője!

G. Bernhard's Söhne motor és gépgyárától,
Wien, XII., Schönbrunnerstrasse 178/5.

Vezetékvizsgáló: RÓNAI GYULA és TÁRSA
Budapest, VII., Barossy-utca 11. 3395

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

HOMOK — ARANY

A legjobb és legolcsóbb építőanyag

a homokból, cementtel vagy mészszel készült falazótégla, tetőeserép, fal- és padlólapok, csövek stb. Dr. Gaspary rendszere szerint előállítva

Dr. Gaspary kézi- vagy erőhajtásra berendezett gépein vagy formáin a legkülönbözőbb árakban

A 262. számú ismertetési brosurá ingyen. Levelezés és nyomtatványok magyar nyelven.

Leipzigier Cementindustrie Dr. Gaspary & Co.
Markranstädt Le pzig mellett (Németország)
1102

Találmányokat szabadalmaztat és értékesít; védjegy és minta oltalmak készítője az összes államokban

Pataky Vilmos

hítes szabadalmi ügyvivő, Budapest, IV., Eskü-ut 3. sz. Saját szabadalmi irodák a külföldön: Berlin W. Leipzig-erstrasse 112. Páris, 58. rue Lafayette. Amsterdam, Keizersgrauht 209. 3200 Telefon 89-22.

Kocsigyártás

Budapesti kovács- és kocsigyártó-ipartestület védnöksége alatt álló

Kocsi Árnacsarnok Szövetkezet
Budapest, VII., Rákóczy-ut 72. sz.
Magyarország legnagyobb kocsiraktára.

Vizvezetékeket

ítatás, öntözés, lecsapolás, fürdés stb. czélokra, szélmotor, hőlégmotor, benzinmotor, járgányüzemmel, vagy önműködőleg, távolfekvő forrásokból, vagy mély kutakból létesítenek

LAKOS és SZÉKELY magánmérnökök gyár és vállalat vízvezeték és acétyélművelési berendezésekre

BUDAPEST, VII., ARÉNA-UT 64. SZÁM.

Kivánatra helyszíni felvételek, költségvetés díjtalanul. 3089/b

A legjobb KAPTÁRAK

Meister Testvérek kaptárgyárában

Bpest, VII., Dongó-u. 3-5. készülnek.

Árjegyzéket kívánatra mindenkor küld és minden szükséges felvilágosítással szívesen szolgál a

MEISTER TESTVE EK faárugyára. 3323

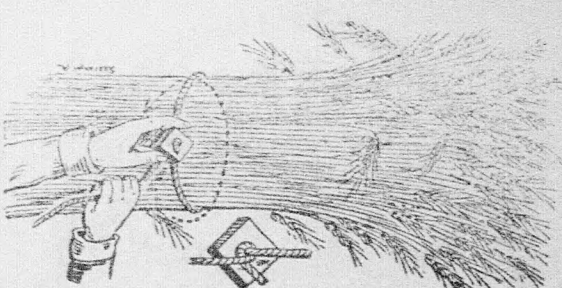
A Heller-féle "King"

gyorsmeszélő és fertőtlenítő gép, az esetmunka 20-szorosát teljesíti.

Legnagyobb megtakarítás időben, pénzben és anyagban!

A "King" kiváló gyorsmeszélő- és fertőtlenítő-gép sokoldalú használhatósága miatt egy mezőgazdaságban sem nélkülözhető. A szivattyú teljesen tömör sárgarézből készülték, javítások majdnem teljesen kizártak. "King" tömlővezetékekkel többet teljesít, mint 20 ember ecsettel és mindenféle állványozást és előmunkálatot feleslegessé tesz. Ezen gép egy nap alatt kifertőtlenít.

IG. HELLER, ÉCS, II., Praterstrasse 49. 3220a Képviselek kerestetnek.

Kéveköteleket

fácskával, végei kékre vagy vörösre festve készít és szállít elsőrendű minőségben nagyban és kicsinyben legolcsóbb árakon.

HELLE O. kötélárugyár
Pozsony, Eötvös-utca 6. 3356

Magyar királyi államvasutak. Üzletvezetőség Kolozsvárt. 12283. szám.

Versenytárgyalási hirdetés.

A magyar királyi államvasutak kolozsvári üzletvezetősége nyilvános versenyt hirdet a magyar királyi államvasutak Tóvis állomásán létesítendő új vízműhöz szükséges szivattyúk, gőzvezetők és vízvezetők szállítására és felszerelésére.

A tervek, a költségvetés, az ajánlati minta és a szerződés tervezete, valamint a munkák végrehajtásához köztölt feltételek a magyar királyi államvasutak kolozsvári üzletvezetősége vontatási osztályánál (Boosvay-ter 4., II. em. 53. ajtó sz.) a hivatalos órák alatt megtekinthetők és ugyanott az ajánlattevőnek szükséges nyomtatványok díjlanul megszerezhetők.

Az ajánlatot, valamint a hozzá tartozó mellékleteket szabályszerű okmánybélyegekkel kell ellátni, az ajánlatot és mellékleteit két tanú előttemzése mellett alá kell írni és az ajánlatot mellékleteivel pecséttel ellátott fonallal kell összefűzni.

A szabályszerűen kiállított ajánlatot és mellékleteit pecséttel lezárt sármányban borítékban kell elhelyezni és legkésőbb 1909. április hó 30-án déli 12 óráig a m. kir. államvasutak kolozsvári üzletvezetőségének titárságánál közvetlenül vagy posta útján beküldeni.

Az ajánlat borítékát következő felirattal kell ellátni: „Ajánlat a 12283/909. IV. számú versenytárgyalási hirdetésben kiírt munkákra”.

Ajánlattevő köteles bántépnéz gyanánt az általa ajánlott végösszeg 5%-át készpénzben vagy biztosítékképes értékpapirokban, hivatalzással a jelen hirdetés számára, legkésőbb az ajánlat benyújtását megelőző napon, vagyis 1909. évi április hó 29-én d. u. 1 óráig a m. kir. államvasutak kolozsvári üzletvezetőségének gyűjtőpénztárába (Boosvay-ter 4. sz. földszint) letenni.

A bántépnézről szóló letétjegy az ajánlatához nem csatolandó.

Az értékpapirokat a budapesti áru- és értéktőzsdén legutóbb jegyzett, de névértékét meg nem haladó árfolyam szerint számílják. Csak szabályszerűen kiállított, pecséttel lezárt, sármányban elhelyezett és az összes munkákra tett ajánlatokat fogunk tárgyalás alá venni.

Bántépnéz nélkül vagy elkéve benyújtott, valamint az olyan ajánlatokat, melyeket nem az előírt módon tesznek, vagy amelyből valamely melléklet hiányzik, nem vesszünk figyelembe.

A beérkezett ajánlatokat 1909. évi április hó 30-án déli 12 óráig fogjuk felbontani, amikor az ajánlattevők vagy igazolt képviselőik jelen lehetnek.

Az ajánlatok felett 1909. évi május hó 15-ig törénik döntés és ajánlattevők ajánlataikkal ezen időpontig kötelezettségben maradnak. Olyan ajánlattevők, kik a szóban forgó ipari munkákat teljesítésére törvényes képtelenséggel nem bírnak, kötelesek ajánlatukban íly ipari képtelenséggel bíró megbízottat megnevezni.

Az ajánlattevőnek, vagy megbízottjának ipari képtelenségre és a czég bejegyzésére vonatkozó adatok az ajánlatokban felmentendők és igazolandók.

Az ajánlattevők, kik a magy. kir. államvasutak kolozsvári üzletvezetőségével ezideig üzleti összeköttetésben még nem állottak, illetőleg előtte ismeretlenek, tartoznak szállítóképességüket és megbízhatóságukat azon kereskedelmi és iparkamara bizonylatával igazolni, amelyhez vállalatuk telepe szerint tartoznak.

Alóírott üzletvezetőség fenntartja magának azt a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok között az ajánlati árakra való tekintet nélkül szabadon válasszathasson.

Kolozsvár, 1909. évi április hó. Az üzletvezetőség.
(Utánnyomást nem díjazunk.)

A „KÖZTELEK OLCSÓ KÖNYVTÁRA” 4. füzet:

A GABONAFÉLÉK TERMESZTÉSE.

19 képpel. Irta: GRABNER EMIL

már megjelent és szétküldetett az előzetőknek. — Külön megrendelve a füzet bérmentes küldéssel 60 fillérbe kerül. Legérdekesebb ezen összefoglaló levélbölvegekben a megrendeléshez mellékelni.

Megrendelhető a "Patria" r.-t. gazd. szakkönyvkereskedésében, Budapest, IX., Üllői-ut 25.

FOGA

gazdászok árka

DALMA

Váczi-körut

Saját mag

tülev

lomb

kocsán

tölgy

valamint

gazd

Saját tele

tü- és

gyümölc

ket, so

FAR

magyar mag

Z

Alkalmi v

drab dísz

20.000 darab

Egy 25 ló

egy lokomob

csépl

csépl

gyártó any.

Azonkívül

berer

kiváló szép

kiásva 100 da

Kis-

FOGAK 4 koronától szájpádlás nélkül. Gyökéreltávolítás felesleges. Aranykoronák és hidak. **Vidékiek 24 óra alatt kielégíttetnek.** Földmivelők és gazdászok árkedvezményben részesülnek.

DALMA REZSŐ FOGASZATI MŰTERME
Váci-körút 4. 3415 Fogad egész nap.

Saját magpergetőjében termelt, legnagyobb csiraképeségű **tülevelű magvakat,** kitűnő minőségű **lombfa-magvakat,** kocsányos és kocsánytalan **tölgy-magvakot, fűmagvakat,** valamint **répa-, here- és egyéb gazdasági magvakat.** Saját telepein nevelt, kitűnően fejlődött, erdősítési célra alkalmas **tü- és lomblevelű csemetéket, gyümölcsfákat** (válogatott fajokban), **diszfenyőket, sorsfákat, élőszövény-csemetéket** ajánl.

FARAGÓ BÉLA
cs. és kir. udvari szállító magyar magpergető gyára, erdészeti csemetetelepe
:: **ZALAEGRSZEG.** ::
Alkalmi vétel több millió tölgycsemete 20-150 cm. magasságban, 50.000 darab diszborok 1 1/2-3 méter magasságban, 20.000 darab diszfenyő 1/2-3 méter magasságban.
3144

Gazdák, védjétek állataitokat

osonttörékenységtől és osontlágulástól, mely a szárazság következtében az állatállományt fenyegeti.

Barthei takarmánymészének

idejekorán való adagolása által, égetve vagy praecipitálva, 38-42% foszfor-savtaralommal.

Naponta néhány deka elegendő ezen bajok megszüntetésére. Kioktatás ingyen. Árak olcsók. 3191

Mich. Barthei & Co, Wien, X/1, Siccardburggasse 44.

A legjobb
felnevelő takarmány
FATTINGER husreos-tos takarmánya.

Gyors fejlődés!

50 kg ára 23 kor. ab gyár, 5 kg. 3 kor. 20 fill. bérmentve. — Kérjen árjegyzéket

POLSTERER H. özégtől

(FATTINGER szabadalmazott kutyalepényének és három-műtakarmányának gyára) BECS-ÚJHELY.

300-nál több első díj. Alapított 1893-ban.
3244

Tejgazdaságok!

„Hermetika” főmítő szalagokat, legjobb és legolcsóbb főmítő szer tejszállító kamrák, ugyiszinté vaj és sajt csomagolására, szállít: Weinberger Arthur papírgyári raktára Gőding.

KRASA RUDOLF

WIEN, VII., Kirchengasse 29.

Kérje az 1. számú kimerítő prospektust. (Az 1. szám megnevezése feltétlenül szükséges.)

Nincs többé bűz!

A Bonodor folyadék a legbűzősebb arnyékszek szagát hosszabb időre rögtön eltávolítja. **Elegysulyu 5 kg. csomag bérmentve 7.50 K.** (Elegendő egy évre.) 1 kg. próbacsomag **2.50 K. csomagolással, szállítás nélkül.**

A Bonodor por vízeldek azonnali szagtalanítására kitűnő szer. 5 kilós postacsomag bérmentve 7 K., 1 kilós próbacsomag 2 K. csomagolással, szállítás nélkül. Szétküldés készpénzért vagy utánvétellel. Számos elismerőlevél.

Vezérképviselő: 3324

FODOR FERENCZ

Budapest, VIII., Kisfaludy-utca 40/H.

Eladó gépek.

Egy db 25 lóerős, egy lokomobilis **gőzeke** altalajfuróval, kifogástalan állapotban. Egy darab tíz lóerős 1906-os vaselevátorral, alig használt állapotban, továbbá két nyolcz lóerős használt, de teljesen jó állapotban, mind a három magyar államvasúti gyártmány.

cséplőgarnitúra Azonkívül

cséplőgarnitúra **örölő- és darálómalom-**

berendezés. :: Továbbá **luczfenyők:**

kiváló szép növésű iskolázott luczfenyők, 180-220 cm. magasak, földtömbbel kiasva 100 darab ára nyolczvan korona, 1000 darab ára hétszáz korona. Csomagolás és vasútra szállítás darabonként husz fillér.

Kis-szántói intézőség,

u. p. Bors, Bihar megye. 3372

UJDONSÁG!

ifj. Kállay András
összeállításában egy

GAZDASÁGI ZSEBKÖNYV

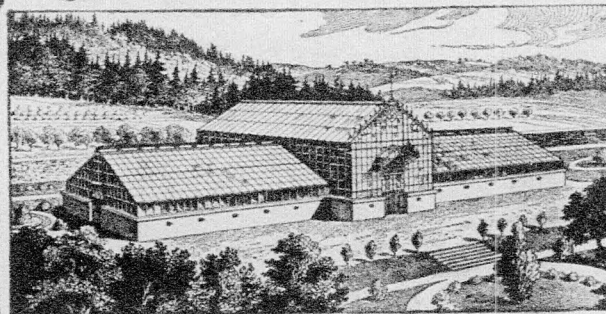
jelent meg 1909. évre, amely az összes használatban lévő számíteli könyvek kivonatát összefoglalva tartalmazza. Terjedelménél és könnyű áttekinthetőségénél fogva egy gazdaság állásának mindenkor hű képét mutatja.

Az összes gazdaságra vonatkozó feljegyzéseket minden gazda magánál hordhatja.

Ára csinos hajlítható szattyanbőr-kötésben, naptárrészszel, 240 oldal terjedelemben 6 K.

Megrendelhető a „PATRIA” részv. társaság gazdasági szakkönyvkereskedésében, Budapest, IX. ker., Üllői-ut 25. szám. (Köztelek.)

Melhorn Oszkár R. Schweinsburg.

Kogler és Rosznér

Bárminemű felvilágosítással, tervrajzokkal és költségtervezetekkel készséggel szolgálunk. Meghívásra szakmérnökeink bármikor megjelenhetnek. Szíveskedjen megkeresni.
3286

Legelső különleges

gyár: Pálmaházak, leg- és hűtőházak és bármely növényházak építésére, központi fűtésre berendezésére legújabb szerkezetben és kiváló díszes kivitelben.

Magyarországi vezérképviselő:

Általános üzem- és ipari gépgyár

Budapest, V., Váci-ut 26 sz.

Eladásra kerül nagy mennyiségben **Ripária Portális és Rupestris Monticola** alanyvessző

ugyszintén ily alanyokon készült **első osztályu gyökerez fásoltvány** a legkitűnőbb **bor- és csemegezőlő** fajokban. Továbbá eladunk többféle fajban egyéves **gyökerez hazai szőlővesszőt.** — Nagy készlet **gyümölcsfa-csemetékből és diszoserjékből.** — Megkeresések közvetlen hozzánk intézendők:

Badacsony-Szentgyörgyhegyi szőlőoltványtelep, Tapolca. (Balaton-vidék.)

3400

Gróf Teleki Arvéd

drassói uradalomban, posta Koneza, kaphatók:
Magyar igasökrök
Bikák
Tehenek, üszök
Polandkina sertések
Fehér raczka tenyész-juhok, kosok
Luczernamag
Ezüstfehér lófogó
Prairie lófogó
Putyl koránérő
Lámpanelküli csibe-keltető-gépek

Valódi bonyhádi friss fejős, hasas tehenet és mindenféle tenyészállatot

szállítok a legjutányosabb árban, a legjobb minőségben és bármily mennyiségben: a tejhozamra nézve garanciát vállalok és a legszolidabb kiszolgálást biztosítom. — Istállómban állatok állandóan kaphatók.

Hoffmann Dávid
 Pusztá-Szentgyörgyi bérő
 Bonyhád, Tolna megye.

Kiválóan csontos nemes és főfejlődésű Bonyhád-Simmenthali

keresztelésből eredő 1½-2 éves **tenyész-bikák**

eladók. Fedeztetés kipróbálva. **Yorkshire tenyészet.** Pusztá-Ferua, posta Csákvár. 3173. Az intéző.

Elsőrendű erdélyi magyarfajú jármosökrök, ugyszintén 1 éves magyarfajú

erdélyi ökörborjúk

minden időben nagy választékban kaphatók
ALEXA MIKLOS-nál Szamosujvárt
 Szolnok-Doboka megye. 3221

Elsőrendű eredeti bonyhádi teheneket hasasokat, borjasokat és tenyész-bikákat bármely időben, bármely mennyiségben kuláns áron szállít: 3146

KLINGER MÓR tenyész- és haszonállat-kereskedő Kispeszt. Lakás és istállók: Kispeszt Kölcsei-utca 5. sz. Levél- és sürgönyczim ugyanaz. Telefon, Kispeszt 35. Szállat házában.

Általánosan elismert legelsőrendű **jármos magyar-fajú erdélyi-ökrök, 1 és 2 éves ökor-borjak és beállítani való tarka-ökrök** egész éven át a legnagyobb választékban és jutányos áron kaphatók:

Papp Testvéreknél Szamosujvár (Szolnok-Doboka m.) 3309

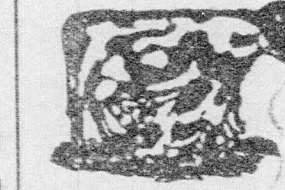

igen szép, válogatott vöröstarka szimmenthali jellegű 1-2-3 éves

növendék-ökor és üszöborjakat ugyszintén legprimább lekölti való és

jármosökreit legjutányosabb áron ajánlanak:

Klein Testvérek kereskedők **Czellődmölök.** Megrendelések egyösség szerint bármikor is elfogadhatnak. 882

Legelsőrendű **eredeti bonyhádi teheneket**, friss borjasokat, hasasokat s **tenyész-bikákat** bármely időben, bármely mennyiségben coulansul és legelőcsébb áron szállít:

Fenyves Flaschner Sándor tehenkereskedő. Levél- és sürgönyczim: Budapest, VII., Bethlen-u. 29. Telefon 104-87. Istállók: Kispeszt, Üllői-ut. 24. Telefon „Kispeszt 16.”

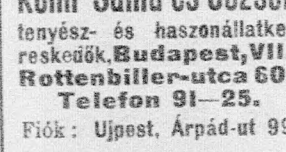
Erdélyi Kereskedelmi Társaság

Fodor és Társai megbízásokat elfogadnak **jármos ökrök, tinók,** sertések, juhok, lovak és egyéb tenyész- vagy használati állatok beszerzésére és azokat felelőség mellett gyorsan és jutányosan direkt forrásból közvetítik. **Czím: Erdélyi Kereskedelmi Társaság Kolozsvár, Szent-egyház-utca 2-ik szám.** Telefon 311. 424

Legelsőrendű eredeti bonyhádi teheneket hasasokat vagy borjasokat és **tenyész-bikákat** bármely időben, bármely mennyiségben coulansul és legelőcsébb áron szállít:

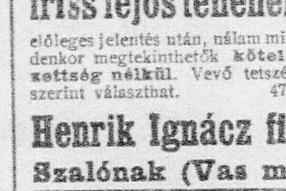
Kohn Samu és József tenyész- és haszonállatkereskedők. **Budapest, VII. Rottenbiller-utca 60.** Telefon 91-25. Fiók: Ujpest, Árpád-ut 99

Vöröstarka tinó és üsző teljes prima, 1-2, esetleg 3 éves, nálam minden mennyiségben kapható olcsó áron. Későbbi ugyszintén jármos és beállított ökrök szállítására vállalkozom.

Kittinő friss fejős tehenek előleges jelentés után, nálam mindenkor megtekintetők köztisztaság nélkül. Vevő tetszése szerint választhat. 4735

Henrik Ignác fia Szalónak (Vas m.)

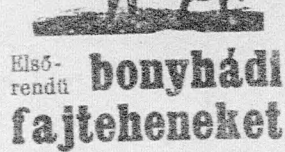
Elsőrendű eredeti bonyhádi teheneket hasasokat vagy borjasokat bármely időben, bármely mennyiségben coulansul áron szállít

BAUER MÓR tenyész és haszonállatkereskedő. **BUDAPEST. Iroda VI., Isőerdősor-utca 1. Istálló Ujpest, Károlyi-u. 11. Telefon 93-35.**

50 db bonyhád-simmenthali 3 éves, befolytatott üsző eladó. Cím: Öreg-ilmai gazdaság, u. p. Mezőlak, Veszprém megye. 1013

Hizlalásra való és mindenféle fajta **jármos ökröket,** valamint szép 1-3 éves **vöröstarka növendék ökörborjakat** bármely mennyiségben és szerződéses szállítás mellett eladára ajánlanak 3205

Récsey és Dukász szarvasmarha-kereskedők **HAGYKANIZSA.**

Elsőrendű bonyhádi fajteheneket lefejés és tenyésztésre, az átlagos tejlésért garanciát vállalva, továbbá vöröstarka **ökor- és üszöborjukat** 1-2-3 éves korban, hizlalásra vagy járomba való **tarka ökröket** a legjutányosabb árban, egyösség szerint bármely mennyiségben szállít

Baneth Adolf Bonyhád, Tolna m.

Vegyesek

Jó legelőre, vagy több évi dró veretarka tehenet s üszőt szeretnék megbízható helyre adni május elejétől. Hajdu Aladár. Geszt, Biharmegye. 848

Jó nyári legelő Felső-Borsod-ban 200 dró szarvasmarhára az idei nyárra kiadó. Bővebbet Bácskai Albert tulajdonosnál Budapesten, Alkotmány-utca 18. 1024

Zsigmond Károly kocsigyártó Bpest, IX., Imre-utca 3.

Kívánatra árjegyzéket küld. **Használt kocsikat becserél.**

Eladás

Alkalmi zongoravétel. Bessenorfer, Schwegeloffer Kara-Wirtl kiváló mesterek gyártmányul 200 forinttól feljebb. Pianinók 160 forint, új zongora vagy pianó 250 firtól feljebb, minden árban. Zongora-, oximbalomhangolások helyben és vidéken szakavatott munkások által gyorsan és olcsón eszközöltetnek **REMENYI MIHÁLY** a Magy. Kir. Zeneakadémia szállítója, **BUDAPEST, VI. Király-utca 53. sz.** 1139

Eladó cseplőgarnitúra elevátorral, kittinő korban legújabb rendszerű 5 éves Hoffherr és Schrantz gyártmány. Kazán 7 névleges lóerős, 7 légkörnyomásra szerkesztve, a cseplő erős nyolczas 4¼ láb széles, 600 m. dobátméréssel Tulajdonos: Grünwald Miksa Sopron-Irákán. 1001

Óriási tökmag, melyet bárkinek börtémésnél és tartóságánál fogva akár sertések, akár tejelő marhák számára mint kitűnő takarmányt a legmelegebben ajánlhatok. Vetés ideje aprilis végével, május elejével történik. Ára kilonként 3 korona. Bejczy Ödönné Dömötör, Vas megye. 979

Szép világszemű aranka mentességért szavatolt luczernamag eladó miniszáknét: 65 frtért. Gyapárosi gazdaság, u. p. Mező-Peterd, Biharm. 957

Vadászpuskák beszerzésére ritka kedvező alkalmi vétel, részben árverésből, részben örökségből és más alkalmi vételből eredő jó és finom puskák igen olcsón eladók. Köztük finom készítményű Károlyi és János-örökös (tölténykivétel) Hammerles, express puskák Drillingek, két Kirner és Springer-féle, egy Brownig ugyanilyen pisztoly, több jó revolver és vadászpuskák potom olcsón egyenként is eladók. Ugyanitt régi perzsaszonyegok Göze, Zselics, Veitgárd és más anasztignatos jó fényképezőgépek és prizmas tárcsék olcsón Radonál, Budapest, Egyetem tér 5. (nem Egyetem-utca). Jóbb vadászpuskát veszek, eladók és becserélek. 873

Eladó birók 116 hold 1200 □-öl eladó Biharban: országot mellett, vasúthoz közel, fele szántó, fele legelő, ára holdankint 500 korona, azonnal vagy összettel átvehető. Bővebbet Möriz Pál Esztár, u. p. Pocsaj. 1003

Akácza-csemete Mauthner-magból, 2 éves, szép, egészséges minőség 12,000 dró eladó, ezre 10 korona, ingyen csomagolás, Ujszászi vasúthoz szállítva. Gróf Desseffy uradalomnál Ujszász. 1004

40 hold 3-ik éves szőlő, 10 hold gyümölcsös, 30 hold parlag, hihetetlen árt eladó. Teher 14,000 korona. Átvehető Löwy Gyula, Gyöngyös.

Mesterséges fázanosok létesítésére kiválóan alkalmas mongol fázán tenyésztojásokra, darabonként 80 fillérrel előjegyzéseket elfogad. Uradalmi erdészeti hivatal Galgóc. 1005

Eladó kézzel válogatott és az óvári kortán állomás által a napokban 80% egészségesnek (20% level fodrosodásra gyanus) taált Topáz fajta vetőburgonya ab szombathelyi állomás 100 kg.-kint 8 korona árban. Bérzsdaság Lukácskőháza, posta Nagy-Csömöte. 1007

Egy elsőrendű gyártmányú, kevéssé használt, jó állapotban lévő, 10 lóerjű gőzmozgony megvételre keresték. Ajánlatok Schwarez Ignác Budapest, V., Nagykorona-u. 7. sz. címre küldendők. 1011

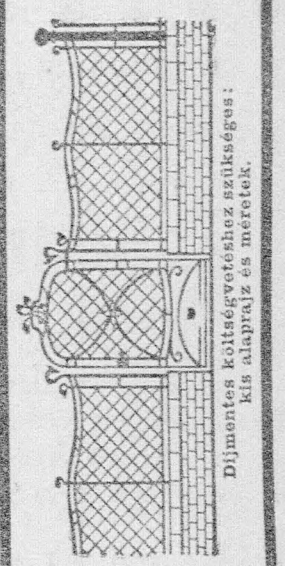
Eladó 130 méter. napraforgó és tökmag olajpogácsa, bővebb felvilágosítást ad Papp Gyula Dész. 1051

Szarvasmarhafaggyu, olvasztás után nyert, kisajtoit töpörtöt, mint kittinó erotakarmányt ajánlunk. Megrendelések azonnal elintéztetnek. Magyar Zsir-művek Részvénytársaság, Nagyvárad. 1053

Eladó cseplőkészletek. Magyar államvasuti gépgyárban készült 1292. számú lokomobil, 1628. c. számú cseplő, mely készlet magánjáró, ugyszintén a Clayton & Shuttleworth gyárban készült 1351. számú lokomobil, 3174. számú cseplőszekrény, és vontató készlet s egy allg használt Osborne kévető aratógép eladók. Ertekezheni Károlyi József és Társa cégénél szentes. 1002

Eladó lokomobil és cseplőgépek. 1 darab 4 HP cseplőgarnitúra kazalozóval Shuttleworth-Hoffherr, 2 db 10 HP lokomobil, 2 db 5¼ cseplőgép Máv.-Forster. A gépek egyrésze teljesen kijavítva, rögtön üzemképes, másrésze, javítás nélkül olcsón eladó. Illyés Károly Miskolcz, Zsolnai kapu 17. 1012

Akácza-csemete 4 éves magtett, kiültetésre alkalmas, 2 méter magas, 3 cm. erős, ezenkint 100 korona árban kapható azonnall szállításra Csomagolás s vasutszállítás díjmentes ab Nagymánya vasutállomás. Megrendelés esetén az üszegnek fele előre beküldendő. Rudnyánszky János barsfási földbírtkos, Barsm. 934

Díjmentes kötszégvetéshez szükséges: kis alaprajz és méretek.

összes fajtái, ugymint: közönséges gépfonat, többszörösvart, „Hungaria”-fonat, tuskés- és sima huzal, nemkülönben kovacsolt-vas-keretes díszes sodronykerítések. Egyéb cikkek: Gabona-tisztító rostalapok, horemagtisztító rostak, cseplőgépekbe való osztályozóhengerek, áthányórostak, sodronykötélek stb. legelőcsébbben vásárolhatók

STADLER MIHÁLY 1872. évben alapított sodronyvető-, fonat-, szitaárú- és kerítésgyáratban.

Arégyzék-kivárásggal közölje színhelyét!

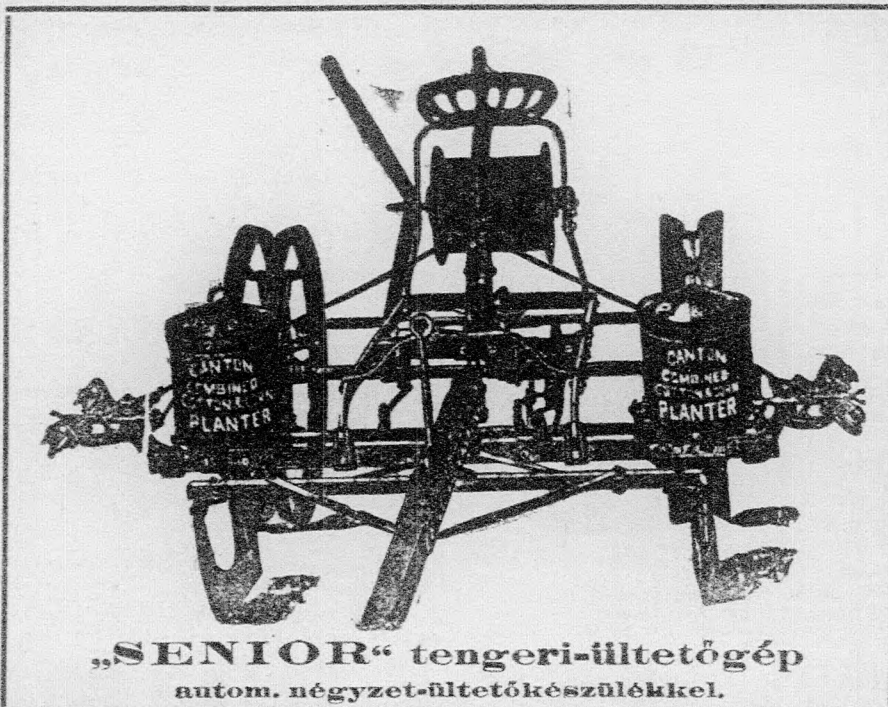
TENGERI ültetése NÉGYZETBEN

„Senior“

automatikusan 25—28—32 angol hüvelykben négyzetben ültet, kívánság szerint 2—4 szemet fészkenként.

„Senior“

megkivánt mélységben egyformán ültet, minden fészket betakar, minden fészeksort két oldalt meghengerel.

„SENIOR“ tengeri-ültetőgép autom. négyzet-ültetőkészülékkel.

„Senior“

munkaképessége sorköz és táblahossz szerint, napi 7—10 magyar hold egy pár könnyű lóval és egy kocssal.

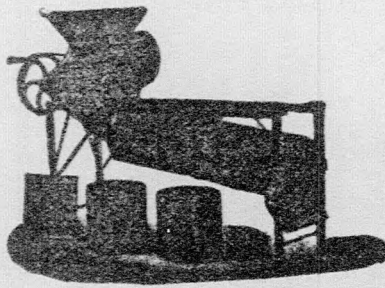
„Senior“

magyar gazdaságokban 1907—08 évben körülbelül 400 példányban kitűnő eredménnyel dolgozott.

Mc CORMICK Harvesting Machine Comp. Chicago, U. S. A.

Magyarországi igazgatóság és főraktár:

BUDAPEST, V., Alkotmány-utca 12. sz.

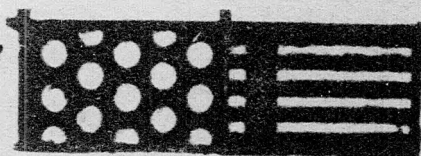

Stahel és Lenner

Trieur- és lemezlyukasztó-gyár

Budapest, V., Katona özséf-u 8.

Ajánljuk TRIEURJEINKET és OSZTÁLYOZÓ GÉPEINKET gabona és hüvelyesek tisztítására és osztályozására

TÖREKROSTÁK és minden fajta LEMEZROSTA gőzcséplő gépek számára.

VILÁGREKORD!

A világon a legelső szabadalmazott

VILÁGREKORD!

FORRÓGŐZEKE

300 fokot meghaladó gőztulhevitéssel.

Évek óta bevált Schmidt Vilmos mérnök doktor szabadalmazott füstcső-tulhevitőjével. Gőzekékre egyedül jogosított gyártója KEMNA J. gőzekegyára.

Egyetlen gőztulhevitő, melyről a gőzekegyártásban egyszerűségénél és szilidságánál fogva — a gép súlyának emelkedése nélkül — egyáltalán szó lehet.

50%-kal nagyobb munkateljesítés, 30% szén- és 40% vizmegtakarítás mellett.

3400-nál több dr. Schmidt-féle szabadalmazott gőztulhevitő van üzemben vasúti mozdonyokon.

Kéteprendezer, sodronykötélátvitel. Ugy nedves, mint egészen száraz esztendőkből egyedül biztos munkateljesítés.

Szakprofesszorok által szántóföldeken végzett kísérletek eredményéről értesítéssel, klimerítő felvilágosítással, prospektusokkal és költségvetéssel érdeklődőknek díjmentesen,

készséggel szolgál **KEMNA J. gőzekegyára magyarországi igazgatósága**

Interurbán-telefon 91—21.

Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 8.

Sürgőnyczim: Kemna Budapest.

Hirdetésár 25 sz... minden szó 4 fill... den szó 8 fill... A legkisebb h...

Betöltés birtokos... KIS...

Földbirtokosok

Díjmentes állás... A Magyar Gazd... Erdőtisztok Orsz... sülete (Budapest... 25. sz.) felhívja a l... bérlo... figyelem... állást közvetítő... hol gaz datiztek a l... állásokra elő van... Az állasközvetítés... díjmentes — e... esetén az egye... gátosaga a bot... lássa megfelelő... tet ajánl s a tu... az illofok bitou... solatát és eddi... sükre vonatkoz... meghűl. Tisztelettel felk... birtokos és be... hogy gazdatiszti... töltes esetén al... sület állasközve... lyát igénybe vo... kodjenek. A M. Gazdatisztek... Országos Egyesít...

Betöltend

Kulcsárnő keres... havi fizetéssel és to... Kik ilyen alkalm... hosszabb ideig meg... jék fenékpelell... ványamolgatással... Istvánné Ömeltősi... Irsa, Pestmegye.

Okl. erdész ke... Szentgyendeki urad... nok-Doboka várme... nyelv bírása okvet... évi javadalmarás... járandóságokkal... rona. Bizonyítva... relt kérvények... Nagyjános-utca 24.

A Kereki intéz... tében (posta... Somogy m.) a... vadóri állás szon... Évi fizetés 200 kor... 2160 liter gabonaf... □-öl tengeriföld, l... szabad lakás és tűz... korlattal bír s jól... zátukat a fentl... de csakis bizonyítv... ban, melyek vissza...

Kulcsár kereste... neki ga... lehetőleg május els... lépésed Bizonyítv... kal és Földi elelelt... pályázatok Schwarz... pest, V., Nagykoro... küldendők.

Kertes... nős, jó... szerény igényű, n... tetik, ki hosszabb... ségben már működ... vát nyelvet bírja... nyitvány-másolatok... melyek vissza nem...

Georgshofi bér... szerény igényű, n... tetik, ki hosszabb... ségben már működ... vát nyelvet bírja... nyitvány-másolatok... melyek vissza nem...

Szeszfőzőt ke... gomon levő szesz... korona évi fizeté... belépeze. Irásbeli... nyitvány-másolat... ner József Nagy... Budapest.

Gröfi uradalom... évi gyökortul... cziákkal rendelke... akadémiát végzett... ki az erdészeti sa... vadás... teendői... nösen nagyobb va... dezésében, vadter... gavadás... pusztítás... jártassággal bír... másolatokkal ellá... ványok, melyek v... nek Guiden Rich... Krisztina-körut 13... zendők.

KIS HIRDETÉSEK

Hirdetési ár 25 szög 1 korona, ezen felül minden szó 4 fillér, kövér betűkkel minden szó 8 fillér beiktatásunként. A legkisebb hirdetési díj 1 korona.

Hirdetési ár 25 szög 1 korona, ezen felül minden szó 4 fillér, kövér betűkkel minden szó 8 fillér beiktatásunként. A legkisebb hirdetési díj 1 korona.

Betöltendő állásokra vonatkozó hirdetéseket csakis a munkaadó birtokos vagy bérlet címénél közzélünk. Kis HIRDETÉSEK ELŐRE FIZETENDŐK.

Csak oly levelekre válaszolunk, melyekkel válasza szükséges levélbélyeget vagy levelezőlapot küldenek.

Földbirtokosok figyelmébe!

Díjmentes állásközvetítés!

A Magyar Gazdatisztek és Erdőgazdák Országos Egyesülete (Budapest, IX., Üllői-ut 25. sz.) felhívja a t. birtokos és bérlet urak figyelmét

állást közvetítő osztályára, hol gazdatisztek a legkülönbözőbb állásokra elő vannak jegyezve.

Az állásközvetítés teljesen díjmentes — Megkeresés esetén az egyesület igazgatóságára a betöltendő állásra megfelelő gazdatisztek ajánl s a tulajdonosnak az illetők bizonyítvány-másolatát és eddigi működésükre vonatkozó adatokat megküldi.

Tisztelettel felkérjük a t. birtokos és bérlet urakat, hogy gazdatiszti állások betöltése esetén alulírott egyesület állásközvetítő osztályát igénybe venni sziveskedjenek.

A Magyar Gazdatisztek és Erdőgazdák Országos Egyesülete elnöksége.

Betöltendő állás

Kulcsárnó kerestetik azonnali belépésre, 40 koronára havin fizetéssel és teljes ellátással. Kik ilyen alkalmában más hosszabb ideig működtek, küldjék fényképpel ellátott bizonyítvány-másolatokkal Orf. Szapáry Istvánné Üzemeltetőnek, Alberti-utca, Pestmegye. 991

Okl. erdősz kerestetik gróf Koronás Károly Szentbenedeki uradalmában Szolnok-Doboka vármegyében. Román nyelv bírása okvetlen szükséges, évi javadalmas 1800 K készpénzben, közfűből 1100 K értékű terményekben, szabad lakás és tüés. Ot szolgálati út után nyugdíjképeség. Folyamodványok másolatban, melyek vissza küldetnek. Fent nevezett urad. főosztályigazgatóhoz, n. p. Csallóköz-Csöbörők, Pozsony megye intézendők. 1073

A Kerek Intézőség erdőszében (posta Köröshegy, Somogy m.) az erdő- és vadászati állás azonnali betöltendő. Évi fizetés 200 korona és löpész-2160 liter gabonaféltmény, 2200 -öl tengeriföld, 1 db tehentartás, szabad lakás és tüés. Kellő gyakorlati bírós jól lövők pályázatait a fenti címre küldjék, de csakis bizonyítvány-másolatban, melyek vissza nem küldetnek. 998

Kulcsár kerestetik a fegyver-technikai népi gazdaság részére belépésre. Bizonyítvány-másolatokat és rövid életrajzát felszerelt pályázatokat Schwarcz Ignác Budapest, V., Nagykorona-u. 7. címre küldendők. 1010

Kertesznő, józan, a konyhai munkákban és gyümölcsösökben jártas, azonnali felvételre évi fizetés és konvenzió mellett kerestetik. A német vagy horvát nyelv tudása megkívánatik. Ajánlatok fizetési igények megjelölésével „Domäne des Erdstums von Vrhbosna in Gradacac, Bosnien” címre küldetnek. 994

Georgshoff bér gazdaságba, Slavon-Vöröcz, szerény igényű, nős ispán kerestetik, ki hosszabb ideig ilyen minőségben már működött és a horvát nyelvet bírja. Ajánlatok bizonyítvány-másolatokkal küldetnek, melyek vissza nem küldetnek. 1042

Szeszfőzőt keresek Hatvan városában levő szeszgyárban 2000 korona évi fizetéssel június 1. belépésre. Irásbeli ajánlatot bizonyítvány-másolatokkal kér Maunter József Nagymező-utca 43. Budapest. 1041

Grófi uradalomba kerestetik egy több évi gyakorlati és jó referenciákkal rendelkező, erdőszeti akadémiát végzett okleveles erdősz, ki az erdőszeti szakmán kívül a vadászati teendőket, de különösen nagyobb vadászatok rendezésében, vadnyelésében és vadászati pusztításban is teljes jártassággal bír. Bizonyítvány-másolatokkal ellátott folyamodomványok, melyek vissza nem adatként Guldén Richárd Budapest, Krisztina-körút 121. címre intézendők. 1048

Gazdasági

segéd alkalmazást nyer a valesboul nagybirtokon. Tudjon meggyal, románul beszélni és szépen írni, jól számolni, kisebb területeket felmérni, rajzolni, lovagolni, vadásztügyekkel bínni, legyen jártas a községi, mezőrendőri és erdőszeti ügyekben, legyen építész, ház, kőzépura, józan és hb. Gazdasági iskolát végzetek, kiszolgált katonák, esendőrök elsőseggel bírnak. Évi fizetés 1000 korona, 24 m. jüzfa, szép lakás és házikó, utazási díjazás és törvényes behajtási díjak. Ajánlatok sajkéjkező írt levelekkel bizonyítványval a birtokoshoz, n. p. Karánsebes címzettendők. 1040

Gyakorlott írnas kerestetik május 1-re, jó bizonyítványokkal. Előnyben részesülnek azon nős egyének, kiknek felesége szakácsnő vagy mosónő. Fizetés megegyezés szerint. Levelek Báthor Elemérné Deitkovac, u. p. Terezovac, Szlavónia. 1044

Gazdatiszt, ki gazdaság minden ágában és különösen dohányművelésben jártas és esetleg nagyobb gazdaságot el tud vezetni, mint második tiszt bajonai gazdaságon részere kerestetik. Bizonyítvány-másolatok, melyek vissza nem küldetnek, Lichtschein Márton Debreczen, Hatvan-utca 25. küldendők. 1071

A lovag Béke és Gorbil uradalommal 1. é. június hó 1-ével a számvonó állás jön üresedésbe, melyre elméletileg képzett, intelligens, keresztény, mérlegképes, a magyar és német nyelvben teljesen jártas, minden tekintetben megbízható egyén kerestetik. Előnyben részesülnek, kik már eddig hasonló állásban voltak. Évi javadalmas 1800 K készpénzben, közfűből 1100 K értékű terményekben, szabad lakás és tüés. Ot szolgálati út után nyugdíjképeség. Folyamodványok másolatban, melyek vissza küldetnek. Fent nevezett urad. főosztályigazgatóhoz, n. p. Csallóköz-Csöbörők, Pozsony megye intézendők. 1073

Dunántul, kedvezően felvő birtokon, tokon, jól javadalmasított intézői állásra, jellemileg ökölelesen megbízható, a gazdaság minden ágában bő gyakorlati bírós, értelmes, erélyes, szorgalmas gazdatisztek írásbeli pályázatra felhivatnak. Ökányok másolatban. Személyes érintkezés pályázatvizsgálat után. Cím: Farkas András Budapest, Erzsébet-körút 8. 1070

Pályázat. A méltóságos báró Szpringer adonypasztaszatú uradalmában a számvonó huzamos betegség miatt egy nőlen kisegítő - könyvelő ideiglenes alkalmazást nyer. Megkivánatik a keftős könyvvitelben való teljes jártasság, valamint a magyar és német nyelvnek ugy irásában, mint szóban való peritástudása. Az állás azonnali elfoglalandó. Kérvények az uradalmi tisztartószághoz. Adonypasztaszatúra (Fehérmevye) intézendők. 1072

Állást keresők

Földmivésiskolát jeles sikerrel végzett, felvételi gyakorlatl, rom. kath. vallásu, 20 éves egyén, szerény fizetésért intéző vagy ispán mellet alkalmazást óhajt nyerni. Cím a kiadóhivatalban. 984

Segédtisztnek svagy gazdasági alkalmazottnak ajánlkozok kath. 2 1/2 éves bizonyítványryal rendelkező, a kül- és belgazdaságtan, tehénészet, magtakasítás és az összes iródat teendőiben jártas 23 éves fiatalember. Szíves megkeresések Szemer István Kis-Körpád, küldendők. 988

A gróf Esterházy-féle földmivésiskolát június végén több, részben a katonasorozáson már tullevő növendék végi, kiknek egy része feleséges is. Mindannyi egyszerű földmivés, ki a gazdasági és szőlőmívelés minden ágában jártas. Ezeket igénybe venni óhajók forduljanak a bér megjelölésé mellett az iskola igazgatószághoz Csákvárra. 990

Erélyes

megbízható 48 éves, nős, gyermektelen írnas, gazdatiszt, aki 32 év óta intenzíven kezelt bér gazdaságokban nagyobb részt önállóan működik, a gazdaság bármely ágában 1100 K jártassággal bír, cukorrépa, dohányművelésben, tehénészet, hizlálás, állattenyésztés jó sikerrel kezelt, szerény igényekkel állást keres. Cím a kiadóhivatalban. 1028

Főgépész, egyszersmintgyakorlott, lott szeszítő, mindenféle készüléket és eljárásokat tökéletesen ért, egyszersmint gyakorlatilag teljesen képzett gépész, elektrotechnikus, esztergályos, gépezépezés stb., szeszítő vagy mindkét nembeli állást keres azonnali belépésre. Horváth, Budapest, Véső-utca S. ajtó 8. 1028

Gazdatisztli állást keres. Bár-mikori belépésre, nagyobb uradalomból szerzett 14 évi gyakorlatl, 36 éves, keresztény nős, elismert gazda, jó referenciákkal. Földmivésiskolát és gyakorlati vizsgát tett, teljesen jártas dohány, cukorrépa, tehénészet és egyéb hizlálásban s iródati teendőkben, bírja a magyar és tót nyelvet. Cím: A. Gy. Zsámbok, Pestmegye. 1036

Kezelő gazdatisztli állást keres írnas, valóságos, zett mint vendég, lott belépésre, 33 éves, róm. kath. vallásu, szorgalmas fiatal ember, ki a cukorrépa, dohányművelésben, sertés- és marha nevelésben, hizlálásban, magtakasításban, kőn-vev vezetében a gazdaság minden ágában jártas, 4 évi gyakorlati bírok. Szíves megkeresést kér Steinfeld Rezső, Eger, Kolozs megye. 1050

Földmivésiskolát végzett 24 halgató végzett, 22 évi gyakorlatl bíró gazdatiszt bármikori belépésre állást keres. A két utóbbi évben gróf Teleki Arvéd ur drassói uradalmában volt alkalmazva. Sz. O., Nagyvend. Szekirályi-utca 52. sa. 1029

Segédtisztli állást keres kolozsvári gazdasági tanintézetet végzett, 3 évi gyakorlatl bíró, 23 éves, református vallásu, nőlen, okleveles gazda, aki már nagyobb gazdaságban alkalmazva volt és a gazdaság minden ágában jártas. Cím a kiadóhivatalban. 1025

Gazdatisztli állást keres. Gyakorlati és elméleti képzéssel bíró. Erdemnyelű működő gazdaság. Fleischer J. Brassó, Katalin-utca 6. sz. 1080

Szerény igényű, nőlen, földmivésiskolát végzett, kulcsár kerestetik május 1-én, legkisebb május 15-én belépésre. Pályázatokat fizetési igények megjelölésével és bizonyítvány-másolatokkal felszerelve küldendők Szádeczky László, urad. intézőhöz Boczonád, Heves m. 1082

28 évi praxissal bíró, 45 éves, róm. kath. vallásu, nős, kiscsaládú, a magyar és tót nyelvet bírja, földmivésiskolát és gyakorlati vizsgát végzett, 10 éves gyakorlatl van nagyob, belterjesen kezelt gazdaságokban. Szíves megkereséseket kért Zolt Dzsó urad. Budapest, Mária-utca 38. 1087

28 évi praxissal bíró, 45 éves, róm. kath. vallásu, nős, kiscsaládú, a magyar és tót nyelvet bírja, földmivésiskolát és gyakorlati vizsgát végzett, 10 éves gyakorlatl van nagyob, belterjesen kezelt gazdaságokban. Szíves megkereséseket kért Zolt Dzsó urad. Budapest, Mária-utca 38. 1087

Videki nő ajánlkozok főző gazdaságnak asszonyként vidékre, tej-gazdaság, baromfitenyésztésben teljesen jártas. Levelek „Gazdaságnak” címre Veres Pálhá-utca 14. I. ajtó 2. 1081

Földmivésiskolát jó sikerrel végzett, 24 éves, róm. kath., ki a gazdaság összes ágában jártas, n. m. cukorrépa, dohány stb. termelésében, beszéli magyarul és tótul, 4 1/2 év gazdasági gyakorlatl rendelkezik egy nagyobb gazdaságban gyakorlónki vagy ehhez hasonló állást keres bármikori belépésre. Cím a kiadóhivatalban. 1083

Gazdai

majorgazdai, vagy más hasonló állást keres egy földmivésiskolát végzett, jó írásu fiatal nőlen egyén, ki nagy iródati munkák végzésére, mint gazdasági teendőkre alkalmas. Belépést azonnal. Megkeresések Pestl Lajos címre Jászberény. 1060

Földmivésiskolát kitünően végzett, gyermekóra óta gazdaságban nevelkedett, önállóan is vezetett gazdaságot, a gazdaság minden ágában, valamint a gazdasági gépek kezelésében jártas, 20 éves, nős, ev. ref. vallásu, beszéli magyarul és románul, szerény igényű, gazdaságnak önálló vezetését is elvállalja, gazdatisztli, ispáni vagy ehhez hasonló állást keres azonnali vagy későbbeni belépésre. Cím: Kiss János Mező-Kölpény, n. p. Mező-Bánd, Maros, Torda megye. 1066

Mini gazdasági gyakorlónki állást keres augusztus 1-re 25 éves, róm. kath. vallásu, szorgalmas, fiatal ember, ki 1 évig a m. kfr. kertészeti tanintézetet látogatta, kiszolgált katonas, kedelmű iskolát végzett 6 félével, lehetőleg kisebb gazdaságban a Dunántulban. Szíves megkeresést kér Hauer Gyula Budapest, I. ker., Ménesi-ut 45. 1056

Kovács uradalomba ajánlkozok, ki már több éven át uraságnál dolgozott, minden 1-évi vagy 15-iki belépésre. Cím: Varga András Budapest, VI. ker., Csángó-utca 3/a ajtó 5. 1069

Keszthelyi gazdasági tanintézetet végzett, 22 évi gyakorlatl bíró gazdatiszt bármikori belépésre állást keres. A két utóbbi évben gróf Teleki Arvéd ur drassói uradalmában volt alkalmazva. Sz. O., Nagyvend. Szekirályi-utca 52. sa. 1029

Segédtisztli állást keres kolozsvári gazdasági tanintézetet végzett, 3 évi gyakorlatl bíró, 23 éves, református vallásu, nőlen, okleveles gazda, aki már nagyobb gazdaságban alkalmazva volt és a gazdaság minden ágában jártas. Cím a kiadóhivatalban. 1025

Gazdatisztli állást keres. Gyakorlati és elméleti képzéssel bíró. Erdemnyelű működő gazdaság. Fleischer J. Brassó, Katalin-utca 6. sz. 1080

Szerény igényű, nőlen, földmivésiskolát végzett, kulcsár kerestetik május 1-én, legkisebb május 15-én belépésre. Pályázatokat fizetési igények megjelölésével és bizonyítvány-másolatokkal felszerelve küldendők Szádeczky László, urad. intézőhöz Boczonád, Heves m. 1082

Videki nő ajánlkozok főző gazdaságnak asszonyként vidékre, tej-gazdaság, baromfitenyésztésben teljesen jártas. Levelek „Gazdaságnak” címre Veres Pálhá-utca 14. I. ajtó 2. 1081

Földmivésiskolát jó sikerrel végzett, 24 éves, róm. kath., ki a gazdaság összes ágában jártas, n. m. cukorrépa, dohány stb. termelésében, beszéli magyarul és tótul, 4 1/2 év gazdasági gyakorlatl rendelkezik egy nagyobb gazdaságban gyakorlónki vagy ehhez hasonló állást keres bármikori belépésre. Cím a kiadóhivatalban. 1083

Állatok

Sovány és hizott sertéseket legjobban értékesíti és beszerzi BAUER B. GYULA sorbelsőmágyos Bpest, VIII., Rákóczi-ut 73. TELEFON 79-41. Minden felvilágosítás díjtalanul készséggel adatik.

Iszpáni állást keres intenzíven szerzett többévi gyakorlatl bíró, írnas, vallásu, nős, családtalan, 25 éves, erélyes, megbízható gazdatiszt, felmondott állásban, június belépésre. Szíves megkereséseket „Szorgalmas 1065” jelleg alatt a kiadóhivatalba kértnek. 1084

Miolóbbi belépésre keresek tehénészetgárdal, külcsári, magtárolási állást, mikróli számú éveket át nagyobb uradalomból kiérdemelt kitünő szakszerű bizonyítványokkal rendelkezem. Cím: Lovas István Bácska, Fejérmegyé, 1083

Egy pár

nagy muraközi kanca 6 éves sötétszürke és sötétpé, szopós csikókkal 2000 koronáért eladó a kegyorvulaki gazdaságban. Pápa mellett 1020

4-500 db jorkshírei szűdőt, páronként 80 kg.-tól 160 kg. súlyban keresünk megvételre. Ajánlatok az ár és súly megnevezésével alant címre küldendők: Csorlat sertés-vonal, Csorna. 87

Fáy Arpád alsóvadászli (Abau m.) gazdaságában 42 darab elsőrendű 6-7 éves magyar ökrök és 30 drb 2 1/2 éves magyar ökrök-tinó eladó. Vasul állomás Szekszó, kassa-miskolczi vonal. 482

Eladó 6 darab mástéleves körüli simmenthali bikaborjú, melyeknek fővér anyjuk múlt évi kiállításon elsőmértékű, éllel, telivér apjuk szökkelével volt kitüntetve; darabonkénti áruk körülbelül 400 korona, súlyuk körülbelül 400 kilogramm. Eladó 6 darab fél éves elsőrendű jorkshírei kan, kilogrammonként 120 fillér árában; darabonkénti súlyuk körülbelül 50 kilogramm. Cím: Mocsáry Dénes Fegyverek-Pályaudvar. 977

Kendermagos Plymouth, sárga simmenthali bikaborjú, minőség szerint, ezekből termékeny fajta 15 darabonként hat, fajcsibe, egy hetes, egy koron ért, árlap ingyen, kapható Miklóssy A. Nagykanizsa. 974

Egy pár magasán járó, 5-6 éves, sötétszürke, nemes kinézésű, egybevégyő kocsiyalvó keresek tenyésztés céljára. Fáy Zoltán, Ajánlatot kér Rónay Aladár Kis-Zombor. 1017

Eladó telivér, szimmenthali im-portált egyedekből származó országos törzskönyvezett 1 1/2-2 éves bírák és négy darab számfelületi előhasú üsző. Fáy Zoltán, Ecséd, Hevesm. gazdaságában. 1021

2 db 2 éves tisztavérű pinzgauer bírá eladó dr. Beszenszky Antal gazdaságában Magyar-lapos, Szolnok-Doboka megye. 1048

Lőr és Puky temesvári több-nyesen, országosan törzskönyvezett 1 1/2-2 éves bírák és négy darab számfelületi előhasú üsző. Fáy Zoltán, Ecséd, Hevesm. gazdaságában. 1021

A pusztajünnepi uradalom, u. p. Nagykanizsa, többszörösen első díjakkal kitüntetett telivér simmenthali tenyésztésben jó teljes anyaktól származó elsőrendű tenkesz-bírák állandóan kaphatók. 1060

Eladó papípa, hizlalt, jegytelekten fekete kanca. 8 éves, 161 cm magas, teljesen megbízható és szelíd, fiuk részére is megfelelő. Ára 250 forint. Svas-tics Gyula földbirtokos. Balaton-Ederics, Zalám. 1074

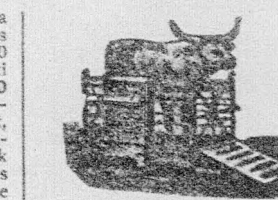
Eladó 20 drb 2-2 1/2 éves verek-tarka tinó Babics József gazdaságában. Pusztá-Kirárháza. Vác, posta, vasut és hajóállomás fél óra. 1075

Jól csontozott, pirostarka, tiszta simmenthali, törzskönyvezett, 1 1/2-1 3/4 éves, tenyészkepes, ki-próált bírák eladók gróf Esterházy Béla bakonyzombathelyi tenyésztésében, n. p. és vasul-állomás Bakonyzombathely, intézőség. 1076

Az ország legnagyobb

órtási PEKINGI KACSA-TENYESZETE, Győrött (500 darab tenyészállat)

Ajánlja FRISZ FELTETŐ TOJÁSÁIT darabonként 50 fillérért. 80% termékenységgel. Gondos, házamentes csomagolás önköltségen számítva. Fialat állatok 10 naposnál 1 K. 50 f., idősebbeknél mérsékelt kitünő szak-lagos áremelés. Cím: WACHE baromfitelep, Győr. 5388

Ajánlom az országban kitünőnek elismert

marhamérlegeket

vaskorlátal 1500 kg. horderőre Szekér-hid-mérlegeket szekerek és állatok mérlegelésére

Raktári mérlegeket

államilag hitelesítve. Javítások czéljából szerelő azonnal küldök.

Amerikai legjobb és legkény-nyebben kezelhető

meszelő- és fertőtlenítő

„. gépeket .”

tehenistállók és házfalak

meszelésére, sertés- és baromfiok fertőtlenítésére, hártatók karbolinnalmaszasa, gyümölcsfák különböző oldattal való permetezésére. Arjegyzékkel és elsőrendű referenciákkal szolgálók.

Dénes Manó

hidm rieg-és marhamérleg gyáros.

ALAPITVA 1889. ÉVBEN Iroda és raktár: VII., Dohány-u. 92.

Gyártelep: Gizella-ut 53-55. sz. BUDAPEST.

Telefon és interurbán 88-30

Muraközi

hidegvérű (nori) igás

tenyész-lovak

és tenyész-ménekek

vásárlásánál közvetlen a tenyésztőktől, segédkezésemet felajánlom s a folyó évben Muraköz és vidéken tartandó lovasútrók jegyzékét kívánatra szívesen küldöm. Elsőrendű referenciák rendelkezésre állnak.

Czimem: Idősb Heinrich Mór

lovásárló ügynöksége Csáktornya (Muraköz)

Sürgönczim: Heinrich Senior, Csáktornya. 572

A „KIS HIRDETÉSEK” folytatása a 979. oldalon van.

